

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

เกรียงศักดิ์ แสงระออ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตุลาคม 2557

(ฉบับสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

เกรียงศักดิ์ แสงละออ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

คณะรัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตุลาคม ๒๕๕๗

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

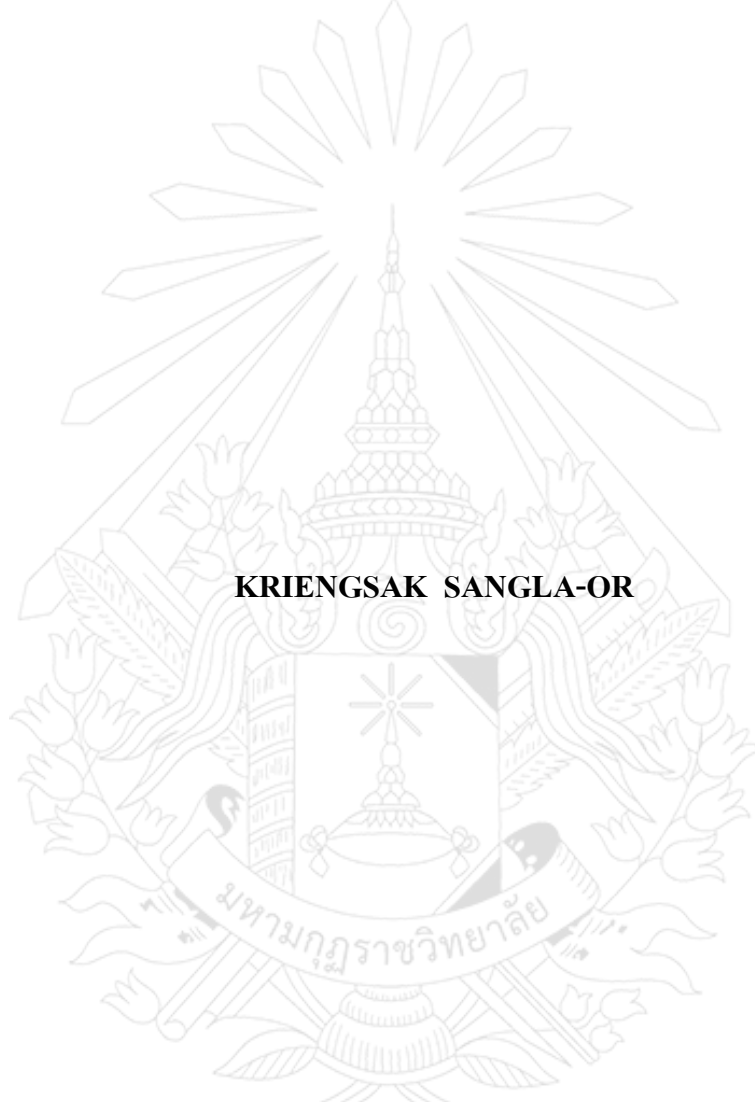
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

คณะรัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตุลาคม ๒๕๕๗

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

**PUBLIC OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING
ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT,
SAMUTSAKORN PROVINCE**

KRIENGSAK SANGLA-OR

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE MASTER OF POLITICAL SCIENCE

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

OCT, B.E. 2014

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ ของ นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(พันตำรวจเอกศาสตราจารย์ ดร. นิธิ ศรีวัฒนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. สมภพ ระงับทุกข์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ชาลิต ไหลรินทร์)

..... กรรมการ
(ดร. ปัญญา คล้ายเดช)

คณะสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(พระมหาอรุณ ปญฺญโร โณ)

วันที่ ๒๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

๕๕๓๓๑๐๓๔ สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง; ร.ม.(รัฐศาสตร์การปกครอง)

คำสำคัญ : ความคิดเห็น/การดำเนินงาน/ส่งเสริม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เกรียงศักดิ์ แสงละออ: ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ

ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

(PUBLIC OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL

KNOWLEDGE OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN

KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: นิธิ ศรีวัฒนา, Prof. Dr., สมภพ ระวังทุกข์, Dr., ๒๔๖ หน้า. ปี พ.ศ.๒๕๕๗.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ตามตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จำนวน ๓๕๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน และการสัมภาษณ์นายกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ LSD (Least Significant Different) ให้สอดคล้องกันตามความเหมาะสมกับเนื้อหาของวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

๑.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามากที่สุดคือด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รองลงมาคือด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกันและประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

๓. ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้คือ ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน คือขาดผู้ริเริ่มโครงการโดยส่วนราชการและผู้นำท้องถิ่นควรแก้ปัญหาโดยผู้นำท้องถิ่นและส่วนราชการควรริเริ่มโครงการสนับสนุนด้านนโยบายและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม คือขาดการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนและควรแก้ปัญหาโดยจัดกิจกรรมที่ทำให้กลุ่มเด็กและเยาวชนเกิดความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือประชาชนไม่ทราบถึงข้อมูลข่าวสารจากทางราชการควรแก้ปัญหาโดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสิทธิภาพรับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์โดยเน้นการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ

๔. จากการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ได้ข้อสรุปว่าจากสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมนำความเจริญและอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ภาคการเกษตรส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน พบว่าประชาชนส่วนมากมุ่งมั่นทำงานตามหน้าที่ของตนขาดความสนใจและการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินงานด้านหัตถกรรมที่เคยมีในท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมมือกับประชาชนจัดกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆทุกเทศกาลตลอดทั้งปีและมีประชาชนเข้าร่วมมากพอสมควร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการดำเนินการผ่านการประชาสัมพันธ์โดยป้ายโฆษณา ด้วยเสียงตามสาย หรือหออกระจายข่าว ด้วยเจ้าหน้าที่ ประสพผลสำเร็จพอสมควร โดยภาพรวมยังคงมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นยังคงเป็นเรื่องรองที่ยังไม่ได้ดำเนินงานมากนัก

55331034: MAJOR : MASTER OF POLITICAL SCIENCE (GOVERNMENT)
(POLITICAL SCIENCE (GOVERNMENT))

KEYWORDS: OPINION/PERFORMANCE/PROMOTING/LOCAL KNOWLEDGE

KRIENGSAK SANGLA-OR: PUBLIC OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN PROVINCE:NITHI SRIVATANANA,Prof. Dr., SOMPOP RANGAPTOOK Dr. 246 P. 2014

This research has purpose 1)To study the public opinion towards performance of promoting on local knowledge of Sub-District, Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. 2)To compare the public opinion towards performance of promoting on local knowledge of Sub-District, Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province by independent factors gender, age, education and occupation 3)To study problem and suggestion towards performance of promoting on local knowledge of Sub-District, Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. 4)To study guidelines the public opinion towards performance of promoting on local knowledge of Sub-District, Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. The subjects were 396 people who lived in Kratumban District area. The research tools were concluded the personal people information and interview data of the president and the executive District Office. Data were analyzed by people information and interview data of the President and the executive of District office. Data were analyze the basic statistics including the frequency. (Frequency) Percentage (Percentage) S.D. (Standard Deviation) t test (t-test) analysis, ANOVA (One - way ANOVA) used to compare the mean pairwise by means of LSD (Least Significant Different), Correspondingly with the research information.

The research of results were shown as the following ;

1. The public opinion towards performance of promoting on local knowledge of Sub-District, Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. Overall moderate. The most objective implementation was revealed for traditional and cultural promoting , the distribution and the public relations , and the professional promoting of community handicraft respectively.

2. The compare results of public opinion were shown the difference gender, age, education and occupation which had the different overall opinions of the local knowledge promoting implementation of Sub-District Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. How ever, the opinion of people who had the different incomes with the local knowledge promoting implementation of Sub-District Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. Were Overall, no difference

3. The people suggestions in problems solving for the public opinion towards performance of promoting on local knowledge of Sub-District, Administrative Organization in Kratumban District, Samutsakorn Province. were many aspects. One was lack of the project initiator to operate the project. Thus, handicrafts. The government and local leaders should initiate the promoting of implementation policies continuous. Including to support the cultural and traditional awareness for the youth organizing the interesting activity for which a group of children and young people participating. The dissemination and promotion of local knowledge. Information from the public is not aware of the government should solve the problem by providing officers with the knowledge and experience charge of public relations, public relations, emphasizing continuous format.

4. The interview result conclusion of the President and the Executive Sub-District Administrative Organization were many aspects. One was of the social change which brought. The prosperities and industries to replaced the agriculture system. These following affected to the well-being and lifestyle of people in addition to effect on the local knowledge implementation. Another change was the community handicrafts which locked of people cooperation and participation since the people mainly focused on their personal works instead of operating the handy craft. For the public relation problem solving, Sub - District Administrative Organization was the cooperative with people to provide the custom and cultural festivals though out year with considerable success participation of people by using local voice and broadcast tower. How were, the data of Kratumban District, were revealed all of the developments which just only focused on the basic public utilities more than achieve the local knowledge promoting implementation.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษาที่ได้ให้การประสิทธิประสาทวิชาความรู้เพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณท่านพระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ รักษาการคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประธานกรรมการ ตลอดจนรวมถึง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ พ.ต.อ.ศ.ดร.นิธิ ศรีวัฒนา ที่ปรึกษา และ ดร.สมภพ ระเบียบทุกข์ ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก และคณาจารย์สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่ศึกษาตลอดมา

ขอขอบคุณบิดา มารดา ผู้บังเกิดเกล้า ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่ได้ช่วยประสานงานในการแจกจ่ายและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เป็นต้น ตลอดจนผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน รวมถึงกัลยาณมิตรที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมาทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยคาดหวังว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารองค์การส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่จะนำไปพัฒนาและช่วยแก้ไขปัญหาต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ชุมชนและประเทศชาติต่อไป ตลอดจนเป็นข้อมูลในการศึกษาและใช้อ้างอิงสำหรับผู้สนใจ

คุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่บุพการีและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนให้มีสติปัญญาและคุณธรรมเป็นเครื่องชี้นำสู่ความสำเร็จของชีวิตต่อไปอย่างสมบูรณ์

เกรียงศักดิ์ แสงละออ

สารบัญย่อ

พระไตรปิฎกที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมูลนิธิธัมมิกุฎราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๒๕ ในการอ้างอิงโดยมี คำย่อและคำเต็มของคัมภีร์เรียงตามลำดับ ดังนี้

คำย่อ	คำเต็ม
พระสุตตันตปิฎก	
ที.ม.	สุตตฺตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวคค
อ.จ.เอก.อ.	สุตตฺตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิปาต
อ.จ.ปญจก.	สุตตฺตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปญจกนิบาต
ข.ธ.	สุตตฺตปิฎก ขุทฺทกนิกาย ฌมมปท
ข.อิตติ	สุตตฺตปิฎก ขุทฺทกนิกาย อิติวุตฺตก
ข.ชา	สุตตฺตปิฎก ขุทฺทกนิกาย ชาตก
ส.ม.	สุตตฺตปิฎก สํยุตฺตนิกาย มหาวารวคค
ส.ส.	สุตตฺตปิฎก สํยุตฺตนิกาย สคาถวคค

สำหรับตัวเลขที่อยู่หลังชื่อย่อของคัมภีร์ใช้รูปแบบดังนี้ คือ เล่ม/ชื่อ/หน้า ใช้อ้างอิง พระไตรปิฎก เช่น ข.ธ. ๒๕/๕๒/๓๐. หมายถึง สุตตฺตปิฎก ขุทฺทกนิกาย ฌมมปท เล่มที่ ๒๕ ข้อที่ ๕๒ หน้าที่ ๓๐. เป็นต้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
ประกาศคุณูปการ	๙
สารบัญคำย่อ	๑๑
สารบัญ	๑๓
สารบัญตาราง	๑๕
สารบัญแผนภูมิ	๑๖
บทที่	
๑ บทนำ	๑๖
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑๖
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๗
ขอบเขตของการวิจัย	๑๗
สมมุติฐานการวิจัย	๑๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๘
นิยามศัพท์เฉพาะ	๑๙
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๖
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	๓๖
ความหมาย	๓๖
ความสำคัญของความเห็น	๓๘
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น	๓๘
การวัดความคิดเห็น	๑๑
ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	๑๒
แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์การ	๑๒
ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔
องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖
วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗
ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล	๒๒
พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๔
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗	๒๔
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	๒๕
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่องการจัดทำแผนพัฒนา ๓ ปี	๒๗
แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓๒
ความหมาย	๓๒
การเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓๔
ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓๕
ประเภทและลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓๖
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอกระทุ่มแบน	๓๗
การส่งเสริมภูมิปัญญาตามแนวพระพุทธศาสนา	๕๑
สภาพพื้นที่ในการวิจัย	๕๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๑
สรุปกรอบแนวคิด	๖๕
๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๖๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๖
ประชากร	๖๖
กลุ่มตัวอย่าง	๖๖
เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๖๘
วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน	๖๘
วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย	๖๙
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๙
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๗๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๗๒
การวิเคราะห์ข้อมูล	๗๓
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๗๔

๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของแบบสอบถาม	๓๘
ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	๘๑
ตอนที่ ๓ ผลการเปรียบเทียบสมมุติฐานการวิจัย	๘๕
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๓๔
ตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๔๐
๕ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๔๓
สรุปผลการวิจัย	๑๔๕
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล	๑๔๕
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	๑๔๕
ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย	๑๕๑
อภิปรายผลการวิจัย	๑๕๓
ข้อศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้	๑๖๑
ข้อเสนอแนะ	๑๗๓
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๗๓
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๘๐
บรรณานุกรม	๑๘๑
ภาคผนวก	๑๘๘
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๘๕
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๙๑
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	๒๐๒
ภาคผนวก ง แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	๒๐๘

ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย	๒๑๑
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๒๑๓
ภาคผนวก ช รูปภาพประกอบการสัมภาษณ์	๒๓๔
ประวัติผู้วิจัย	๒๔๖

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
๑	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	๗๘
๒	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๗๘
๓	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา	๗๙
๔	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	๘๐
๕	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	๘๐
๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้าน	๘๑
๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน	๘๒
๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม	๘๓
๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	๘๔
๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามเพศ	๘๕

- ๑๑ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามเพศ ๘๖
- ๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน
โดยรวมจำแนกตามเพศ ๘๖
- ๑๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริม
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามเพศ ๘๗
- ๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม
ประเพณีและวัฒนธรรม โดยรวมจำแนกตามเพศ ๘๗
- ๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม
โดยรวมจำแนกตามเพศ ๘๘
- ๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่
และประชาสัมพันธ์ โดยรวมจำแนกตามเพศ ๘๘
- ๑๗ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนิน
งานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
โดยรวมจำแนกตามเพศ ๘๘
- ๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอายุ ๘๐

- ๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอายุ ๕๑
- ๒๐ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอายุ ๕๒
- ๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน โดยรวมจำแนกตามอายุ ๕๓
- ๒๒ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน โดยรวมจำแนกตามอายุ ๕๔
- ๒๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ๕๕
- ๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอายุ ๕๖
- ๒๕ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอายุ ๕๗
- ๒๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ๕๘

- ๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ ๕๕
- ๒๘ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ ๑๐๐
- ๒๙ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ๑๐๑
- ๓๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามการศึกษา ๑๐๒
- ๓๑ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๐๓
- ๓๒ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ๑๐๔
- ๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน โดยรวมจำแนกตามระดับการศึกษา ๑๐๕
- ๓๔ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๐๖

- ๓๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามการศึกษา ๑๐๗
- ๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริม
 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๐๘
- ๓๗ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครด้านการส่งเสริม
 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๐๙
- ๓๘ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริม
 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ๑๑๐
- ๓๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่
 และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๑
- ๔๐ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่
 และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๒
- ๔๑ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่
 และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ๑๑๓
- ๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอาชีพ ๑๑๔

- ๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอาชีพ ๑๑๕
- ๔๔ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอาชีพ ๑๑๖
- ๔๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน
 จำแนกตามอาชีพ ๑๑๗
- ๔๖ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน
 จำแนกตามอาชีพ ๑๑๘
- ๔๗ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน
 จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ๑๑๙
- ๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริม
 ชนบทธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอาชีพ ๑๒๐
- ๔๙ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริม
 ชนบทธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอาชีพ ๑๒๑
- ๕๐ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริม
 ชนบทธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ๑๒๒

- ๕๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอาชีพ ๑๒๓
- ๕๒ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอาชีพ ๑๒๔
- ๕๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ๑๒๕
- ๕๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามรายได้ ๑๒๖
- ๕๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามรายได้ ๑๒๗
- ๕๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามรายได้ ๑๒๘
- ๕๗ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามรายได้ ๑๒๙
- ๕๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามรายได้ ๑๓๐

- ๕๕ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริม
 ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามรายได้ ๑๓๑
- ๖๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่
 และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามรายได้ ๑๓๒
- ๖๑ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่
 และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามรายได้ ๑๓๓
- ๖๒ แสดงความถี่ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๑๓๔
- ๖๓ แสดงความถี่ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ๑๓๕
- ๖๔ แสดงความถี่ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ๑๓๖
- ๖๕ แสดงความถี่และข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๑๓๗
- ๖๖ แสดงความถี่และข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ๑๓๘
- ๖๗ แสดงความถี่และข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ๑๓๙

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

๖๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ มีฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและเป็นนิติบุคคล นับได้ว่าเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมีบทบาทสำคัญขั้นพื้นฐานของการกระจายอำนาจและเป็นแม่บทของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐบาลมุ่งเน้นไปที่การดำเนินการปกครองตนเองด้วยการมีส่วนร่วมจากประชาชนโดยให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ แก้ปัญหา และสนองตอบความต้องการของประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันด้วยความเข้าใจของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองตั้งแต่ในระดับโครงสร้างขององค์กร กล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติได้แก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเช่นเดียวกัน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจึงย่อมรู้และเข้าใจถึงปัญหาและสามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน โดยตรงซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสรุปว่าเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างส่วนราชการกับประชาชนในการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานบริหารจัดการที่ดี เป็นเวทีการมีส่วนร่วมของประชาชนมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติโดยตรงและภารกิจที่ต้องสนับสนุนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๕ ว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ โดยการจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสองนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการดำเนินการ โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแส

โลกที่เชื่อว่าราคาส่งผลต่อวิถีชีวิตของทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้นั้นส่งผลถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสแห่งความเจริญเข้ามาแทนที่ทุกคนให้ความสนใจกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้การดำเนินชีวิตสะดวกมากขึ้น จึงทำให้ความคิดความเชื่อและการประพฤติปฏิบัติตนแบบเดิมที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นถูกล้มหายไปส่วนหนึ่งเป็นเพราะคนรุ่นใหม่เห็นความทันสมัยของความเจริญที่นำการติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดนพร้อมทั้งนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันนั้นเป็นสิ่งจำเป็นมีความเหมาะสมมีความพึงพอใจและยอมรับกับสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้น ประกอบกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้คนรุ่นใหม่ต่างต้องเดินทางเข้าเมืองเพื่อเรียนรู้ เพื่อหางานทำและสาเหตุอื่น ๆ ทำให้เกิดการละทิ้งถิ่นที่อยู่อาศัยเดิมซึ่งเป็นวิถีชีวิตเดิมทำให้การพบปะใกล้ชิดผู้หลักผู้ใหญ่ที่คอยอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดภูมิความรู้ที่เคยมีมานั้นมีน้อยลง จนทำให้ขาดหวังผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม ขาดคนสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เคยมีมา อีกทั้งผู้หลักผู้ใหญ่เหล่านั้นต่างก็ล้มหายตายจากไปเรื่อย ๆ ตามอายุขัยที่มากขึ้นจึงอาจจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเหล่านั้นต้องสูญหายไปและด้วยในชุมชนที่ผู้วิจัยอาศัยอยู่ก็มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหลายอย่างเช่น ภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาด้านการปลูกสร้างบ้าน ภูมิปัญญาด้านการต่อเรือ ภูมิปัญญาด้านเครื่องเบญจรงค์ และอื่น ๆ อีกหลายอย่างด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทำการวิจัยในด้านการส่งเสริมการรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเน้นไปที่ส่วนราชการคือองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อันเป็นองค์กรปกครองในระดับท้องถิ่นซึ่งมีความจำเป็นในการกำหนดนโยบายการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนทั่วไป และเป็นที่ยึดเหนี่ยวในด้านจิตใจแก่คนรุ่นหลังเพื่อให้เขาเหล่านั้นรู้สึกภูมิใจถึงภูมิปัญญาตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ความสำคัญถึงการทำนุบำรุงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เรามีเป็นของตนเอง และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งเป็นการสร้างความสามัคคีปรองมอดให้เกิดในชุมชนอันจะเป็นผลดีในทางการปกครองอย่างยั่งยืนจากประเด็นดังกล่าวมาจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษางานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนเนื่องด้วยเป็นชุมชนที่ผู้วิจัยได้อาศัยอยู่มาเป็นระยะเวลาอันแต่ประชาชนในพื้นที่และองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควรในการพัฒนางานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการที่ผ่านมามีมักจะมุ่งพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคอันได้แก่ ถนน ระบบน้ำบาดาล และระบบไฟฟ้าส่องสว่าง เป็นส่วนใหญ่จึงเป็นเหตุให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นค่อย ๆ เลือนหายไป ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำผลการวิจัยนี้

เสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน ได้พิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ๔ ประการคือ

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ตามตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๒.๔ เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๓ ด้านคือ ๑) ด้านการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๒) ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ๓) ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๕,๕๐๑ คน โดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๖ คน

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย ๑.องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย ๒.องค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ ๓.องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ ๔.องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ๕.องค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง และ ๖.องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่

๑.๔ สมมุติฐานการวิจัย

๑.๔.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกัน

๑.๔.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกัน

๑.๔.๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกัน

๑.๔.๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกัน

๑.๔.๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกัน

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ตามตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

๑.๕.๓ ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๕.๔ ทำให้ทราบแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๕.๕ นำเสนอผลการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น พื้นที่เขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑.๖.๑ **ความคิดเห็น** หมายถึง การแสดงออกทางความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของประชาชนซึ่งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นไปในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามเจตจำนงในทางความคิดของแต่ละคนสำหรับในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้แก่ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๖.๒ **การดำเนินงานส่งเสริม** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ลงมือปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนโดยอาศัยทรัพยากรทางการบริหารและวิธีการต่างๆ โดยอาศัยองค์ประกอบอันได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยความสะดวก (Directing) และการควบคุม (Controlling) โดยมีการบังคับบัญชาตามขั้นตอนของสายงานการบังคับบัญชาเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์จำนวน ๓ ด้านคือ ๑.ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๒.ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ๓.ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

๑.๖.๓ **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** หมายถึง พื้นความรู้ที่มาจากการเรียนรู้ การสั่งสอน หรือประสบการณ์ดั้งเดิมของประชาชนในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมประสบการณ์จากการทำงาน การประกอบอาชีพ มีการฝึกฝนฝีมือจนเกิดเป็นความชำนาญ ก่อให้เกิดเป็นงานด้านหัตถกรรมชุมชนที่สร้างรายได้และสร้างชื่อเสียงไปสู่ต่างแดนคือ เครื่องเบญจรงค์ของชาวหมู่บ้านตำบลดอนไถ่ดี ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมคือ ประเพณีทำขวัญข้าววันชานาของชาวบ้านตำบลท่าเสา ประเพณีขนมข้าวต้มมัดของชาวบ้านตำบลหนองนกไข่

๑.๖.๔ **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง หน่วยงานราชการต่อการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หมายถึงเฉพาะ ๑.องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย ๒.องค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ ๓.องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ ๔.องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ๕.องค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง และ ๖.องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ ที่อยู่ในพื้นที่อำเภอกระทุ่ม

แบบ จังหวัดสมุทรสาคร มีความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานบริหารจัดการในพื้นที่ของตนขึ้นตรงต่อกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๑.๖.๕ **หัตถกรรมชุมชน** หมายถึง สิ่งประดิษฐ์อันเกิดจากการคิดค้นและสร้างขึ้นจากคนในชุมชนสำหรับในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้แก่ ชุดเครื่องเบญจรงค์ของชาวชุมชนตำบลดอนไก่อี

๑.๖.๖ **ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม** หมายถึง ความเจริญงอกงามในทางสังคมผ่านความเชื่อถือและความศรัทธา ความร่วมแรงร่วมใจของประชาชน ในอันที่จะประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆตามความเชื่อความศรัทธาของแต่ละชุมชนในสำหรับในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้แก่ ประเพณีทำขวัญข้าววันชวานาของชาวบ้านตำบลท่าเสา และประเพณีขนมข้าวต้มมัดของชาวบ้านตำบลหนองนกไข่

๑.๖.๗ **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบนนำเสนอข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน ให้เป็นที่รู้จักแก่คนภายนอกและเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์และความสามัคคีของคนในชุมชน

๑.๖.๘ **เพศ** หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ๑.ชาย ๒.หญิง

๑.๖.๙ **อายุ** หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ๑.ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒.ตั้งแต่ ๒๑ปี-๓๐ ปี ๓.ตั้งแต่ ๓๑ ปี-๔๐ ปี ๔.ตั้งแต่ ๔๑ปี-๕๐ปี ๕.ตั้งแต่ ๕๑ปีขึ้นไป

๑.๖.๑๐ **การศึกษา** หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ๑.ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่๖ ๒.มัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ ๑ - ๓ ๓.มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ ๔ - ๖ ๔.อนุปริญญา-ระดับปริญญาตรี และ ๕.สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

๑.๖.๑๑ **อาชีพ** หมายถึง อาชีพอันก่อให้เกิดรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ๑.ภาคการเกษตร ๒.รับจ้างหรือพนักงาน ๓.ข้าราชการ ๔.ค้าขายธุรกิจส่วนตัว ๕.นิสิตนักศึกษา

๑.๖.๑๒ **รายได้** หมายถึง ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ๑.ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ๒.ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท ๓.ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท ๔.ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท ๕.ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้การศึกษาวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ๒.๑ ทฤษฎีความคิดเห็น
- ๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
- ๒.๓ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒.๕ การส่งเสริมภูมิปัญญาตามแนวพระพุทธศาสนา
- ๒.๖ สภาพพื้นที่ในการวิจัย
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ สรุปกรอบแนวคิด

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

๒.๑.๑ ความหมาย

มีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

สุพัตรา สุภาพ กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะการพูดและการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้ (สุพัตรา สุภาพ, ๒๕๑๕, หน้า ๑๓๒.)

กฤษณี มหาวิรุฬห์ กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่อยู่บนความแน่นอนหรือความเป็นจริงแต่ขึ้นอยู่กับจิตใจ บุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลเช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม และอารมณ์ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ (กฤษณี มหาวิรุฬห์, ๒๕๓๘, หน้า ๒๑.)

สมชาย ประเสริฐผล ให้ความหมายว่า การศึกษาความคิดเห็นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะทำให้ทราบความต้องการของบุคคลต่างๆ ในสังคมสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำ จากผู้ที่กระทำว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายเช่น กิจการค้าของบริษัทเอกชน โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์ จะสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมรายการโทรทัศน์ในรายการต่างๆ อยู่เสมอ ทำให้เจ้าของกิจการโทรทัศน์ทราบความต้องการ ความชอบของผู้ชมเพื่อนำไปปรับปรุงผังรายการให้ดีกว่าเดิม (สมชาย ประเสริฐผล, ๒๕๓๘, หน้า ๒๑.)

จำรอง เงินดี ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้สังเกตและวัดได้จากคนแต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้นเจ้าตัวเจ้าตัวอาจตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้ (จำรอง เงินดี, ๒๕๓๔, หน้า ๒.)

สุโท เจริญสุข ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ (สุโท เจริญสุข, ๒๕๓๕, หน้า ๕๓.)

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นของบุคคลมีหลายระดับคือ อย่างผิวเผินหรืออย่างลึกซึ้ง สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานานเป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปเฉพาะอย่างซึ่งมีประจำทุกคน ส่วนความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะมีอยู่เป็นเวลาอันสั้นเรียกว่า Opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์มีความรู้แห่งอารมณ์น้อยเกิดขึ้นง่ายแต่สลายเร็ว (อุทัย หิรัญโต, ๒๕๑๕, หน้า ๘๑.)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งความคิดเห็นมีลักษณะแคบกว่าทัศนคติในขณะที่ทัศนคติเป็นสิ่งที่แสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่ความคิดเห็นจะอธิบายเหตุผลเฉพาะ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, ๒๕๓๒, หน้า ๒๕.)

บุญเรียง ขจรศิลป์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกความเชื่อของบุคคลแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ จากการใช้สติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจจะเป็นการพูดหรือเขียน อาจจะถูกต้องได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ ความคิดเห็นจึงไม่ถาวร และมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์ หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมา (บุญเรียง ขจรศิลป์, ๒๕๓๔, หน้า ๕.)

พจนานุกรมสังคมวิทยานับราชบัณฑิตสถาน ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็น ไว้ว่า เป็นข้อพิจารณาเห็นได้ว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๒๕, หน้า ๑๔๖.)

พจนานุกรม Webster (Webster) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นที่ไม่ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้ที่แท้จริง แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจความคิดเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่น่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้ (Webster, Webster's New York Dictionary, อ้างถึงใน สวัสดิ์ นาสมพันธ์, ๒๕๔๐, หน้า ๖.)

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นหมายถึงการแสดงออกทางความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของแต่ละคนซึ่งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นไปในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามเจตจำนงในทางความคิดของแต่ละคนแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดนั้น โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม และอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ และความคิดเห็นของแต่ละบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับความเปลี่ยนแปลงในความเชื่อ พื้นฐานของความรู้และประสบการณ์ในแต่ละช่วงเวลา

๒.๑.๒ ความสำคัญของความเห็น

เบสท์ (Best) กล่าวว่า ในการศึกษาถึงความคิดเห็นต่างๆส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การซักถาม การสอบถาม บันทึกไว้และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่งเบสท์ ได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นที่วัดออกมาได้โดยจะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป (John W. Best, Research in Education, อ้างถึงใน จำลอง เงินดี, ๒๕๓๔, หน้า ๒๕.)

๒.๑.๓ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงออกในด้านความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสิ่งเดียวกัน จึงไม่จำเป็นต้องคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลต่อการแสดงออกทางความคิดเห็นในสิ่งนั้น ๆ ปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ได้มีผู้เสนอแนวคิดเอาไว้สรุปได้ดังนี้

วิเชียร เกตุสิงห์ อธิบายว่า สิ่งที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันคือ

๑. การอบรมของครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันสังคมแรกของบุคคล

๒. กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเมื่ออยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็จะมีความคิดเห็นทางเดียวกันและกลุ่มของสังคมนั้น ๆ จะเป็นส่วนผลักดันให้บุคคลมีการเรียนรู้

๑. ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม บุคคลเมื่อได้รับอิทธิพลจากขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ย่อมปฏิบัติไปตามขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม นั้น ๆ และมักจะมีความคิดเห็นต่อขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ของคนไปในทางที่ดี

๔. การศึกษา ระดับการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงความคิดเห็นเพราะการศึกษาเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล (วิเชียร เกตุสิงห์, ๒๕๒๔, หน้า ๕๖-๕๗.)

ฟอสเตอร์ (Foster) อธิบายว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นมี ๒ ประการคือ

๑. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของต่อบุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นจากรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือพิมพ์ โดยไม่ได้พบเห็นของจริงถือเป็นประสบการณ์อ้อม

๒. ค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยมไม่เหมือนกันแต่ละกลุ่มจึงมีความเห็นต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน (Foster, Charles R., Psychology for life today, อ้างถึงใน บุญเรียง ขจรศิลป์, ๒๕๓๔, หน้า ๑๔.)

ออสแคมป์ (Oskamp) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วย

๑. ปัจจัยทางกรรมพันธุ์และร่างกาย เป็นปัจจัยที่มักจะไม่มี การพูดถึงมากนักซึ่งจากการศึกษาพบว่าปัจจัยทางพันธุกรรมจะมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งจะทำให้มีผลต่อการศึกษา เจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลคนนั้นได้

๒. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือการที่บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการกระทำ หรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

๑. อิทธิพลจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่บุคคลได้รับการเลี้ยงดูอบรมของพ่อแม่และครอบครัว ทำให้เด็กได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการ ทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ

๔. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่มเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากเพราะบุคคลต้องมีสังคม และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นเจตคติและความคิดเห็นต่าง ๆ ของกลุ่มจะได้รับการถ่ายทอดสู่ตัวบุคคล

๕. สื่อมวลชน คือการที่บุคคลได้รับข่าวสาร ความคิดเห็นหรือเจตคติต่างๆจากสื่อจะมีผลทำให้บุคคลมีความเห็นเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับ (Oskamp,S.,Attides and Opinion, อ้างถึงใน สงวน สิทธิเลิศอรุณ, ๒๕๓๔, หน้า ๑๕.)

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลได้แก่ ๑.ปัจจัยภายในคือองค์ประกอบทางร่างกายและพันธุกรรมจะมีผลโดยตรงต่อการแสดงความคิดเห็น ๒.ปัจจัยภายนอกหมายถึง การได้รับการปลูกฝังความเชื่อ ประสบการณ์หรือค่านิยมจากสิ่งรอบข้างเป็นปัจจัยสำคัญที่จะมีผลต่อการตัดสินใจ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดของบุคคลรวมถึงอิทธิพลจากผู้คนรอบข้างรวมถึงสังคมหมู่คณะที่ตนเองเป็นสมาชิกของกลุ่มเช่น พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อน รวมถึงข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลนั้นส่วนมากจะมาจากปัจจัยภายนอก

๒.๑.๔ การวัดความคิดเห็น

นักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็นไว้ดังนี้

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ กล่าวว่า มาตรการทัศนคติและความคิดเห็นที่ใช้กันอยู่อย่างแพร่หลายมี ๔ วิธี คือ

๑.วิธีของเทอร์ส โตน (Thuston's Method) เป็นวิธีการสร้างมาตราวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเสมือนว่าเป็นสเกล (Scale) ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal – Appearing Intervals)

๒.วิธีของกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อความความคิดเห็น

๓.วิธีจำแนกแบบเอส ดี สเกล (Semantic Differential Scale : S-D Scale) เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective)

๔.วิธีของลิเคิร์ต (Likert – Type Scales) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลาย เพราะว่าเป็นวิธีสร้างมาตราวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก ๕ คำตอบคือ ๕ , ๔ , ๓ , ๒ , ๑ ตามลำดับ (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, ๒๕๓๑, หน้า ๓.)

นีออน กลิ่นรัตน์ กล่าวว่า ความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมากดังนั้นการวัดความคิดเห็นจึงใช้วิธีการวัดทางทัศนคติได้ด้วยแต่เนื่องจากทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายในและไม่สามารถทราบได้เลยว่าบุคคลมีทัศนคติอย่างไรดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออกและมีวิธีการวัดหลายอย่างด้วยกันเช่น

๑. การรายงานตนเองเป็นการวัดทัศนคติโดยวิธีการให้ผู้ถูกวัดรายงานตนเองถึงความรู้สึกหรือทำที่ต่อสิ่งนั้นๆจะเป็นในด้านทางบวกหรือทางลบไม่ได้แยกองค์ประกอบทั้ง ๓ ด้านคือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก ด้านพฤติกรรม แต่จะวัดเพียง ดี – ไม่ดี สนับสนุน – ถัดค้าน เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย เท่านั้นมาตรวัดทัศนคติแบบนี้แบ่งออกได้หลายประเภทตัวอย่างเช่น มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert – Type Scales) เป็นมาตรวัดทัศนคติโดยพัฒนามาจากของเซอร์สโตน (Thurstone) มีข้อความทั้งทางบวกและทางลบปะทะกัน ส่งไปให้ผู้ตอบตัดสินใจว่าข้อความใดตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด ซึ่งมี ๕ ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒. การวัดความคิดเห็นของบุคคลสามารถทำได้หลายวิธี วิธีที่เป็นที่นิยมกันทั่วไปคือ การใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ (Best) ได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็น คือการแสดงด้วยจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะใด (นิออน กลิ่นรัตน์, ๒๕๒๕, หน้า ๑๕-๑๖.)

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็น เป็นการวัดจากการแสดงออกของความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคล ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นไปในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามเจตจำนงในทางความคิดของแต่ละคนเป็นสิ่งที่คนทุกคนสามารถที่จะกระทำได้โดยมีลักษณะการแสดงออกผ่านคำพูดหรือการเขียนอธิบายให้เข้าใจและการที่จะทำให้เราทราบถึงความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเราต้องมีเครื่องมือวัดที่เชื่อถือได้ เนื่องจากความคิดเห็นของบุคคลเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยหลายอย่างคือ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ประสบการณ์จากการดำเนินชีวิต ความเชื่อ และจากข่าวสารที่เขาได้รับ ล้วนมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้วัดที่เหมาะสมและนิยมใช้กันก็คือ เครื่องมือของ Likert scale กล่าวคือการแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นออกเป็น ๕ ระดับได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

๒.๒.๑ แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์การ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

สมยศ นาวิการ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึงกระบวนการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นและใช้บุคคลอื่นทำงานเพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การ (สมยศ นาวิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๑๑.)

ธนจรัส พูนสิทธิ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึงการดำเนินงานตามลำดับขั้นอันประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยคนและทรัพยากรอื่น (ธนจรัส พูนสิทธิ์, ๒๕๔๑, หน้า ๒๐.)

วัชร บวรณสิงห์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึงกระบวนการทางสังคมซึ่งพิจารณาได้เป็นสามทางคือ

๑.ทางโครงสร้างเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นตอนของสายการบังคับบัญชา

๒.ทางหน้าที่เป็นขั้นตอนของหน่วยงานที่ระบุหน้าที่ บทบาท ความรับผิดชอบ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๓.ทางการปฏิบัติเป็นการบริหารดำเนินการในสถานการณ์ที่บุคคลต่อบุคคลกำลังมีปฏิสัมพันธ์หรือร่วมทำปฏิกิริยาเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน (วัชร บวรณสิงห์, ๒๕๔๓, หน้า ๕.)

อากม วัดไชยสง ให้ความหมายว่า ทฤษฎีการบริหาร ๔ ระบบ (System & Managements) เป็นทฤษฎีของลิเคอร์ต (Likert) นักวิจัยมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้เสนอว่าองค์กรจะมีประสิทธิภาพและพนักงานมีความพึงพอใจในการทำงาน ย่อมขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้นำที่จะให้ผู้นามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เขากล่าวว่าองค์กรจะประสบผลสำเร็จ ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญทั้งคนและเงินทุน เขาจึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรจากคนที่มีวุฒิภาวะต่ำ ให้มีวุฒิภาวะสูง พร้อมทั้งเปลี่ยนวิธีการจูงใจจากปัจจัยค่าเงินเป็นปัจจัยกระตุ้น จากผลการศึกษาของลิเคอร์ต (Likert) ทำให้เกิดทฤษฎีการบริหาร ๔ ระบบ (System & Managements) โดยเริ่มจากผู้นำยึดตนเองเป็นหลักต่อเนื่องไปจนถึงระบบที่ยึดกลุ่มเป็นหลัก

การบริหารระบบที่ ๑ เป็นการบริหารโดยผู้นำแบบอัตตาธิปไตยหรือผู้นำแบบเผด็จการ

การบริหารระบบที่ ๒ ระบบนี้ผู้นำจะมีความเชื่อมั่นและศรัทธาผู้ใต้บังคับบัญชาบ้างผู้นำจะปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เหมือนกับนายปฏิบัติต่อบ่าว การตัดสินใจส่วนใหญ่ยังอยู่ที่ผู้นำ

การบริหารระบบที่ ๓ ผู้นำมีความเชื่อมั่นผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้นการตัดสินใจนโยบายหลักอยู่ที่ผู้นำระดับสูง แต่เปิดโอกาสให้ผู้นำระดับรองลงมาได้ตัดสินใจในบางเรื่อง การติดต่อสื่อสารใช้สองทางมีการสร้างแรงจูงใจในบางครั้งโดยการให้รางวัลรวมถึงมีการลงโทษบ้างในบางครั้งเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการสร้างแรงจูงใจ ดังนั้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาก็มีมาก

การบริหารระบบที่ ๔ ผู้นำมีความเชื่อมั่นศรัทธาผู้ใต้บังคับบัญชามากที่สุด การตัดสินใจเป็นแบบการกระจายอำนาจลงไปทุกระดับขององค์กร การสื่อสารในองค์กรเป็นแบบสองทาง

ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับแรงจูงใจโดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตั้งแต่การพัฒนาบุคลากร การให้รางวัล การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรและการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นแบบมิตร เปิดเผย มีความเชื่อมั่นศรัทธาซึ่งกันและกันการบริหารในระบบที่ ๔ นี้เป็นการบริหารโดยผู้นำแบบประชาธิปไตยนั่นเอง (อาคม วัชโรสง, ๒๕๔๗, หน้า ๑๕-๑๖.)

สรุปได้ว่า การดำเนินงานบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานภายในองค์กรร่วมกับบุคคลอื่น โดยอาศัยองค์ประกอบอัน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) โดยมีการบังคับบัญชาตามขั้นตอนของสายงานการบังคับบัญชาเพื่อให้งานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ มีพลังมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาเชื่อฟังและทำตาม ดังนั้นภาวะผู้นำจึงเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จของหน่วยงาน การบริหารงานจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและศิลปะของการเป็นผู้นำว่าจะกำหนดรูปแบบการบริหารไว้อย่างไร

๒.๒.๒ ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

มีนักวิชาการ นักทฤษฎี และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

William V. Holloway ได้ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน (William V. Holloway, State Local Government, ๑๙๕๕, อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, ๒๕๔๗, หน้า ๒๐.)

Daniel Wit ได้ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรเป็นของตนเองอันเกิดจากการเลือกตั้งของประชาชน (Daniel Wit, A Comparative Survey of Local Government and Administration ๑๙๖๗, อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, ๒๕๔๗, หน้า ๒๐.)

John J. Clark ได้ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และโดยเฉพาะหน่วยการปกครองดังกล่าวนี้จัดตั้งอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง (John J. Clark, Outline of Local Government of the United Kingdom, ๑๙๕๗, อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, อ้างแล้ว, หน้า ๒๐.)

William A. Robson ได้ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและ มีอำนาจในการปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น (William A. Robson, Local Government in Encyclopedia of Social Science, ๑๙๕๓, อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, อ้างแล้ว, หน้า ๒๑.)

Harris G. Montague ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีการเลือกตั้ง โดยอิสระจากประชาชนเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบซึ่งคนสามารถที่จะใช้ประโยชน์ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาคแต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด (Harris G. Montague, Comparative Local Government, ๑๙๘๔, อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, อ้างแล้ว, หน้า ๒๐.)

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตนการบริหารงานท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานในขณะรัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ทำให้รัฐเกิดขึ้น (อุทัย หิรัญโต, ๒๕๒๓, หน้า ๒.)

ประหยัด หงส์ทองคำ ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางให้มีสิทธิที่จะดำเนินการปกครองตนเองและเพื่อให้การปกครองตนเองของประชาชนสามารถที่จะสนองความต้องการของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสมตลอดจนมีหน้าที่บริหารงบประมาณรายรับรายจ่ายเป็นของตนเองด้วยความมีประสิทธิภาพการปกครองตนเองนั้น หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นต่างๆมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมในทางการเมืองการปกครองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างกว้างขวางทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข และขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น มีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิที่จะเลือกตั้งตัวแทนของตนเองเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่างๆและมีสิทธิที่จะแสดงประชามติด้วยการถอดถอน (Recall) เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ประชาชนเลือกตั้งเข้าไปมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นรับไว้

พิจารณาประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น (ประหยัด หงส์ทองคำ, ๒๕๑๘, หน้า ๒๑.)

วุฒิสาร ตันไชย ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐบาลกลาง หรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่และมีประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญขององค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การรับมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามีส่วนร่วมในการปกครองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา คัดเลือก ตรวจสอบการทำงาน การร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ อย่างไรก็ดีแม้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงาน แต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง (วุฒิสาร ตันไชย, ๒๕๔๗, หน้า ๘.)

กมล ทองธรรมชาติ และไพบุลย์ ช่างเรียน ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางยินยอมที่จะมอบหรือกระจายอำนาจบางส่วนหรือทั้งหมดของตนไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการบริหารท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นไปด้วยความรวดเร็วสะดวกและมีประสิทธิภาพ โดยใช้งบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง แต่รัฐบาลกลางยังสงวนอำนาจบางอย่างในการตัดสินใจไว้ การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เฉพาะที่ส่วนกลางมอบหมายอำนาจไว้ให้ในขอบเขตที่กำหนดเท่านั้น (กมล ทองธรรมชาติ และไพบุลย์ ช่างเรียน, ๒๕๐๗, หน้า ๘.)

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษกร ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่สืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐและโดยนัยนี้จะเกิดองค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้จัดตั้งและถูกควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง (ประทาน คงฤทธิ์ศึกษกร, ๒๕๒๖, หน้า ๑-๕.)

สรุปได้ว่า จากคำนิยามที่นักวิชาการ นักทฤษฎี และผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กล่าวข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการในการปกครองตนเองโดยให้มีหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อทำหน้าที่บริหารพัฒนาและให้บริการในเขตปกครองของตนเอง โดยองค์กรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายตัดสินใจและดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐบาลกลาง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยสาระสำคัญในเรื่องต่าง ๆ คือ

๑. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านี้ อาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นของไทยได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามความเหมาะสม กล่าวคืออำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอสมควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขตหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็กลายเป็นรัฐอธิปไตยเป็นผลเสีย ต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความ เจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐในการ พิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

๓. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการ ปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น ๒ ประเภทคือ

๓.๑ หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับในท้องถิ่น นั้น ๆ เช่น ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

๓.๒ สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นคือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น

๒.๒.๓ องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายบุตร ได้กล่าวว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการคือ

๑. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่าหากประเทศใดกำหนดเรื่องการ ปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความ เข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ นั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

๒. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับ ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติและความสำนึกใน การปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎหมายที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการ ปกครองท้องถิ่นออกเป็น ๒ ระดับ คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับ ขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ (UN) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และ วัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Local

Affairs) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้และบุคลากร เป็นต้น

๓. การกระจายอำนาจและหน้าที่การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐเป็นสำคัญ

๔. องค์กฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น

๕. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การและคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

๖. อิศระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลางและไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

๗. บประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทะนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

๘. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น มิได้หมายความว่ามิอิสระเต็มที่ทีเดียวคงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลอยู่ (ชวงส์ ฉายบุตร, ๒๕๓๕, หน้า ๓๐-๓๑.)

๒.๒.๔ วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชวงส์ ฉายบุตร และโกวิท พวงงาม ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

๑. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาชนโดยทั่วถึง ทั้งนี้เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองหรือเข้ามามีส่วนดำเนินการของท้องถิ่นด้วยตนเองอย่างกว้างขวางในทางปฏิบัติการปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกรูปแบบ จะมีการให้ประชาชนมีการเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร อันเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนได้ใช้ดุลยพินิจเลือกตัวแทนที่เหมาะสมใน

ขณะเดียวกันผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่นก็จะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานของท้องถิ่น จากลักษณะดังกล่าวจะมีส่วนในการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองตนเองในท้องถิ่น อันจะเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติต่อไป

๒. เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเองหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยก็คือการปกครองที่ประชาชนปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นมีหลักการที่อนุญาตให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอำนาจที่จะปกครองตนเองสามารถบริหารกิจการของท้องถิ่นตามอำนาจที่มีอยู่อย่างอิสระ โดยการรับผิดชอบของฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเอง จึงส่งผลให้ผู้รับผิดชอบในกิจการของท้องถิ่นต้องฟังเสียงของประชาชน ซึ่งการให้สิทธิปกครองตนเองแก่ประชาชนนั้นนอกจากจะทำให้ประชาชนสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่นแล้ว ประชาชนยังมีส่วนในการรับรู้ถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นย่อมจะสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกผูกพัน เป็นเจ้าของ ห่วงแหนใครที่จะสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเองอย่างเสียสละ

๓. เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด ซึ่งอาจแบ่งพิจารณาได้ ๒ ประการด้วยกันคือ ประการแรก ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนองความต้องการของท้องถิ่นอย่างตรงเป้าหมายหรือตรงต่อความต้องการที่แท้จริงเนื่องจากประเทศมีขนาดใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอการรับบริการจากรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียวอาจไม่ตรงต่อความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า องค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

ประการที่สองเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริการสนองความต้องการอย่างรวดเร็ว นั้น เนื่องจากการดำเนินการของท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นเองย่อมจะเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากกว่าการดำเนินงานโดยคนของรัฐบาล เพราะประชาชนในท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดเหตุการณ์เข้าใจถึงปัญหาเมื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้แล้วก็ลงมือดำเนินการได้ทันทีไม่ต้องรอคำสั่งจากราชการเบื้องบน และการดำเนินการโดยคนของรัฐบาลจะต้องกระทำตามขั้นตอนของระบบราชการซึ่งต้องใช้เวลานานจนอาจทำให้ไม่ทันกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

๔. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางแต่เดิมการปกครองประเทศส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการรวมศูนย์กลางของประเทศ เนื่องจากในสมัยนั้นอาณาเขตของแต่ละประเทศยังไม่กว้างขวางนัก พลเมืองมีน้อยและภารกิจทั้งรัฐที่จะตอบสนองความต้องการยังมีได้รับการพัฒนา ต่อมาประเทศมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น พลเมืองมีจำนวนมากยิ่งขึ้น ปัญหาต่าง ๆ มี

ความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ด้วยศักยภาพของรัฐบาลที่บริหารประเทศเพียงองค์กรเดียวไม่อาจสนองต่อการบริหารและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ดังนั้นแนวคิดในการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลและสามารถสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงรวดเร็วและตรงเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ (ชูวงศ์ ฉายบุตร และ โกวิท พวงงาม, ๒๕๓๕, หน้า ๑๔.)

สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์หลักคือ การเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากลับมาเกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตั้งแต่การเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหารกิจการท้องถิ่น เพื่อสนองตอบความต้องการและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ตรงต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนอันเป็นการแบ่งเบาภาระจากรัฐบาลกลางด้วย

๒.๒.๕ ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล ได้ศึกษาเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้สรุปถึงความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยในประชาชนเนื่องจาก

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากลับมาเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนกล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติที่มีกิจกรรมการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการชักนำให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

๒. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนเพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจทางการเมืองในระดับชาติได้โดยง่าย

๓. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้เกิดความรอบรู้ซัดแข็งทางการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การบริหาร การตัดสินใจ การต่อสู้กันตามวิถีทางการเมือง ซึ่งจะทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองในที่สุด

๔. การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติหากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลทำให้เกิดความกึกกักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่นและต่อประชาชนในท้องถิ่นซึ่งจะนำเข้าสู่ระบบการเมืองด้วย

๕. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ มีนักการเมืองท้องถิ่นที่ผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้นด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมศรัทธาจากประชาชนทำให้ได้รับเลือกตั้งในระดับที่สูงขึ้น (๒๕๔๒, หน้า ๑๕๗.)

เขาวเรศ ภักดีจิตร ได้ให้ความหมายถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นดังนี้

๑. การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองตนเองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีความเชื่อกันว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นได้ดีกว่าการรอให้ราชการส่วนกลางมาแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

๒. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานที่มั่นคงของระบอบประชาธิปไตย

๓. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรัก ความผูกพันกับท้องถิ่นอันจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (เขาวเรศ ภักดีจิตร, ๒๕๔๘, หน้า ๑๒.)

โกวิท พวงงาม ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

๑. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

๒. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

๓. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน

๔. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

๕. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองในระดับประเทศในวันข้างหน้า

๖. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง (โกวิท พวงงาม, ๒๕๔๓, หน้า ๒๕.)

สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจการปกครอง ส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้นทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง บริหาร มีสิทธิมีเสียง มีการดำเนินการปกครองกันเองด้วยการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมขึ้นในการบริหารการปกครอง อันเป็นรากฐานและวิถีทางการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณเองมีส่วนในการบริหารที่ตนเองได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการทางการเมือง เช่น ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ลงสมัครรับเลือกตั้ง ช่วยหาเสียงสนับสนุน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้เกิดความรับผิดชอบเกิดความหวงแหนและปกป้องต่อสิทธิผลประโยชน์ที่

คนพึงได้รับ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่ดีในการกำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป และประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญก็คือ เหตุผลที่ว่าไม่มีผู้ใดจะรู้ถึงปัญหาของตนเองได้ดีที่สุดเท่ากับประชาชนในท้องถิ่นเอง ดังนั้นการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการที่ดีที่สุดก็คือการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเองจากภาคประชาชน และการเรียนรู้ดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดการเรียนรู้กระบวนการทางการเมือง การปกครอง ในอันที่จะก่อให้เกิดผู้นำในระดับท้องถิ่นที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำที่รู้และเข้าใจในปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๒.๒.๖ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีบทบัญญัติที่กำหนดบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปี ๒๕๔๒ กำหนดโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

๑. โครงสร้างฝ่ายบริหารประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คนที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๒ คนและเลขานุการนายก ๑ คนที่มาจากการแต่งตั้งโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเป็นประจำทุกปี

(๒) ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) นายก รองนายก หรือผู้ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

๒. อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๕/๕ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดไว้ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย

- (๒) ตั้ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายก เลขานุการนายก
- (๔) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๕) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

๒.สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่ สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นหมู่บ้านละ ๒ คน องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง ๑ หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๖ คน และกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง ๒ หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ ๓ คน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนเข้ารับหน้าที่และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาเป็นประจำทุกปี

๓. อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ ดังนี้

- (๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบลร่างข้อบังคับงบประมาณประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- (๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของข้าราชการ

๒. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยคณะประธานผู้บริหารคนหนึ่งและกรรมการบริหารจำนวนสองคน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกมาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว เสนอให้นายอำเภอแต่งตั้งให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบังคับและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบต่อการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) จัดทำแผนพัฒนาตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๓) รายงานการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

๓. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบังคับตำบล งานจัดทำข้อบัญญัติ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๔. ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี การเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือนรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปีและขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงินรายได้ รายจ่าย งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๕. ส่วนโยธาทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน และอื่นๆ งานประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และซ่อมบำรุงถนน อาคาร สะพาน และอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๒.๓ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวโดยสรุปว่าเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างส่วนราชการกับประชาชนในการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานบริหารจัดการที่ดี เป็นเวทีการมีส่วนร่วมของประชาชนมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติโดยตรงและภารกิจที่ต้องสนับสนุนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๕ บัญญัติว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ และอาศัยอำนาจตาม

๒.๓.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนี้

มาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

มาตรา ๖๗ ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

๑.จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
๒.รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๓.ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๔.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕.ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๖.ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
๗.คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘.บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๙.ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา ๖๘/๑ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒.๓.๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- ๑.การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- ๒.การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

- ๓.การจัดให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
- ๔.การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- ๕.การสาธารณสุขการ
- ๖.การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ
- ๗.การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- ๘.การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๙.การจัดการศึกษา
- ๑๐.การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- ๑๑.การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- ๑๒.การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- ๑๓.การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- ๑๔.การส่งเสริมกีฬา
- ๑๕.การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- ๑๖.การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๑๗.การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- ๑๘.การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
- ๑๙.การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- ๒๐.การจัดให้มีการควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- ๒๑.การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- ๒๒.การจัดให้มีและควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- ๒๓.การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยในโรงแรมสรรพ
และสาธารณสุขสถานอื่นๆ
- ๒๔.การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- ๒๕.การผังเมือง
- ๒๖.การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- ๒๗.การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- ๒๘.การควบคุมอาคาร
- ๒๙.การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓๐.การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓๑.กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๒.๓.๓ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๗ และข้อ ๒๔ จัดทำแผนพัฒนาฉบับ ๓ ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางและกรอบการบริหารกิจการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการนำมาพัฒนาท้องถิ่นให้ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

ข้อ ๑๗ การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชนโดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีต่อไป

ข้อ ๒๔ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ๒ ประเภท

(๑) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาระยะยาวและ (๒) แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนพัฒนา ระยะสั้น เป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียนที่ต้องมีการทบทวนและจัดทำทุกปี ซึ่งจะนำไปสู่ กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติโดยมีหลักการ ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทางและภายใต้ แนวทางการพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมา ดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมี ผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปีในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ไปจัดทำงบประมาณเพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบและ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนพัฒนาสามปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- (๒) เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ
- (๓) เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลา สามปี
- (๔) เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับ งบประมาณรายจ่ายประจำปี

วัตถุประสงค์ การจัดทำแผนพัฒนาสามปีมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณประจำปี
- (๒) เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีที่มีความสอดคล้องและสามารถสนองตอบ ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๓) เพื่อจัดเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ไว้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสาร งบประมาณประจำปีและนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ขั้นตอนที่ ๑ การเก็บรวบรวมข้อมูล

(๑) การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลอื่นๆ สำหรับการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่เลือก เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรมได้อย่างถูกต้อง โดยเก็บข้อมูลทั้งข้อมูลภายในองค์กรและข้อมูลภายนอกจากประชาคมหมู่บ้านเพื่อนำมาวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค

(๒) การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสรุปผลการพัฒนาที่ผ่านมา และนำเสนอที่ประชุมซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นในรอบปีที่ผ่านมาโดยประเมินทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

๒. การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา หลังจากการประเมินผลการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมาแล้ว จะร่วมคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์พัฒนารวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคม/ชุมชนในห้วงระยะเวลาสามปี

๓. การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ จะมีแนวทางการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งสิ้นแต่มีความสำคัญความจำเป็นเร่งด่วนมากน้อยแตกต่างกัน จะต้องจัดเรียงลำดับ ความสำคัญของแนวทางการพัฒนา ทั้งนี้ การจัดลำดับความสำคัญดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าแนวทางการพัฒนาที่ถูกจัดลำดับความสำคัญอยู่ในลำดับหลังๆ จะไม่ต้องนำมาปฏิบัติ เพราะการที่จะกำหนดแนวทางการพัฒนาทุกแนวทาง ได้รับการพิจารณาแล้วว่าต้องดำเนินการแต่ในห้วงระยะเวลาสามปีนั้นอาจมีแนวทางที่จำเป็นต้องนำมาเน้นการปฏิบัติ

๔. การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี หลังจากจัดลำดับแนวทางการพัฒนาแล้ว จะนำแนวทางการพัฒนาเหล่านั้นมาดำเนินการ แต่ในการตัดสินใจเลือกนั้น จะวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพื่อทบทวนและยืนยันการจัดลำดับว่ามีความเป็นไปได้ในแนวทางปฏิบัติจริง จึงต้องวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

(๑) หลังจากได้แนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี จะพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์พัฒนามาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

(๒) การพิจารณากำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่จะต้องดำเนินการตามแนวทางที่คัดเลือกในประเด็นดังต่อไปนี้

(๓) พิจารณาโครงการที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทาง การพัฒนาที่กำหนดอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้โครงการ/กิจกรรมที่ครบถ้วน ซึ่งอาจจะมีทั้งโครงการ/กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง โครงการ/กิจกรรมที่ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น หรือโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ

(๔) พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมควรพิจารณา ทั้งภายใต้แนวทางเดียวกันและระหว่างแนวทางการพัฒนา

(๕) พิจารณาถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรม ทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินการเพื่อบรรลุกิจกรรมลงในปีต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

(๖) พิจารณาคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมจากความจำเป็นเร่งด่วน ชีตความสามารถทางทรัพยากรการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความเชื่อมโยงของกิจกรรมและระยะเวลาที่จะดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีมาจัดทำรายละเอียดโครงการในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ ๔ การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีโดยมีเค้าโครงประกอบด้วย ๖ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ส่วนที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ ๔ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

ส่วนที่ ๕ บัญชีโครงการ/กิจกรรม

ส่วนที่ ๖ การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๕ การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีที่ผ่านการพิจารณาให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) เมื่อผู้บริหารได้ประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีแล้วพิจารณาคัดเลือกโครงการที่เห็นว่าเหมาะสมและสมควรจะเสนอเป็น โครงการที่เกินศักยภาพต่อคณะกรรมการประสานแผนฯ ระดับอำเภอ ทั้งนี้ โครงการเหล่านั้นจะต้องสอดคล้องกับขอบเขต ประเภทโครงการที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประโยชน์ของแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปีเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด ดังนั้นแผนพัฒนาสามปี จึงหมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวน้ำครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวน้ำครอบคลุมระยะเวลาสามปี แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปีในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปจัดทำงบประมาณเพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบริหารการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สรุปได้ว่า การดำเนินงานบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มิได้จำกัดอยู่แค่เพียงการสร้างองค์กรปกครองส่วนตำบลให้มีความเข้มแข็ง โดยมีการบริหารจัดการที่ดีหรือเพียงเพื่อให้สมาชิกและผู้คณะบริหาร ตลอดจนบุคลากรมีความรู้ความสามารถเท่านั้นตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๔ บัญญัติว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมตามความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗ ข้อ ๘ และ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๑ บัญญัติว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำคือ บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รวมถึงระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๗ และข้อ ๒๔ ถึงการ กำหนดกรอบแนวทางเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมถึงแผนการบริหารเงินงบประมาณ การจะดำเนินงานบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ ประสบผลสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีการระดมความคิด ความรู้ ความสามารถของประชาชนเพื่อให้เกิดจิตสำนึกการมีส่วนร่วม เกิดความเสียสละเพื่อร่วมพัฒนาให้เกิดประโยชน์ขึ้นในชุมชน ดังนั้น เป้าหมายหลักของการปกครองท้องถิ่นคือทำอย่างไรให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยการ พึ่งพาตนเองด้วยพลังของคนในชุมชนโดยอาศัยทั้งพลังของต้นทุนในชุมชนคือภูมิปัญญาท้องถิ่น อันมีการตกทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจะเป็นการพัฒนาผสมผสานความกลมกลืนผ่านการส่งเสริม หัตถกรรมชุมชน โดยใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น และเชื่อมโยงจิตใจคนในท้องถิ่นด้วยการส่งเสริม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม รวมถึงมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ภูมิปัญญาของ ท้องถิ่นอันน่าภาคภูมิใจให้คนภายนอกได้รู้จักและคนในท้องถิ่นได้มีความสำนึกรักในท้องถิ่นของ ตนเองในอันจะเป็นการพัฒนาผสมผสานความกลมกลืนซึ่งจะเป็นฐานรากแห่งความมั่นคงโดยเกิด ประโยชน์แก่คนในชุมชนอย่างยั่งยืน

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการแนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยพบว่าภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นการผสมผสานทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้จนเกิดประโยชน์ต่อ การดำเนินชีวิตเกิดสิ่งสมเป็นประสบการณ์ความรู้แล้วมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สืบทอดกันมา และจากการศึกษาเอกสารทางวิชาการที่ได้รวบรวมเอาไว้ทำให้ผู้วิจัยได้ประมวลเนื้อหาแนวคิด เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมีรายละเอียดดังนี้

๒.๔.๑ ความหมาย

มีนักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญา ชาวบ้านดังนี้

ยุพาพร जानประดับ ได้สรุปความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่า คือ องค์ความรู้ของ ท้องถิ่นหรือทุกสิ่งทุกอย่างที่บุคคลในท้องถิ่นคิดขึ้นจากสติปัญญาและความสามารถของท้องถิ่นเอง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยมีกระบวนการสั่งสมสืบทอดมาเป็น เวลานาน (ยุพาพร जानประดับ, ๒๕๔๔, หน้า ๘๗.)

ฉลาดชาย รมิตานนท์ กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง สติและปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้ สะสม และถ่ายทอดประสบการณ์อันยาวนานของบุคคลในท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนกับธรรมชาติรอบ ๆ ตัว (ฉลาดชาย รมิตานนท์, ๒๕๓๖, หน้า ๓๘๕.)

เสรี พงศ์พิศ กล่าวว่า ภูมิปัญญา (Wisdom) หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง รากฐานความรู้ของชาวบ้านที่เรียนรู้และมีประสบการณ์สืบทอดกันมาทั้งทางตรงคือประสบการณ์ด้วยตนเอง หรือทางอ้อมคือการเรียนรู้จากผู้ใหญ่หรือความรู้ที่ได้จากการสั่งสมสืบทอดกันมาหรือสามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้าง ทั้งลึก ที่ชาวบ้านสามารถคิดได้เองทำได้เอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตได้ในท้องถิ่นอย่างร่วมสมัย (เสรี พงศ์พิศ, ๒๕๓๖, หน้า ๑๔๖.)

อัจฉรา ภาณุรัตน์ ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการปรับเปลี่ยนแบบแผนดำเนินชีวิตของบุคคลซึ่งอาศัยอยู่ในท้องถิ่นให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข หรือสามารถแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตของคนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปแต่ละยุคสมัย (อัจฉรา ภาณุรัตน์, ๒๕๔๙, หน้า ๕๐.)

เอกวิทย์ ณ.กลาง กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Wisdom) หมายถึงความรู้ ความคิด ความสามารถที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ในการปรับตัวและการดำรงชีพในระบบนิเวศ หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรมที่ได้มีพัฒนาการสืบทอดกันมา ภูมิปัญญาเป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถที่เป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสภาวะต่าง ๆ ในพื้นที่ ๆ กลุ่มชนตั้งหลักถิ่นฐานอยู่ และได้มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับชนกลุ่มอื่น จากพื้นที่สิ่งแวดล้อมบริเวณใกล้เคียงที่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันแล้วรับเอาองค์ความรู้นั้นมาปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับท้องถิ่นของตนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และบริบททางสังคมวัฒนธรรม โดยมีความสอดคล้องกับความจำเป็นและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมนั้นๆ (เอกวิทย์ ณ.กลาง, ๒๕๔๐, หน้า ๑๑.)

สันติสุข กฤษดากร กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง พื้นเพรากฐานความรู้ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมของชาวบ้านในสังคมหนึ่ง ซึ่งชาวบ้านในสังคมนั้นรับรู้ เชื่อถือ เข้าใจ ร่วมกันเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการถ่ายทอดสืบทอดกันมา และเกิดจากประสบการณ์ด้วยตนเอง ประสานกับความรู้ใหม่ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ทั้งในระดับปัจเจกชน และในระดับสังคมได้อย่างสอดคล้องสอดคล้องกับสภาพของแต่ละสังคม (สันติสุข กฤษณากร, ๒๕๔๑, หน้า ๑๔.)

ศรียรรณ จันทร์หงษ์ กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง มวลความรู้ ประสบการณ์ของชาวบ้านที่ได้รับการสั่งสมสืบทอดกันมาตามวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมโดยนำองค์ความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับการดำเนินชีวิตร่วมกับชุมชนได้อย่างพอดีพอเหมาะ (ศรียรรณ จันทร์หงษ์, ๒๕๔๒, หน้า ๗๖.)

ประภากร แก้ววรรณ และคนอื่น ๆ ได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ องค์ความรู้ ประสบการณ์ หรือทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และเกิดสั่งสมมาเป็นเวลานาน และมีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งในท้องถิ่น เพื่อให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (ประภากร แก้ววรรณ, ๒๕๔๗, หน้า ๖๗.)

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง พื้นฐานความรู้ของชาวบ้านที่มาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ เป็นความสามารถที่เกิดจากประสบการณ์ของคนในชุมชนที่นำมาประยุกต์ใช้กับวิถีการดำเนินชีวิตและมีการถ่ายทอดความรู้จากผู้หลักผู้ใหญ่ในสังคมที่ถ่ายทอดความรู้สืบทอดกันมา ผสมผสานความกลมกลืนระหว่าง ความเชื่อ แนวความคิด วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม การประกอบอาชีพ และกระบวนการทางสังคม จนเกิดเป็นระเบียบแบบแผนที่มีต่อการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำความรู้นั้นมาใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในชุมชนของตน

๒.๔.๒ การเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเวศ วะสี ได้กล่าวถึงความเป็นมาของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่กับสังคมมนุษย์มาช้านานเป็นการดำรงอยู่ในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติแต่ละท้องถิ่น โดยมีการปรับสภาพการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติตามกาลเวลา เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่พิเศษกว่าสัตว์อื่นๆ กล่าวคือมีมันสมองที่มีความสามารถในการคิดค้น เรียนรู้ แก้ปัญหาและมีการสืบทอดแบบแผนความรู้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา แม้ว่าภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่ถูกสั่งสมและถ่ายทอดเป็นมรดกมาช้านาน แต่มีลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเป็นองค์ความรู้ที่มีการเชื่อมโยงกัน ไปหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอาชีพ เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ การใช้จ่าย และการดำเนินชีวิต (ประเวศ วะสี, ๒๕๓๒, หน้า ๗๕.)

ยิ่งยง เทาประเสริฐ กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๕ ประการคือ

๑. ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ผสมผสานกับความรู้ใหม่
๒. การสั่งสม การสืบทอดของความรู้ในเรื่องนั้น

๓. ประสบการณ์เดิมที่สามารถเทียบเคียงกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ใหม่ได้

๔. สถานการณ์ที่ไม่มั่นคง หรือมีปัญหาที่ยังหาทางออกไม่ได้

๕. รากฐานทางพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมและความเชื่อ

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะของการเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นว่ามีกระบวนการจากการเรียนรู้และสืบทอดองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมในชุมชนแล้วพัฒนาเลือกสรรปรับปรุงองค์ความรู้เหล่านั้นจนเกิดทักษะและความชำนาญที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยแล้วเกิดภูมิปัญญาคือองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมและสืบทอดพัฒนาต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด (ยิ่งยง เทาประเสริฐ, ๒๕๔๒, หน้า ๑๖.)

๒.๔.๓ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเวศ วะสี ได้กล่าวถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่าเป็นสังขรณ์ที่ชัดเจนไม่ว่าสังคมใดหรือชุมชนใดก็ตาม เมื่อเกิดขึ้นหรือดำรงอยู่มานานแล้วจะต้องมีภูมิปัญญาของตัวเองไม่เช่นนั้นก็จะอยู่ไม่ได้การพัฒนาประเทศที่ผ่านมามองในด้านความคิดและความรู้แล้วรัฐบาลกับเอกชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือความรู้ดั้งเดิมของคนไทย ด้วยความไม่เข้าใจอาจเห็นว่าภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นสิ่งคร่ำครึ ต้องพัฒนาให้ทันสมัยตามแบบยุโรปเมื่อผ่านกาลต่อเนื่องเป็นเวลานาน ผลที่ตามมาอาจพูดได้ว่าชนบทไทยถูกทำลายย่อยยับ เกิดสภาพล้มละลายทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวเนื่องจากความสมดุลของชีวิตเท่าที่เคยเป็นอยู่มาก่อนถูกทำลายลง และยังได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้

๑. มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานไม่ใช่วิทยาศาสตร์

๒. มีการบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๓. มีความเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง

๔. เน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตถุธรรม (ประเวศ วะสี, ๒๕๓๔, หน้า ๓๕.)

สามารถ จันทร์สุรย์ กล่าวถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสำคัญกับชาวบ้านมากเพราะจะทำให้พวกเขาสามารถดำรงชีพอยู่ได้พึ่งพาตนเองได้ด้วยความคิดความสามารถของชาวบ้านเอง ในสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชน การพัฒนาใดๆก็ตามจึงควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถของชาวบ้านในการพัฒนา จึงจะทำให้การพัฒนาสอดคล้องกับความเป็นอยู่ ของชาวบ้านในชุมชนนั้นได้อย่างเหมาะสม (สามารถ จันทร์สุรย์, ๒๕๓๔, หน้า ๕๗.)

สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์ กล่าวถึงความสำคัญว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นความเจริญงอกงามในชุมชนการพัฒนาเป็นการทำให้ดีขึ้นเจริญงอกงามขึ้น ดังนั้นการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมกับการพัฒนาจึงต้องใช้ภูมิปัญญาค้นหาสิ่งที่มีอยู่

แล้ว มาฟื้นฟู ประยุกต์ และสร้างเสริมสิ่งใหม่บนรากฐานของสิ่งที่ค้นพบนั้น ซึ่งภูมิปัญญาจะเป็นรากฐานของการพัฒนา (สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์, ๒๕๓๔, หน้า ๘๘-๘๙.)

สันติสุข กฤษดากร กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญ ๓ ประการคือ

๑. ช่วยให้ผู้สมาชิกในชุมชนสามารถดำรงชีวิตด้วยกันได้อย่างมีความสุข

๒. ช่วยสร้างความสมดุระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ช่วยให้ผู้คนดำรงตนและปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากสังคมภายนอก (สันติสุข กฤษดากร, ๒๕๔๑, หน้า ๑๗.)

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคมหรือชุมชนและเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมโดยสะท้อนออกมาในรูปแบบของขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา พิธีกรรม ภาษา ความเชื่อ วรรณกรรม ดนตรี การละเล่นพื้นบ้าน ภูมิปัญญาจะช่วยให้สมาชิกในชุมชนสามารถดำรงชีวิตด้วยกันได้อย่างมีความสุข ช่วยสร้างความสมดุระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ผู้คนดำรงตนและปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากสังคมภายนอกและภูมิปัญญานั้นยังมีความสำคัญต่อประเทศชาติด้วย เพราะสังคมหรือชุมชนหากสิ้น ไร้ซึ่งภูมิปัญญาแล้วก็จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ดังนั้นการจะพัฒนาประเทศชาติให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนจึงควรพิจารณาในภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นพื้นฐานที่สำคัญ

๒.๔.๔ ประเภทและลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเวศ วะสี ได้กล่าวถึงลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นการสังมประสมการณของชีวิตและสังคมในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นเป็นมรดกทางวัฒนธรรม จึงมีลักษณะที่สำคัญ ๓ ประการคือ

๑. ความเฉพาะเกี่ยวกับท้องถิ่น เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นแสดงถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของชุมชนนั้นๆแต่ละท้องถิ่นจึงมีภูมิปัญญาที่แตกต่างกันออกไป

๒. มีความเชื่อมโยงในทุกภาคส่วนของชุมชนกล่าวคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการหลอมรวมเอาศิลปะ วัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธา การประกอบอาชีพ และศาสนามาเป็นองค์ประกอบอันสำคัญ

๓. ลักษณะที่สำคัญมากของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือความรู้สึกระพและศรัทธาทั้งต่อสิ่งที่สามารถมองเห็นได้และสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อันได้แก่ความเคารพต่อผู้ที่มีอายุมากกว่า ความเคารพต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไป ด้วยความเคารพนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข (ประเวศ วะสี, ๒๕๓๖, หน้า ๒๑.)

เสรี พงศ์พิศ ได้กล่าวถึงลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๒ ประการคือ

๑. มีลักษณะเป็นรูปธรรม สามารถจับต้องสัมผัสและมองเห็นได้ด้วยตา เช่น การทำมาหากิน การเกษตร การหัตถกรรม การศิลปกรรม การดนตรี การปลูกสร้าง การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น

๒. มีลักษณะเป็นนามธรรม คือไม่สามารถสัมผัสจับต้องหรือมองเห็นได้ด้วยตา เช่น ความเชื่อในเรื่องต่างๆที่เคยสืบทอดกันมาซึ่งทำให้เกิดความกลัวและเกิดกำลังใจ ประเพณี วัฒนธรรม ปรัชญาในการดำเนินชีวิต เป็นต้น (เสรี พงศ์พิศ, ๒๕๒๕, หน้า ๑๔๕ - ๑๔๖.)

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีลักษณะแบ่งเป็น ๒ ประการคือ ๑.มีลักษณะเป็นรูปธรรม สามารถจับต้องสัมผัสและมองเห็นได้ด้วยตาเกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นเรียกว่า **งานหัตถกรรม** เช่น เครื่องมือการเกษตร การทำเครื่องเบญจรงค์ การต่อเรือ ซึ่งเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่รอบๆตัวมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างรู้คุณค่าจนเกิดเป็นงานหัตถกรรมต่าง ๆ ๒.มีลักษณะเป็นนามธรรม คือไม่สามารถจับต้องสัมผัสและมองเห็นได้ด้วยตาเป็นเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อความศรัทธาในเรื่องต่างๆเป็นความเจริญงอกงามในทางสังคมผ่านการถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นเรียกว่า **ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม** ลักษณะของสิ่งที่แสดงออกจะบ่งบอกถึงความมีเอกลักษณ์เป็นตัวตนที่แท้จริงของแต่ละชุมชน เช่น ประเพณีทำขวัญข้าว ประเพณีห่อข้าวต้มมัด ประเพณีลอยกระทง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลอมรวมจิตใจประชาชนให้มีความรักสามัคคีและการที่คนในชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

๒.๔.๕ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในอำเภอกระทุ่มแบน หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ดั้งเดิมของประชาชนในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน ที่ได้รับการถ่ายทอดสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษหรือถ่ายทอดต่อกันจากสถาบันต่างๆในชุมชน เช่น จากสถาบันครอบครัว สถาบันความเชื่อและศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการเชื่อมโยงไปถึงความรู้ประสบการณ์ตรงของคนในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน ที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์จากวิถีชีวิต การทำงาน การประกอบอาชีพและการเรียนรู้จากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และถ้าจะพิจารณาภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนเฉพาะด้านแล้วมีหลายอย่างเช่น สาขาที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยซึ่งเป็นการรวบรวมภูมิปัญญาจากการใช้พืชสมุนไพรในท้องถิ่นรวมถึงกระบวนการวิธีการรักษาที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในครั้งที่วิทยาการแพทย์ยังไม่เจริญชาวบ้านก็ได้อาศัยภูมิปัญญาในการรักษาอาการเจ็บป่วยของชาวบ้านให้หายเป็นปกติโดยอาศัยสมุนไพรที่มีอยู่รอบๆตัวมาเป็นเครื่องปรุงยาในการรักษา สาขาที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์แนวความคิดในการประกอบอาชีพ เช่น แลบพื้นที่หรือท้องถิ่นใดเป็นที่ราบลุ่ม กิจกรรมของชุมชนก็คือ การทำนา ทำสวน เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และประมงพื้นบ้าน โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นหลักพิจารณาในการประกอบกิจกรรมหรือ

อาชีพของชุมชนอย่างเช่นในพื้นที่ราบลุ่มริมคลองหรือริมแม่น้ำกิจกรรมของชุมชนนั้นก็จะมี การต่อเรือ การสร้างเครื่องมือจับสัตว์น้ำต่าง ๆ เช่น การเย็บแห การเย็บอวน การกางโพงพางเพื่อจับสัตว์น้ำ โดยมีการประยุกต์นำเอาวัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับสภาพวิถีการดำเนินชีวิตโดยสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นตามความเจริญปัจจุบันมีเพียงกลุ่มอาชีพที่ยังรวมกลุ่มกันเหนียวแน่นคือ

๑.กลุ่มสาขาที่เกี่ยวข้องกับหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่กลุ่มผู้ผลิต “ชุดเครื่องเบญจรงค์ตำบลดอนไก่อี” ของชาวอำเภอกะทู้มแบน เป็นสิ่งตกทอดที่สร้างความภูมิใจให้กับท้องถิ่นและเป็นแหล่งสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชน เบญจรงค์จัดเป็นเครื่องถ้วยชามชั้นสูงที่มีคุณค่าทางประณีตศิลป์มีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์แสดงออกถึงความเป็นไทยมาช้านาน

ประภาศรี พงศ์เมธา กล่าวว่าต้นกำเนิดของเครื่องเบญจรงค์นั้นค่อนข้างเลื่อนรางไม่มีเอกสารยืนยันได้ว่าถือกำเนิดขึ้นเมื่อไหร่เหลือเพียงข้อสันนิษฐานว่ามีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เนื่องจากพบหลักฐานบางชิ้น ที่มีเครื่องหมายบอกรัชกาล ในอดีตนั้นเชื่อกันว่าคนไทยสั่งเครื่องถ้วยชามสีขาวมาจากเมืองจีนแล้วช่างฝีมือเขียนลายไทยลงบนเครื่องชามเหล่านั้น และจึงส่งกลับไปเผาที่ประเทศจีนจนกระทั่งต่อมาได้มีการสืบทอดลวดลายต่างๆ จากสมัยอยุธยาและธนบุรีและรัตนโกสินทร์ จึงมีการสร้างสรรค์ลวดลายเพิ่มขึ้นตามกาลเวลา อาทิลายราชสีห์ ลายครุฑ ลายสิงห์ ลายนรสิงห์ กิณรีลายหนูมานประกอบลายกนกเป็ริยว ลายก้านขด ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยรัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ถือเป็นยุคที่ศิลปกรรมเจริญรุ่งเรืองมากที่สุดจึงมีหลักฐานการสั่งทำเครื่องเบญจรงค์อย่างแพร่หลาย แม้ว่าเส้นทางสายเบญจรงค์จะผ่านมาหลายร้อยปีแล้วก็ตาม การทำเครื่องเบญจรงค์ยังมีให้พบเห็นทั่วไป ตัวอย่าง เช่น ช่างเขียนที่หมู่บ้านเบญจรงค์ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นบริเวณตำบลดอนไก่อี (บ้านกลาง) อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาครที่นี้ชาวบ้านหลายหลังคาเรือนยึดอาชีพรับจ้างวาดลาย และลงสีเครื่องเบญจรงค์ตามความรู้ที่ตนเคยสะสมมา และที่บ้านหนูเล็กเบญจรงค์ คุณหนูเล็กหรือคุณประภาศรี พงศ์เมธา เป็นอีกผู้หนึ่งที่ตัดสินใจก่อร่างสร้างกิจการเบญจรงค์ด้วยตนเองโดยกิจการเริ่มต้นขึ้นเมื่อประมาณ ๒๐ ปีที่แล้ว ที่นี้มีช่างฝีมือกว่า ๓๐ คน ซึ่งช่างฝีมือเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นญาติๆ เพื่อนบ้านใกล้เคียงช่างฝีมือเหล่านี้จะได้ค่าจ้างเป็นรายชิ้น ซึ่งบางครั้ง ๑ ชิ้นใช้เวลา ๓-๔ วัน เนื่องจากต้องใช้ความละเอียดอ่อนค่อนข้างมากช่างฝีมือที่นี้ทำงานถูกต้องรวดเร็วสิ่งเหล่านี้เกิดจากการฝึกฝนที่สม่ำเสมอ เป็นเวลานานแรมปีกว่าที่คน ๆ หนึ่งจะก้าวขึ้นมาเป็นช่างฝีมือที่สามารถจินตนาการแต่งแต้มให้ผิวกระเบื้องสีขาวมีคุณค่าสวยงาม และกลายเป็นเครื่องเบญจรงค์เบื้องหลังช่างฝีมือเหล่านี้ปรากฏเห็นเป็นผู้เหล็กกลมขนาดใหญ่ นั่นคือเตาเผาเครื่องเบญจรงค์ซึ่งยังคงคงกรุ่นด้วยความร้อนเหมือนต้องการบอกถึงภาระหน้าที่ที่ได้กระทำเป็นกิจวัตรการผลิตเครื่องเบญจรงค์ เริ่มตั้งแต่การเลือกซื้อ

เครื่องขาวเลือกเครื่องขาวที่มีผิวเรียบ ไม่มีตำหนิ ไม่ตะปุ่มตะป่ำรูปทรงที่เป็นที่นิยมได้แก่โกลประเทตต่างๆ เช่น โกลปรัก โกลรูปแดง โกลทรงเกศ โกลทรงมะเฟือง รวมถึงจานเชิง ชาม จาน หม้อข้าว ชุดหม้อบูชา แจกันชุดน้ำชา-กาแฟ เป็นต้น หลังจากเลือกสรรเครื่องขาวได้ตามที่ต้องการแล้วจะก้าวไปสู่กระบวนการต่อไปนั่นคือการเขียนลายลวดลายต่าง ๆ ที่ปรากฏบนเครื่องเบญจรงค์นั้น ส่วนใหญ่มาจากการเลียนแบบและดัดแปลงจากภาพเขียนตามฝาผนังวัด ในอดีตช่างฝีมือจะใช้พู่กันเขียนลายแต่ในปัจจุบัน มีการใช้ปากกาเข็มเข้ามาทดแทนเพราะมีความสะดวกมากกว่าการเลือกอุปกรณ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับความถนัดของช่าง ฝีมือซึ่งการใช้พู่กันหรือปากกาเข็มนั้นผลทำให้ลายเส้นที่วาดออกมาให้ความรู้สึกต่างกัน กล่าวคือ การใช้พู่กันจะได้ลายเส้นที่อ่อนช้อยและนุ่มนวล ในขณะที่การใช้ปากกาเข็มจะได้เส้นที่คมชัด วันหนึ่ง ๆ ช่างฝีมืออาจจะเขียนลายได้มากถึง ๔-๕ ใบหากว่าลายที่สั่งไม่ค่อยสลับซับซ้อน หากเป็นเครื่องขาวขนาดใหญ่และต้องวาดลวดลายค่อนข้างละเอียด บางครั้ง ๑ ชิ้นใช้เวลามากกว่า ๓ วัน หลังจากทีเครื่องขาวผ่านขั้นตอน การเขียนลายแล้วจะถูกลงพักให้สีทองแห้งประมาณ ๑ ชั่วโมง เพื่อรอการแต่งเดิมสีสันในขั้นตอนต่อไป ในการแต่งเดิมสีสันนั้นช่างฝีมือที่ลงสีจะใช้ความชำนาญในการตัดสินใจว่าช่องใด ลายใด ควรลงสีอะไรจึงจะทำให้เครื่องเบญจรงค์ดูสวยงาม โดยหลักลงสีนั้นไม่มีข้อบังคับตายตัวยกเว้นบางครั้งลูกค้าระบุมาว่าต้อง การลายไหนด้วยเหตุนี้จินตนาการของผู้ลงสีเป็นเรื่องสำคัญผู้ลงสีต้องมีสมาธิในการจดจำลวดลาย ในการลงสีนั้นจะเริ่มลงสีพื้นก่อนคือสีน้ำเงิน สีดำ สีแดง แล้วจากนั้นค่อย ๆ ลงสีอื่นตามรายละเอียดของลายต่อไปเมื่อเสร็จจากขั้นตอนการลงสีแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการรวนทองคือการนำเครื่องขาวที่วาดลวดลายและลงสีอย่างเรียบร้อยมาวางบนแป้นหมุนให้เคลื่อนเป็นวงกลม พร้อมใช้พู่กันสีทองวนตามขอบภาชนะการรวนทองจำเป็นต้องมีความชำนาญระดับหนึ่งทั้งนี้เพราะสีทองมีราคาค่อนข้างแพง และการรวนทองที่หนาเกินไปอาจทำให้สีทองกะเทาะหลุดแต่หากบางเกินไปทองจะซีด ไม่สวยงามและไม่เปล่งประกาย การเผาเบญจรงค์เป็นขั้นตอนสุดท้าย และเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพราะหากทำผิดพลาด จะไม่สามารถแก้ไขใด ๆ ได้ทั้งสิ้นการเผาเครื่องเบญจรงค์ในประเทศไทยเริ่มในสมัยรัชกาลที่ 2 สำหรับปัญหาในสมัยนั้นคือ เรื่องการปรับอุณหภูมิให้สมดุลระหว่างเผาสีทองและสีสันอื่นๆการเขียนสีทองเป็นพื้นก่อนและลงสีที่หลังจะมีปัญหาเรื่องอุณหภูมิในการเผาเบญจรงค์ใช้ความร้อน ๗๕๐ - ๘๕๐ องศาเซนติเกรดในขณะที่สีทองใช้ความร้อนที่ ๗๐๐ - ๘๐๐ องศาเซนติเกรด ดังนั้นการเขียนสีทองก่อนจึงจะลงสีจะใช้ความร้อนสูงไม่ได้เพราะสีทองอาจจะละลาย ในทางตรงข้ามการใช้ความร้อนต่ำจะทำให้สีสันต่าง ๆ ไม่ติดกับพื้นผิวกระเบื้องขาว ลอกและหลุดออกมาขณะใช้งาน อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีในปัจจุบันเข้ามาช่วยทำให้ปัญหาต่าง ๆ บางอย่าง การเข้ามาของเทคโนโลยีทำให้การเผาเครื่องเบญจรงค์ง่ายขึ้นแค่ไหนก็ตามคนที่ทำหน้าที่เผาเครื่องเบญจรงค์ ยังจะเป็นต้องมีทักษะที่ดีเรียงให้ได้จังหวะ มีช่องว่างที่พอเหมาะ พอดีควรซึ่งสิ่ง

เหล่านี้เกิดจากความชำนาญที่ก่อตัวขึ้นตามกาลเวลา สำหรับเตาเผาเครื่องเบญจรงค์นั้น ทำจากอิฐทนไฟเป็นทรงกลมเล็กและใช้กระแสไฟฟ้า บริเวณเตามีอิฐทนไฟแผ่นกลมหนา เกือบ ๒ นิ้วและวางเป็นชั้นสำหรับเผาเครื่องเบญจรงค์จำนวนมากในการจัดของลงเตาเผานั้นจะเรียงของชั้นใหญ่เล็กในปริมาณที่เหมาะสมเพราะรอบวงไฟจะกระจาย การเผาชั้นใหญ่ต้องใช้ความร้อนสูงกว่าของจะสุกซึ่งในความร้อนที่สูงมากนั้น อาจส่งผลให้ของที่เล็กกว่าแต่ระยะเวลาในการเผาเครื่องเบญจรงค์ ใช้เวลาเผาประมาณ ๔ ชั่วโมงแต่หลังเผาต้องทิ้งไว้ข้ามคืนเพื่อให้อุณหภูมิลดลงเมื่อนำเครื่องเบญจรงค์ออกจากเตาเผาก็เป็นการสิ้นสุดกระบวนการผลิตเครื่องเบญจรงค์ สำหรับคำว่า “เบญจรงค์” นั้นแปลว่า ๕ สี ซึ่งมาจากในครั้งอดีตจะพบสีที่ปรากฏบนเครื่องเบญจรงค์เพียง ๕ สีเท่านั้น ซึ่งแต่ละสีที่กำหนดบนเครื่องเบญจรงค์จะมีความหมายตามหลักความเชื่อด้านพระพุทธศาสนาหรือคำสอนหลักคำเนนชีวิตทั้ง ๕ ประกอบด้วย สีดำ สีเขียว สีแดง สีเหลืองและสีขาว เปรียบไว้ดังพื้นฐานที่แตกต่างกับจิตใจของมนุษย์ สีดำจะสื่อออกมาแทนคนที่มีจิตใจไม่บริสุทธิ์ เป็นสีแห่งความเลว เป็นจิตด้านอกุศลของมนุษย์ เป็นสัญลักษณ์แห่งโจร สีเขียวเปรียบได้กับคนที่มีเหตุผลมีความยุติธรรม เป็นการสะท้อนภาพคนที่ทำหน้าที่ ผดุงความยุติธรรมในสังคม สีแดงแทนความมีสติปัญญาของมนุษย์ เปรียบได้กับคนมีสติ สมานธิ ปัญญาเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงข้าราชการไทย สีเหลือง ถูกยกให้เป็นตัวแทนของพระภิกษุนักบวช ผู้อยู่ในศีลธรรม สีขาวเป็นสีความบริสุทธิ์เปรียบเป็นจิตใจที่ปราศจากกิเลสของพระพุทธเจ้ากาลเวลาล่วงเลยมาจนถึงปัจจุบัน สีสนของเบญจรงค์ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามเทคโนโลยีที่ทันสมัยทุกวันนี้เราจะพบว่าสีสนบนเครื่องเบญจรงค์มีมากมายหลากหลายสีสนมีทั้งสีฟ้า สีเขียวอ่อน สีเหลืองมะนาว สีชมพู สีเขียวหยก สีส้มไปจนกระทั่งสีแดง ซึ่งถึงแม้ว่าสีสนบนเครื่องเบญจรงค์จะเพิ่มเป็นก็สีก็ตามแต่เครื่องปั้นดินเผาชนิดนี้ ยังคงถูกเรียกว่าเครื่องเบญจรงค์ซึ่งเรื่องราวของเครื่องเบญจรงค์ จะเดินทางไปตามเส้นทางที่ผู้เป็นเจ้าของจะนำไปใช้ต่อไป คุณค่าของเครื่องเบญจรงค์นั้นนอกจากขั้นตอนการผลิตที่ประณีตแล้วยังมีเรื่องราวเบื้องหลังที่ถือคุณค่าแห่งความเป็นไทย เบญจรงค์เป็นงานหัตถกรรมผ่านการสืบทอดเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน โดยเริ่มจากมีการรวมกลุ่มกันโดย คุณอุไร แดงเอี่ยม คุณประภาศรี พงศ์เมธา คุณรัชณี ทองเพ็ญ และคุณนวลจันทร์ มารุ่งเรือง ซึ่งเดิมที่เป็นพนักงานบริษัท อุตสาหกรรมเสถียรภาพ จำกัด (โรงซามกาโก้) เริ่มต้นส่วนใหญ่ทำงานอยู่แผนกเขียนลายครามก่อนและต่อมาเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นก็มาหัดเขียนลายน้ำทองจนมีความชำนาญ ต่อมาภายหลังโรงงานอุตสาหกรรมเสถียรภาพเกิดประสบปัญหาทางด้านธุรกิจจึงปิดตัวลงและปลดพนักงานออก คุณอุไร แดงเอี่ยม จึงชักชวนกลุ่มเพื่อนๆ ในแผนกรวมตัวกันทำเครื่องเบญจรงค์กันเองขึ้นที่หมู่ ๑ ตำบลคอนไก่อติ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ทำการรวมชาวบ้านละแวกข้างเคียงมาฝึกหัดเขียนลายและติดต่อทำการตลาดจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จนเป็น

ที่รู้จักแก่คนภายนอกสามารถสร้างรายได้และสร้างงานให้กับคนในชุมชนปัจจุบันงานด้านเบญจรงค์ได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมากขึ้นจึงปรับปรุงสภาพพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้งานหัตถกรรมอย่างเต็มตัวโดยเปิดเป็นโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีสนใจมาพักและเยี่ยมชมการทำงานด้านการเขียนลายเบญจรงค์รวมถึงศึกษาวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านของชาวอำเภอกระทุ้มแบน (ประภาศรี (หนูเล็ก) พงศ์เมธา, สัมภาษณ์ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๖.)

๒.สาขาที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ในพื้นที่อำเภอกระทุ้มแบน ภูมิปัญญาสร้างความสมดุลระหว่างคนในชุมชนและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืนมีความเด่นชัดในเรื่องของการยอมรับนับถือ และให้ความสำคัญแก่คนในชุมชนและธรรมชาติอย่างยิ่งสู่การเรียนรู้เป็นแบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิกของสังคมได้ร่วมกันสร้างขึ้นภายใต้การผสมผสานเป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมที่รวมเรียกว่า ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

จรัญ พรหมอยู่ กล่าวว่าคนที่คนเราอยู่ร่วมกันเป็นสังคมใหญ่จะต้องมีระเบียบวินัยไว้ป้องกันมิให้เบียดเบียนกันเพื่อให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขซึ่งระเบียบของการควบคุมความประพฤติของคนในสังคมดังกล่าวจนเป็นที่ยอมรับของส่วนรวมเรียกว่า ประเพณี (Tradition) ซึ่งบางอย่างต้องรักษาเอาไว้ บางอย่างต้องปรับปรุงให้เหมาะกับยุคสมัย บางอย่างต้องถือเอาไว้เป็นแบบสากล มี ๓ ประการคือ

๑.จารีตประเพณี (Moral Custom) หมายถึงระเบียบข้อบังคับของสังคมซึ่งมีผิด ถูก ชั่ว ดี ถ้าผู้ใดไม่ประพฤติปฏิบัติตามจารีตประเพณีก็ต้องถือว่าผิด กลายเป็นคนชั่วไม่เป็นที่ปรารถนาของสังคมนั้น จารีตประเพณีนี้ได้แก่กฎข้อบังคับ หรือระเบียบของสถาบันต่าง ๆ นั้นเอง

๒.ขนบประเพณี (Institutional Custom) หมายถึงระเบียบแบบแผนสำหรับยึดถือปฏิบัติตาม เช่น การแต่งงาน เป็นจารีตประเพณี แต่มีขนบประเพณีสำหรับปฏิบัติตามอีกหลายอย่าง เช่น การสู้ออก การหมั้น การยกขันหมาก และพิธีแต่งงาน เป็นต้น จารีตประเพณีนั้นส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกัน แต่ขนบประเพณีนั้นจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของท้องถิ่น

๓.ธรรมเนียมประเพณี (Conventional Custom) หมายถึงประเพณีที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติกันมาจนเป็นที่ยอมรับและยกย่องของสังคม ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มิบทลงโทษแต่จะถือว่าเป็นบุคคลที่น่าขาดการอบรมสั่งสอน ขาดการศึกษา หรือเป็นการเสียมารยาท

เมื่อนำทั้งหมดมารวมกันเรียกว่า วัฒนธรรม (Culture) ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญและเชิดชูเกียรติคุณของสังคมและประเทศชาติเพราะวัฒนธรรมเป็นเครื่องหมายแห่งความเจริญ ดังนั้นสังคมใดหรือชาติใด ไร้ซึ่งวัฒนธรรมย่อมเป็นที่ดูถูกดูแคลนของชาติอื่นและถูกมองว่าเป็นชาติที่ยังประกอบไปด้วยความป่าเถื่อน ไร้ซึ่งกฎเกณฑ์ย่อมไม่เป็นที่ยอมรับและน่าคบหาสมาคมด้วย (จรัญ พรหมอยู่, ๒๕๒๒, หน้า ๖๗.)

สุพิศวง ธรรมพินทา กล่าวถึงวัฒนธรรมประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

๑. ส่วนที่เป็นนามธรรม (Abstraction) คือส่วนของความคิดและจิตใจที่ประกอบไปด้วย

บรรทัดฐาน (Norms) เป็นแบบแผนของพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ถ้าเป็นแนวทางปฏิบัติโดยทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับกฎศีลธรรม เรียกว่า วิถีประชา (Folkway) แบบแผนของพฤติกรรมดังกล่าวถูกจัดไว้เป็นระเบียบ เป็นพิธีการ และระบุว่าต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดชัดเจนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจะต้องรับโทษเนื่องจากผลของการกระทำอันเกี่ยวข้องกับกฎของศีลธรรม

สถาบัน (Institutions) มีขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้มนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการที่จำเป็นได้อย่างเป็นระบบระเบียบและปราศจากความขัดแย้งภายในกลุ่มพวก สถาบันจึงเป็นที่รวมกิจกรรมต่างๆ เพื่อเหตุผลเฉพาะอย่าง และรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมจะกลายเป็นสถาบันได้ก็ต่อเมื่อเกิดมีระบบสถานภาพและบทบาทขึ้นในสังคม โดยได้รับการยอมรับโดยทั่วกัน ประกอบไปด้วยสถาบันครอบครัว สถาบันทางเศรษฐกิจ สถาบันการศึกษา สถาบันการปกครอง เป็นต้น

ค่านิยม (Values) เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความเป็นหน่วยเดียวกัน เป็นความรู้สึกนึกคิดแบบเดียวกันของกลุ่มที่ทำให้เกิดมีการแสดงออกแบบเดียวกัน ค่านิยมเป็นความรู้สึกนึกคิดเชิงคุณค่าของสังคมที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยกำหนดว่าสิ่งใด ดี เลว ถูก ผิด สวย น่าเกลียด และอื่น ๆ ค่านิยมจึงเป็นเกณฑ์ของสังคมที่ใช้ตัดสินสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว

ความเชื่อ (Beliefs) หมายถึงความคิดที่เรายอมรับและนับถืออาจเป็นความคิดที่เป็นสากลหรือเป็นที่ยอมรับของคนบางกลุ่มหรือเป็นความจริงที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา มีข้อน่าสังเกตว่าผู้คนมักจะมี ความเชื่อเกี่ยวกับสภาวะการณ์ที่ตนเองควบคุมไม่ได้ เป็นความเชื่อจากสิ่งที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฤกษ์ โขกลาง ความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณ เครื่องรางของขลัง เช่น ตะกรุด ผ้ายันต์ วัตถุมงคล ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผสมผสานอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์

๒. วัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม (Reality) คือวัฒนธรรมในส่วนที่เป็นวัตถุที่เห็นเป็นรูปร่างเกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นขึ้น เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อาคารสิ่งก่อสร้าง เสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับตกแต่ง ผลงานทางวิทยาศาสตร์หรือการทดลอง เช่น การปลูกพืชสมุนไพรสำหรับปรุงเป็นยาพื้นบ้าน การประดิษฐ์เครื่องมือจับสัตว์น้ำ เป็นต้น (สุพิศวง ธรรมพินทา, ๒๕๓๒, หน้า ๑๔-๑๗.)

มีเครื่องชี้ที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนมากมายในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนผ่านกระบวนการขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ๑๒ เดือนตลอดทั้งปี ล้วนแสดงให้เห็นถึงเคารพในคุณค่าของธรรมชาติได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีทำขวัญข้าว วันชวานา ประเพณีขนมข้าวต้มมัด ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น เช่น ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีที่ทำในฤดูร้อนซึ่งมีอากาศร้อน ทำให้ต้องการความเย็นจึงมีการรดน้ำดำหัว ทำความสะอาดบ้านเรือนและมีการจัดประกวด

นางสงกรานต์อันเป็นงานสนุกรื่นเริง ส่วนประเพณีทำขวัญข้าวเป็นประเพณีประจำท้องถิ่นของชาวตำบลท่าเสาที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีให้ความสำคัญกับอาชีพการทำนาอันเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนในท้องถิ่นเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของคนไทยที่กินข้าวเป็นอาหารหลักมีความผูกพันกับการเพาะปลูกข้าวและเลี้ยงวัว ควายไว้ใช้งาน รวมถึงการลงแขกเกี่ยวข้าวอีกทั้งเพื่อเป็นการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นการสร้างความสามัคคีให้แก่คนในชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ประเพณีขมข้าวต้มมัดของชาวตำบลหนองนกไข่เป็นการร่วมแรงร่วมใจกันของชาวบ้านและวัดหนองนกไข่จัดพิธีสมโภชระลึกถึงพระคุณของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นศูนย์รวมที่เคารพยิ่งของประชาชนชาวตำบลหนองนกไข่เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันส่งผลให้เกิดความสงบสุขในท้องถิ่น และประเพณีลอยกระทงอันเป็นประเพณีอันดีงามที่มีมาช้านานเพื่อให้ทุกคนในอำเภอกระทุมแบนได้ตระหนักถึงคุณค่าและระลึกถึงบุญคุณของสายน้ำที่หล่อเลี้ยงชีวิตของคน พืช และสัตว์ ให้ได้ใช้ทั้งบริโภคและอุปโภคล้วนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับชุมชนและธรรมชาติทั้งสิ้นในการรักษาต้นน้ำลำคลอง และสภาพแวดล้อม ยังความอุดมสมบูรณ์แก่ต้นน้ำ ลำคลอง ให้กลับคืนมาเป็นปกติรวมถึงสร้างความภาคภูมิใจแก่คนในชุมชนในอันที่จะรักษาไว้ซึ่งสายน้ำและขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของสังคมในส่วนรวมด้วยแต่เดิมสังคมหมู่บ้านยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด คนรุ่นเด็กในพื้นที่อำเภอกระทุมแบนได้รับการอบรมสั่งสอนให้เคารพเชื่อฟังคนรุ่นอาวุโสที่อบรมสั่งสอนด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและคตินิยมรวมทั้งเรื่องการทำมาหากินด้วยการอยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค และมีเอกภาพ สิ่งที่แสดงความมั่งคั่งหรือเกียรติภูมิทางสังคมไม่ได้เป็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในชุมชน หากเป็นสิ่งที่เป็นตัวแทนของส่วนรวมได้ทั้งหมด เช่น วัดวาอาราม และสิ่งที่เป็นสาธารณะอื่นๆที่ทุก ๆ คนในชุมชนร่วมมือร่วมใจช่วยกันก่อสร้างด้วยความตั้งใจ และช่วยกันดูแลพิทักษ์รักษาไว้

๓. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ได้มีการสั่งสมและสืบทอดจนถึงปัจจุบันหากคนรุ่นใหม่ไม่เห็นความสำคัญภูมิปัญญา ก็อาจเกิดการสูญหายได้ตามกาลเวลาเพราะขาดการเชื่อมโยงระหว่างอดีตกับปัจจุบันเพื่อมิให้ภูมิปัญญาสูญหายไปควรนำเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทต่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพราะจะทำให้เกิดการกระจายข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วและกว้างไกลยิ่งขึ้นการเผยแพร่นี้มีหลักอยู่ว่ายิ่งเผยแพร่มากเท่าใดยิ่งมีความเจริญงอกงามมากขึ้นเท่านั้นและมิได้จำกัดเพียงแค่ด้านวัตถุเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ความคิดความเชื่อต่าง ๆ ก็ได้ถูกเผยแพร่ออกไปพร้อม ๆ กันด้วยและสิ่งอันสำคัญกว่าการเผยแพร่ภูมิปัญญาออกสู่สังคมภายนอกคือควรมีการส่งเสริมเผยแพร่แก่คนรุ่นหลังให้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไปอย่างยั่งยืน

จากรวรรณ ธรรมวัตร ได้จำแนกวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้คือ

๑. การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็กหรือเยาวชน โดยทั่วไปเด็กมีความสนใจในช่วงเวลาสั้น ๆ ในสิ่งที่ใกล้ตัวซึ่งแตกต่างจากผู้ใหญ่กิจกรรมการถ่ายทอดต้องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจ เช่น การละเล่น การเล่านิทาน การทดลองทำ (ตามตัวอย่าง) การเล่นปริศนาคำทาย เป็นต้น วิธีการเหล่านี้เป็น การสร้างเสริมลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพที่สังคมปรารถนา ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งเน้นจริยธรรมที่เป็นสิ่งควรทำและไม่ควรทำ การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชนอีกรูปแบบหนึ่งเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการสืบทอดอุดมการณ์ให้ลูกหลานได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ช่วยให้เยาวชนรู้จักคิด รู้จักสังเกต รู้จักเปรียบเทียบ อันเป็นการเรียนรู้จากรากเหง้าของตนเอง เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจที่ได้เกิดมาในชุมชนท้องถิ่น เช่น การจัดทำโครงการเยาวชนรักถิ่น เป็นต้น

๒. การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้ใหญ่เพราะผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มาพอสมควรและเป็นวัยทำงาน จึงมีวิธีการถ่ายทอดได้หลายรูปแบบ เช่น การบอกเล่าโดยตรง หรือบอกเล่าโดยผ่านพิธีกรรมทางศาสนา พิธีกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการถ่ายทอดที่ผู้ถ่ายทอดและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันแสวงหาความรู้และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้ถ่ายทอดต้องทำตัวเป็นผู้ที่เรียนรู้คนหนึ่งเหมือนกับผู้เรียนรู้อื่น ๆ สรุปได้ว่าการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีวิธีการถ่ายทอดได้หลายลักษณะอาจใช้อายุเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มผู้รับการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถใช้เทคนิคหรือวิธีการถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสมยังผลให้การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรืออาจใช้วิธีการกลมกล่อมเกลาทางสังคมแบบค่อยเป็นค่อยไป ผู้รับการถ่ายทอดจะเกิดการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต และสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านพิธีกรรมและความเชื่อในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ ชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะชาวบ้านรู้จักและเข้าใจถึงรากฐานทางวัฒนธรรมและสังคมในการดำรงชีวิตในบริบทชุมชนท้องถิ่นของตนเอง กอปรกับชาวบ้านมีทักษะ ความสามารถในการเรียนรู้ ใฝ่รู้ หรือที่เรียกว่า “บุคคลแห่งการเรียนรู้” ก็จะทำให้เกิดการใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาแบบพึ่งพาตนเอง รวมทั้งใฝ่เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ และบูรณาการความรู้ใหม่ ๆ เข้ากับความรู้เดิม อันเป็นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เข้ากับกาลสมัยที่เปลี่ยนไป จึงนับว่าชาวบ้านเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ส่วนบุคคลอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนเสริมหรือสนับสนุนในการพัฒนา

แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นปัจจุบันเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ ประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้เพราะทุกคนต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอาชีพและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยการแสวงหาความรู้จากการเรียนรู้ด้านสถานที่ เช่น

โบราณสถาน สถาบันการศึกษา วัด และแหล่งการเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นบุคคล เช่น ผู้สูงอายุของชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์ OTOP ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น (จารุวรรณ ธรรมวัตร, ๒๕๓๘.)

สารทิ วรรณตรง ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้ คือ

๑. ครอบครัว เป็นการถ่ายทอดจากบิดามารดาสู่บุตร พี่น้อง เครือญาติใกล้ชิด ถ่ายทอดแก่กันและกันเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาไว้ ความรู้หลายอย่างไม่มีการเผยแพร่ให้ผู้อื่น เพราะถือเป็นมรดกตกทอดของวงศ์ตระกูล เช่น ความรู้เรื่องการรักษาโรค ยาสมุนไพร ศิลปกรรมกรรมแสดงศิลปหัตถกรรมต่างๆ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีเคล็ดลับเก็บไว้ถ่ายทอดให้ผู้ที่ต้องการให้เป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาเท่านั้น สำหรับการถ่ายทอดมีหลายประการ และไม่ได้แสดงออกอย่างชัดเจน เป็นการเรียนรู้ที่ได้รับการซึมซับจากการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๒. วัดและชุมชน ทั้งนี้เพราะวัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนหรือศูนย์การศึกษานอกระบบ เป็นที่ฝึกอาชีพ ที่ประชุมสัมมนา และที่นัดหมายสำหรับการจัดกิจกรรมทางศาสนา พิธีกรรมต่างๆ รวมทั้งการจัดงานตามประเพณี การทำบุญเนื่องในโอกาสสำคัญ รวมไปถึงกิจกรรมทางสังคมของส่วนรวม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันผู้คนในชุมชนทุกชุมชนจะผูกพันกับวัด เพราะวัดเป็นศูนย์รวมความเชื่อมั่นความศรัทธาโดยมีพระภิกษุเป็นผู้ริเริ่ม ผู้ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกิจกรรม นอกจากนี้วัดยังมีบทบาทเป็นสถานที่ดูแลรักษาสุขภาพจิตใจของคนในชุมชน เป็นศูนย์กลางพบปะสนทนาของประชาชน ชุมชนมีความใกล้ชิดกับวัด วัดจึงเป็นศูนย์รวมของชุมชน

๓. ครู เจ้าสำนัก เป็นการถ่ายทอดโดยบุคคลที่เป็นผู้รู้ผู้ชำนาญให้แก่บุคคลอื่น ลูกศิษย์อาจเป็นลูกหลานหรือผู้สนใจสมัครเป็น “ศิษย์” ครูเองก็ได้รับการถ่ายทอดจาก “ครู” ของตนมาในลักษณะเดียวกัน ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี การรับเป็นครูและศิษย์จะเริ่มต้นด้วยพิธีกรรมที่เรียกว่า “ยกครู” อันแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีความลึกซึ้งอย่างยิ่ง เพราะครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดไม่เพียงแต่ทักษะหรือวิธีการต่าง ๆ ให้เท่านั้น แต่จะถ่ายทอดวิญญาณให้ศิษย์ที่เก่งและดีจริง และสามารถสืบทอดทุกอย่างจากครูทั้งในเรื่องทักษะ เนื้อหา รูปแบบ และจิตวิญญาณของเรื่องนั้น ๆ อันเป็นความชำนาญของครู

๔. ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เป็นการรวมกลุ่มเพื่อจัดการทรัพยากรผลิตและทุนของตนเอง จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้จากผู้รู้ภายในชุมชนเท่านั้นอาจไม่เพียงพอ ต้องอาศัยการเรียนรู้จากผู้รู้จากภายนอก หรือจากการไปศึกษาดูงาน การประชุมสัมมนา การฝึกงาน และการทดลองปฏิบัติ ดังนั้นการเรียนรู้โดยองค์กรชุมชนท้องถิ่นและเครือข่ายเป็นรูปแบบการถ่ายทอดและ

สืบทอดภูมิปัญญาที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดรูปแบบหนึ่งดังนั้นแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีหลากหลายลักษณะหากแต่ครอบครัวนับเป็นรากฐานของชีวิตของผู้คนในชุมชนท้องถิ่น ที่สร้างการเรียนรู้ของบุคคลในครอบครัว มีการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัว เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ส่วนแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นเพียงส่วนเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ขยายวงกว้างในระดับชุมชนท้องถิ่นและสังคม (สารทิ วรรณตรง, ๒๕๔๗.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าแม้ยุคนี้จะเห็นการกลับมาของภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างแพร่หลายแต่ส่วนใหญ่จะเป็นมิติทางรูปธรรมซึ่งเป็นเรื่องของเทคนิควิธีการ (Know – how) เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สำหรับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างครบองค์รวม เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นไปสู่การพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไม่หลงทางนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างครบองค์รวม ซึ่งมีบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ดังนี้คือ

๑. องค์กรพัฒนาเอกชน (Non – Government Organization – NGO) ปัจจุบันเอ็นจีโอเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนชนบท โดยมีเจ้าหน้าที่ขององค์กรจำนวนมากที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในระดับนานาชาติ มีการศึกษาค้นคว้า และมีความเข้าใจสังคม ทำงานกับชุมชนท้องถิ่น ให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำเนินชีวิตกลับสู่ฐานรากของตนเอง เพื่อการพึ่งตนเองในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อยู่บนฐานการผลิตตามวิถีของชุมชน โดยมีโลกทัศน์ทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม นำการกระทำและสามารถบูรณาการความเป็นท้องถิ่นเข้ากับเทคโนโลยีที่เลือกสรรอย่างระมัดระวัง เพื่อนำมาใช้ในการผลิตอย่างมีความเข้าใจในระบบ เศรษฐกิจของสังคม และความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบใด ๆ ที่มาจากกระแสโลกาภิวัตน์ นอกจากจะช่วยประสานให้เกิดการสร้างความรู้ของชุมชนด้วยทุนความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (และทุนอื่น ๆ ที่ชุมชนมีอยู่) เข้ากับความรู้นี้ที่มาจากภายนอก ทำให้ได้ความรู้ใหม่มาตอบ โจทย์ของชุมชนแล้ว ยังเป็นผู้เชื่อมประสานชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ เข้าเป็นเครือข่าย (Networking) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มต่าง หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด จนกระทั่งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เอ็นจีโอจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญที่จะฟื้นฟูวิถีการดำรงชีวิตด้วยการใช้ความรู้ที่มีรากอยู่ในชุมชนเองและทำให้ความรู้นั้นพัฒนาองกวมไม่หยุดนิ่งอย่างบรรพบุรุษในอดีตเคยทำมา ในการสร้างความรู้ใหม่สร้างปัญญาตอบสนองความจำเป็น ความต้องการของชุมชนตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป

๒. ผู้นำทางศาสนาหรือพระนักพัฒนาในวิถีชุมชนชาวกระทุ่มแบนนั้นวัดเป็นศูนย์กลางหรือศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทั้งหลาย แม้ว่าในปัจจุบันแก่นแท้และหลักธรรมของพุทธศาสนาจะไม่ใช่ที่สนใจ หรือเข้าใจของคนโดยทั่วไปนักแต่การไปวัดเพื่อร่วมทำบุญในโอกาสหรือเทศกาล

ต่าง ๆ ก็ยังมีอยู่อย่างเหนียวแน่น การพัฒนาท้องถิ่นโดยเหล่าพระนักพัฒนานี้มีหลักการอยู่บนคำสอนทางพุทธศาสนาในเรื่องความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง การเคารพตนเอง การไม่โลภ พอใจในสิ่งที่ตนมี การร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจการงานให้สำเร็จ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนเป็นผู้ที่ฝึกหัดพัฒนาได้ และสามารถบรรลุการหลุดพ้นทุกข์ได้วิธีการที่พระนักพัฒนาแต่ละรูปใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจะแตกต่างกันไป ตัวอย่าง เช่น พระมหาประเสริฐพร โชติวโร เจ้าอาวาสวัดอ่างทอง ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครซึ่งเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ชาวบ้านร่วมมือกันส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยริเริ่มโครงการสร้างพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นบริเวณชั้นล่างของวิหารประดิษฐานหลวงพ่อสุคนธ์โต ของวัดอ่างทองจากจุดเริ่มต้นดังกล่าวส่งผลสู่การดำเนินการบนความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้าน ได้ก่อตั้งขึ้นสามารถดำเนินการจนแล้วเสร็จเกิดเป็นพลังสร้างสรรค์กิจกรรมทำนุบำรุงท้องถิ่นด้วยพลังของประชาชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นส่วนสำคัญเมื่อนำมาใช้ในบริบทที่มีมิติทางด้านจิตใจ โดยได้รับการเสริมแรงจากผู้นำทางศาสนาหรือพระนักพัฒนาซึ่งทำให้ได้รับการยอมรับจากชาวบ้านผู้ได้นำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์และสร้างให้ชุมชนมีความรักความสามัคคี พึ่งตนเองได้ เกิดความอยู่ดีมีสุขตามอัตภาพหรือด้วยความพอดีแห่งตน

๓. ปราชญ์ชาวบ้าน คือผู้นำผู้รู้ฝ่ายชาวบ้าน เป็นผู้มีสติปัญญา มีความสามารถ มีประสบการณ์ หรือมีหลักธรรมเป็น เครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิต รวมทั้งเป็นผู้ที่พยายามหาทางเลือกใหม่ให้กับชีวิตมุ่งสู่การพึ่งตนเองโดยตั้งต้นจากทุนรอบ ๆ ตัวที่มีอยู่ เช่น ที่ดินทำกินของตนเอง ความอบอุ่นจากการอยู่กับครอบครัว จากรากเหง้าที่เป็น ที่เกิดของตน โดยพยายามเรียนรู้ ฟันฟูความรู้ที่ตนเคยมี และเสาะหาความรู้ที่เคยมีอยู่ในชุมชนที่ตนอยู่ว่าจะสามารถนำความรู้ใดมาทำให้สามารถเลี้ยงตัวมีกินมีใช้ได้ โดยมุ่งมั่นลองผิดลองถูก ไม่ย่อท้อ แม้จะใช้เวลานานสักเท่าใด หรือถูกหัวเราะเยาะจากเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ว่าบ้า หรือทำตัวแปลกกว่าคนอื่น ๆ โดยให้คุณค่ากับชีวิตที่จะอยู่อย่างพึ่งตนเองได้และอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ในที่สุดปราชญ์ชาวบ้านก็ได้พิสูจน์ให้ชุมชนและสังคมได้เห็น ว่า ความมุ่งมั่นและการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาบนเส้นทางแห่งการพึ่งตนเองนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตเป็น มากกว่าแค่ มีกินมีใช้ ทว่าสามารถอยู่ได้อย่างมีความสุขทั้งกายและใจ ความสำเร็จที่เลื่องลือกล่าวขานถึง ทั้งจากการบอกกันต่อการเผยแพร่โดยสื่อมวลชน รวมทั้งการได้รับการยอมรับจากผู้คนในชุมชนท้องถิ่นเดียวกัน ทำให้ได้รับการยกย่องให้เป็นปราชญ์ชาวบ้านซึ่งเป็นการยกย่องทางสังคม บทบาทของปราชญ์ชาวบ้านในฐานะผู้ที่ฟันฟูและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนว่าปราชญ์ชาวบ้านเหล่านี้ไม่ได้หยุดอยู่แค่การค้นหา ฟันฟู ภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้นมาแก้ปัญหาเฉพาะกาลของตนเท่านั้น หากแต่ยังมีความกระตือรือร้นที่จะบูรณาการความรู้ใหม่ ๆ เข้ากับความรู้เดิมด้วยเป็นผู้ที่เข้าใจในสังคม และโลกที่เปลี่ยนไป อีกทั้งตระหนักในสิทธิและหน้าที่

ของตนทั้งทางโลกและทางจิตวิญญาณ จึงทำให้ไม่หยุดนิ่งอยู่กับอดีตแต่ได้พยายามดำรงชีวิตอยู่อย่างเท่าทันตนเองและโลกในปัจจุบัน

๔. ผู้นำชุมชน แกนนำชุมชน ซึ่งได้แก่ ผู้นำในชุมชน แกนนำชุมชน ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มีบทเรียนที่เกิดจากปัญหาแก้ไขปัญหามานำมาสู่การตัดสินใจ ด้วยฐานข้อมูลความรู้ ซึ่งเป็นฐานปัญญาอย่างแท้จริง ซึ่งผู้นำในลักษณะนี้จัดเป็นผู้นำทางธรรมชาติ

๕. ผู้นำทางการ ซึ่งได้แก่สมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้นำทางการนอกจากนี้ยังมีพัฒนากร ครู พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

๖. ปัญญาชนท้องถิ่น ที่เข้าใจวัฒนธรรมภายนอก ขณะเดียวกันก็สามารถเข้าใจวัฒนธรรมภายใน เป็นบุคคลที่มีสองวัฒนธรรม ในตัวเองสามารถมีบทบาทสำคัญในการร่วมกับชาวบ้านประยุกต์และประดิษฐ์คิดค้นอะไรใหม่ ๆ ที่ช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้น

๗. นักวิชาการ โดยเฉพาะนักวิชาการในท้องถิ่น เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัยในท้องถิ่นต่าง ๆ ควรศึกษาวัฒนธรรมจากภายนอกอย่างลึกซึ้งถึงขั้นที่จะนำมาประสานกับวัฒนธรรมพื้นบ้านได้ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้วัฒนธรรมพื้นบ้านมีพลังพลวัตอยู่ได้ในวัฒนธรรมที่เกิดใหม่จากการผสมผสานนั้น

๘. รัฐ ควรเคารพในความเชื่อของชาวบ้านและเปิดใจให้กว้างกับการพัฒนาตัวเองของชาวบ้าน ให้เป็น “พระเอก” ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของเขา โดยรัฐสนับสนุนตามความจำเป็นในสิ่งที่อยู่นอกเหนืออำนาจการจัดการชุมชนท้องถิ่น เช่น แหล่งน้ำ ถนน ไฟฟ้า การแก้ปัญหาที่ดิน การแก้ปัญหาการค้าพืชผล เป็นต้น ส่วนเรื่องการศึกษา รัฐควรให้ประชาชนชาวบ้านได้มีส่วนในการวางหลักสูตรบางส่วนในระดับท้องถิ่น ที่ทำให้ชาวบ้านสามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและคุณค่าที่ดีงามของชุมชนแก่ลูกหลานของเขาอย่างสอดคล้องกับแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน, ๒๕๔๕, หน้า ๖๖-๖๗.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงมีข้อชี้แนะแนวทางการสืบทอดและการประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

๑. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ องค์กรของรัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อขอความร่วมมือและเก็บรวบรวมข้อมูลตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยการออกสำรวจตามพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนหลังจากนำมาจัดพิมพ์ในรูปของสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือ จุลสาร วารสาร ห้องสมุดดิจิทัล ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้างยิ่งขึ้น

๒. สรรหาบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละสาขาวิชา ที่มีความรู้ ประสบการณ์จนเกิดความเชี่ยวชาญในอาชีพที่กระทำนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปชาวบ้านจะไม่คุ้นเคยกับการประชาสัมพันธ์ตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนสร้างโอกาสให้แก่บุคคลในท้องถิ่นวิธีการคือ การคัดเลือกประกวด การแสวงหา หรือการสืบค้น โดยต้องทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ และผลงานของบุคคลนั้น เพื่อทำการเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รู้จักซึ่งกระบวนการสรรหาบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นจะทำให้บุคคลมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป

๓. ส่งเสริมการเผยแพร่เมื่อมีการเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น ๆ ของแต่ละสาขาแล้วควรพิจารณาสื่อที่จะใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามวัตถุประสงค์และความเหมาะสม เพื่อให้ผู้รับมีโอกาสได้รู้จักและศึกษาหาความรู้โดยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้

๔. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน ให้สามารถทำการถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนได้เต็มที่ และให้โอกาสพัฒนาผลงานให้ได้คุณภาพและควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่รู้จักและเกิดการยอมรับอย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความภูมิใจมั่นใจทำให้เกิดความศรัทธา ยอมรับในความคิดของบุคคล

๕. สนับสนุนให้มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย เพื่อให้เกิดมีการศึกษาค้นคว้าและวิจัยโดยนำผลจากการทดลองสรุปเป็นองค์ความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วนำผลจากการวิจัยมาใช้เพื่อปรับปรุงเสริมสร้างภูมิปัญญา ให้มีการยอมรับหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลต่อประชาชนที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญานั้น เช่น การมีรายได้ มีชื่อเสียง สังคมยอมรับ เป็นต้น

๖. สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่นักเรียน นักศึกษา หรือบุคคลที่มีความสนใจทั่วไปได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาหาความรู้เพื่อทำการสืบทอดความรู้เหล่านั้นให้คงอยู่ต่อไป หรือเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ต่อกัน เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาคณะเองให้ดีขึ้น การสนับสนุนจากรัฐหรือองค์กร สมาคม กลุ่มสมาชิกต่าง ๆ ควรร่วมมือประสานงานกัน เพื่อให้ผู้สนใจศึกษาเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

๗. จัดทำเป็นหลักสูตรทางการศึกษาควรมีการจัดหลักสูตรหรือเพิ่มบรรจุเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไว้เป็นสาระในการเรียนการสอนในทุกระดับ โดยเน้นให้เยาวชนได้เรียนรู้และตระหนักถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ และสืบทอดต่อไป

๘. การร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งภาครัฐและเอกชน ควรเข้ามา มีบทบาทในการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง เช่น ดำเนินการให้มีการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

๙. การสนับสนุนจากรัฐบาล รัฐบาลควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ส่งเสริม ค้ำครอง และเผยแพร่ ควรมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ รับผิดชอบทำงานอย่างจริงจังติดตามและประเมินผลงาน และรัฐควรกระตุ้นให้ประชาชน เกิดความ รัก ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษตนเอง

๑๐. สนับสนุนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิทักษ์รักษา ผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของประชาชนต่อภูมิปัญญาที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ การจดสิทธิบัตร หรือ ลิขสิทธิ์ เป็นต้น เพื่อเป็นผลคุ้มครองทางกฎหมาย (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, ๒๕๔๕, หน้า ๖๘-๖๙.)

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนนี้หมายถึงความรู้หรือประสบการณ์ ตั้งเดิมของประชาชนในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษที่ ได้สั่งสมประสบการณ์จากการทำงาน การประกอบอาชีพ มีการฝึกฝนฝีมือจนเกิดเป็นความชำนาญ ก่อให้เกิดเป็นงานด้าน **หัตถกรรมชุมชน** ที่สร้างรายได้และสร้างชื่อเสียงไปสู่ต่างแดนคือ เครื่อง เบญจรงค์ของชาวหมู่บ้านตำบลดอนไก่อีดี **ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม** คือความ เจริญงอกงามในทางสังคมผ่านความเชื่อถือและความศรัทธา ความร่วมแรงร่วมใจของประชาชน ในอันที่จะประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆตามความเชื่อความศรัทธาของแต่ละชุมชนสำหรับใน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้แก่ประเพณีทำขวัญข้าววันชาวนาของชาวบ้านตำบลท่าเสา ประเพณีขนม ข้าวต้มมัดของชาวบ้านตำบลหนองนกไข่ และ **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์** คือการที่องค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบนนำเสนอข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน ให้เป็นที่รู้จักแก่คนภายนอกเป็นการเชื่อม ความสัมพันธ์และความสามัคคีของคนภายในชุมชน

๒.๕ การส่งเสริมภูมิปัญญาตามแนวพระพุทธศาสนา

มีพุทธภายิตในธรรมบท ขุททกนิกาย ตอนหนึ่งมีความว่า

“โยคา เว ชายเต ฐริ อโยคา ฐริสขโข” ปัญญาเพียงดังแผ่นดิน ย่อมเกิดขึ้นเพราะการประกอบหรือการกระทำ ความสิ้นไปของปัญญาเพราะการไม่ประกอบ

“เอตฺ เตวธาปถํ ญตฺวา ภาวย วิภวาย จ ตถตฺตานํ นิเวเสยฺย ยถา ฐริ ปวทุตฺตติ” บัณฑิตรู้ทางแตกต่างกันทั้งสองนี้แล้วว่าการประกอบปัญญาเป็นไปเพื่อความเจริญ ส่วนการไม่ประกอบปัญญาเป็นไปเพื่อความเสื่อม จึงควรตั้งตนไว้โดยวิธีที่ปัญญาจะเจริญได้ (ขุ. ธ. ๒๕/๕๒/๓๐)

ปัญญาที่เกิดจากการประกอบท่านเรียกว่า โยคปัญญา ในที่นี้ใช้คำว่า ฐริ ถ้ามีคำว่าปัญญาต่อท้ายเป็น ฐริปัญญา หมายความว่า ปัญญากว้างขวางคลุมแผ่นดิน ในพุทธพจน์นี้ทรงแสดงเหตุเกิดและดับของปัญญาว่าเกิดเพราะการประกอบสิ้นไปเพราะการไม่ประกอบ อนึ่งเพราะความมีปัญญาเป็นของไม่เที่ยง เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เจริญขึ้นได้ เสื่อมไปก็ได้ ถ้าองค์ประกอบแห่งปัญญาดิปัญญาที่เจริญขึ้น ถ้าไม่ประกอบปัญญาด้วยความบริสุทธิ์ปัญญาก็เสื่อมไป

ปัญญาที่เกิดขึ้นทำหน้าที่ของตนแล้วดับไป แต่ผลที่ปัญญาทำไว้อยังเหลืออยู่ เหมือนบุคคลตื่นขึ้นตอนกลางคืนแล้วเปิดไฟ หรือจุดตะเกียงขึ้นเพื่อเขียนหนังสือ เมื่อเขียนเสร็จแล้วก็ดับไฟ ไฟก็ดับไปแล้วแต่ตัวหนังสือที่อาศัยแสงสว่างจากไฟยังคงมีอยู่ คนที่เรียนนามิถิกริปัญญาสูงนับว่าเป็นสิ่งน่าภาคภูมิใจ แต่เมื่อเรียนเสร็จแล้วถือว่าจบแล้วไม่หมั่นค้นคว้า ไม่หมั่นคิด ไม่หมั่นปฏิบัติเพื่อความเจริญของปัญญาแล้ว ความรู้ที่ได้แล้วนั้นจะค่อย ๆ เสื่อมไปที่ละน้อย ความรู้ใหม่ก็ไม่เกิดขึ้นกลายเป็นคน โมฆปริณญา คือมีปริณญาเปล่าหรือกระดาษเปล่าแบบที่พระพุทธเจ้าตรัสเรียกพระรูปหนึ่งว่า โปฐิตะ แปลว่า ไบลานเปล่าหรือคัมภีร์เปล่าที่ไม่มีการจารตัวหนังสือลงไป เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นมากในการรักษาไว้ซึ่งความรู้ความสามารถและนำเอาความรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และทำให้เจริญยิ่งขึ้นไป สมดังที่พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า บัณฑิตรู้ความแตกต่างทั้งสองนี้แล้วว่าการประกอบปัญญาเป็นไปเพื่อความเจริญ ส่วนการไม่ประกอบปัญญาเป็นไปเพื่อความเสื่อมจึงควรตั้งตนไว้โดยวิธีที่ปัญญาจะเจริญ มีหลักธรรมที่ส่งเสริมภูมิปัญญาหลายประการที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ในฐานะเป็นเครื่องปลุกฝังภูมิปัญญา ดังนี้

๑. ปัญญาวุฒิธรรม หมายถึงธรรมหรือหลักอันเป็นไปเพื่อความเจริญแห่งปัญญา ๔ ประการคือ

๑.๑ สัปปริสสังเสวะ การคบหาสมาคมกับคนดี การเข้าหาท่านผู้ทรงคุณความรู้และคุณความดี

๑.๒ สัทธรรมมัสสวณะ การหมั่นฟังคำสอนของท่านผู้ทรงธรรม

๑.๓ โยนิโสมนสิการ การทำในใจไว้โดยแยกคายคิดหาเหตุผลโดยวิธีที่ถูกต้อง ตรีกตรอง ด้วยปัญญาเสมอในการพูดและคิด

๑.๔ ชัมมานุชัมมปฏิบัติ ปฏิบัติสมควรแก่ธรรม ปฏิบัติธรรมถูกต้องตามหลักเหตุผล ทำทุกอย่างให้สมควรแก่กาลเทศะและบุคคล ปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆด้วยเหตุผลบริสุทธิ์ตรงตามจุดหมาย

โดยสามารถบรรยายพอเป็นแนวทางแห่งการปลูกฝังปัญญาคือ

๑.การคบหาสมาคมกับคนดี (บัณฑิตเสวนา) นั้นเป็นมงคลสำคัญข้อหนึ่ง มงคลคือเหตุให้บรรลुความสุขความเจริญดังที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ในมงคลสูตรเป็นการ ได้กัลยาณมิตร ซึ่งถือว่าเป็นลาภอันประเสริฐของชีวิตประการหนึ่ง เป็นบุญนิมิต คือเครื่องหมายเบื้องต้นแห่งความเจริญความสำเร็จตามผลที่ต้องการ สมดังที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า

“เมื่อดวงอาทิตย์อุทัยอยู่ ย่อมมีแสงอรุณขึ้นมาก่อนเป็นบุญนิมิตฉันใด ความมีกัลยาณมิตรก็เป็นตัวนำ เป็นบุญนิมิตแห่งการเกิดขึ้นของอริยมรรคอันประกอบด้วยมรรคองค์ ๘ ฉะนั้น”

“ความมีกัลยาณมิตร เป็นแบบการครองชีวิตอันประเสริฐ(พรหมจรรย์)ทั้งหมดทีเดียว เพราะผู้มีกัลยาณมิตรย่อมหวังได้ซึ่งความเจริญและการบำเพ็ญการทำให้มากซึ่งอริยมรรคอันประกอบด้วยองค์ ๘ (ส.ม. ๑๕/๒,๓๖/๕,๑๒๕.)

“อาศัยเราผู้เป็นกัลยาณมิตร เหล่าสัตว์ผู้มีความเกิด แก่ เจ็บ ตาย ผู้มีความ โศก ความคร่ำครวญ รำพัน ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ เป็นธรรมดาที่ย่อมพ้นจากสภาพเช่นนั้น”

“เมื่อกล่าวถึงองค์ประกอบภายนอกแล้วเราไม่สังเกตเห็นสิ่งใดมีประโยชน์มากสำหรับผู้ยังศึกษา (เพื่อความพ้นทุกข์) เหมือนความมีกัลยาณมิตรเลย ผู้มีกัลยาณมิตรย่อมกำจัดอกุศล และยังกุศลให้เจริญขึ้นได้” (ขุ.อิติ. ๒๕/๒๓๗/๑๕๕.)

“ความมีกัลยาณมิตรย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ เพื่อความดำรงมั่นคงความไม่เสื่อมสูญแห่งพระสัทธรรม” (อ.ญ. เอก. ๒๐/๒๖,๒๕/๓๒,๑๒๘.)

ผู้หมั่นเข้าหาสัตบุรุษ สนทนากับสัตบุรุษ สอบถามข้อสงสัยของคนอยู่เนืองๆย่อมคลายข้อสงสัยนั้นๆเสียได้ และเพิ่มพูนปัญญาให้รุ่งเรืองขึ้นเหมือนเพิ่มเชื้อไฟที่ละน้อยย่อมกลายเป็นไฟกองใหญ่อันเปี่ยมด้วยอนุภาพซึ่งยากจะดับได้ฉะนั้น

ในมหาสุตโตสมชาดก นันทพราหมณ์ซึ่งเป็นพระโพธิสัตว์ได้กล่าวกับพระเจ้าสุตโตสมว่า “การคบสัตบุรุษเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ย่อมสามารถคุ้มครองรักษาตนได้ส่วนการคบหาสัตบุรุษหาเป็นเช่นนั้นไม่ (ขุ.ชา. ๒๘/๑๓.)

“การคบบัณฑิต การได้เห็นบัณฑิต เป็นความสุขและเป็นความดี การได้พบเห็นพระอริยเจ้าเป็นความดี ยังประโยชน์ให้สำเร็จ การอยู่ร่วมกับพระอริยเจ้าเป็นความสุขทุกเมื่อบุคคลจะมีความสุขอยู่เป็นนิตย์ก็เพราะการไม่คบคนพาล” (ขุ.ธ. ๒๕/๔๒/๒๕.)

๒. การหมั่นฟังคำสอนของคนดี (สัทธัมมัสสวนะ) คือเมื่อบุคคลผู้มีปัญญาเข้าหาคนดี คนดี ก็เป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยปัญญาและความดีงาม คนที่อยู่ใกล้บัณฑิตแล้ว ถ้าไม่หมั่นรับฟังคำเตือน คำสั่งสอนของท่านก็เปรียบเหมือนทัพพีที่แช่อยู่ในหม้อแกงแต่ไม่เคยรู้ถึงรสชาติของแกงในหม้อนั้น หรือเปรียบเหมือนกบที่อาศัยอยู่ในสระบัวแต่ไม่เคยได้สัมผัสถึงความหอมของเกสรดอกบัวเลย ผู้แมลงภู่ก็ไม่ได้ที่อาศัยอยู่ใกล้ก็ยังอดสารภินมาเซยชมเกสรของดอกบัว บัณฑิตบางคนจึงเปรียบเหมือนทัพพีหรือกบในสระบัวนั้นแม้อยู่ในสำนักของบัณฑิตก็ไม่คบท่าน ไม่เอาอย่างท่าน ไม่ฟังคำสอนของท่าน จึงไม่ได้รับโอกาสอันดีนั้นจึงได้ชื่อว่าเป็นผู้เสื่อมจากปัญญา ผู้มุ่งปลูกฝังปัญญาจึงต้องหมั่นฟังคำสอนของบัณฑิตนักปราชญ์เพื่อเป็นการเพิ่มพูนปัญญาของตน การฟังด้วยดีจึงเป็นเหตุให้เกิดปัญญา (สุสุสุ สลทเต ปญญ) (ส.ส.๑๕/๓๑๖/๘๔๕.)

นอกจากนี้แล้วบัณฑิตผู้ฟังด้วยดี ฟังสิ่งที่ดี ย่อมได้รับอานิสงส์แห่งการฟังอีก ๕ ประการคือ

๑. ย่อมฟังในสิ่งที่ไม่เคยฟัง (อสสุตฺตํ สุนาติ)
 ๒. ทำสิ่งที่เคยฟังแล้วให้แจ่มแจ้ง ให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น (สุตํ ปริโยทปติ)
 ๓. บรรเทาความสงสัยเสียได้ (กังขํ วิหนติ)
 ๔. ทำความเห็นให้ตรงให้ถูกต้องได้ (ทิฏฐิ อชฺชกโรติ)
 ๕. จิตของผู้ฟังธรรมหรือเรื่องที่ดีย่อมผ่องใส (จิตตมสุส ปสิตติ)
- (อง.ปญจก. ๒๒/๒๗๖/๒๐๒.)

๓. การทำไว้ในใจ โดยแยบคาย (โยนิโสมนสิการ) หมายถึงการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยปัญญา โดยวิธีการที่ถูกต้อง ความคิดเป็นคิดแล้วก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตและจิตใจในเรื่องเดียวกัน จะเป็นเรื่องทุกข์หรือเรื่องสุขก็ตาม คนคิดเป็นย่อมได้รับประโยชน์จากเรื่องนั้นมากกว่าคนที่คิดไม่เป็น ตัวอย่างเช่น เรื่องกาลเวลา คนคิดเป็นย่อมเห็นเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ประมาทแต่กลับได้ความสลัดใจรีบทำความดี ละเว้นความชั่วเพราะเห็นด้วยปัญญาว่า ชีวิตของคนเราไม่ยาวนาน ไม่นานจักต้องตายไปเหมือนเช่นคนอื่น ๆ คนที่รู้ตัวว่าเวลามีอยู่น้อย จึงไม่ประมาทรีบทำในสิ่งที่ควรทำให้เสร็จโดยเร็ว ไม่โอ้อึ้งซัดซ่า ผัดวันประกันพรุ่ง ส่วนคนที่คิดไม่เป็นก็คิดว่าเวลายังมีอยู่อีกมากมาย ไม่คิดรีบร้อนใจมัวปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปเปล่า ๆ ด้วยเหตุประมาทแห่งกาลเวลาจึงมีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ แบบไม่มีอนาคตอันใดให้เป็นแก่นสาร

อนึ่งผู้ต้องการปลูกฝังปัญญาเมื่อได้ฟังสิ่งใดได้เห็นสิ่งใดก็ใช้โยนิโสมนสิการในสิ่งนั้น ๆ ไม่ด่วนรับหรือปฏิเสธ แต่จะใช้ปัญญาพิจารณาด้วยดีเสียก่อนก็จะทำให้มีความเห็นถูกต้องได้ และกำจัดความสงสัยเสียได้ พระพุทธองค์ตรัสว่า “โยนิโสมนสิการ เป็นเหตุให้สัมมาทิฏฐิที่ยังไม่เกิดขึ้น เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็เจริญยิ่งขึ้น และเป็นเหตุให้ความสงสัยที่ยังไม่เกิด ไม่เกิดขึ้น ที่เกิดแล้วถูก

ขจัดเสียได้ โยนิโสมนสิการ เป็นประโยชน์ยิ่งใหญ่ เป็นไปเพื่อความดำรงมั่นเพื่อความไม่เสื่อมสูญ แห่งพระสัทธรรม” (อง.เอก. ๒๐/๑๕-๔๑/๖๘-/๘๖.)

๔. การปฏิบัติตามสมควรแก่ธรรม การปฏิบัติถูกต้องตามหลักเหตุผล ปฏิบัติต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผลบริสุทธิ์ ตรงตามจุดหมาย คำว่า ปฏิบัติธรรมตามสมควรแก่ธรรมนั้น หมายความว่า ปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่นไม่ถือหลักเกณฑ์ตายตัวจนเสียความเมตตากรุณา หรือประพฤติเมตตากรุณาเกินไปจนเสียความยุติธรรม หรือเสียระเบียบกฎเกณฑ์ แต่เป็นผู้ทำทุกอย่างให้เหมาะสมแก่กรณีนั้น ๆ เป็น การฉวยโอกาส ก็เป็นผู้ประพฤติเหมาะสมแก่เหตุการณ์สถานที่และบุคคลปฏิบัติตามเหตุผล เข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผลอันบริสุทธิ์ การปฏิบัติธรรมตามสมควรนี้แหละเชื่อว่าเป็นการปฏิบัติตามคำสอนของพระศาสดาอย่างแท้จริง สมดังที่ที่เคยตรัสไว้กับพระอานนท์ก่อนจะปรินิพพานว่า

“อานนท์ ผู้ใดจะเป็นภิกษุ ภิกษุณี อุบาสกหรืออุบาสิกา ก็ตามปฏิบัติสมควรแก่ธรรมปฏิบัติชอบ ประพฤติตามธรรมอยู่ ผู้นั้นชื่อว่าสักการะ เคารพนับถือและบูชาเราด้วยการบูชาอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นแหละอานนท์เธอทั้งหลายพึงตั้งใจอย่างนี้ว่า เราทั้งหลายจักปฏิบัติธรรม ประพฤติชอบ ประพฤติตามธรรมอยู่” (ที.ม. ๑๐/๑๖๐/๑๒๕.)

สรุปได้ว่า ในการดำเนินงานสิ่งใดก็ตามให้บรรลุผลดังเป้าหมายนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยภูมิแห่งปัญญาดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น อันประกอบด้วยการดำรงตนอยู่ในที่อันเหมาะสมมีจิตใจที่ตั้งมั่นอยู่ในความดีงามเป็นแบบอย่างอันดีแก่ผู้อื่น คบหากับคนดี หมั่นฟังในคำสอนของท่าน พิจารณาไตร่ตรองในเหตุและผลด้วยความแยบคาย และปฏิบัติต่อสิ่งนั้นอย่างเหมาะสมด้วยจิตอันบริสุทธิ์โดยไม่ยึดหลักเกณฑ์ตายตัวจนเสียจนเสียความเมตตากรุณา หรือมีความเมตตาเกินไปจนเสียความยุติธรรม โดยเป็นผู้ประพฤติเหมาะสมแก่โอกาสและสถานการณ์ รวมทั้งปลูกฝังและถ่ายทอดซึ่งภูมิปัญญาอันรอบรู้นั้นแก่คนในชุมชน หรือคนในการปกครองของตนให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาแล้วนำไปปฏิบัติให้เหมาะสมแก่ฐานะหน้าที่ของตนเพื่อให้บังเกิดประโยชน์สุขต่อตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติโดยส่วนรวม

๒.๖ สภาพพื้นที่ในการวิจัย

พื้นที่ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีเนื้อที่ ๖๗.๑๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๑,๘๘๓ ไร่ มีหมู่บ้านจำนวน ๕๗ หมู่บ้าน มีประชากรอาศัยอยู่จำนวน ๔๕,๕๐๑ คน และจำนวน ๑๗,๖๗๕ หลังคาเรือน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้าง และอื่นๆ (ไทยตำบลคอทคอม, ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗.)

มีอาณาเขตอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย

ตำบลแคราย เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกระทุ่มแบน ประกอบไปด้วย ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑. บ้านคลองตากล่อม หมู่ ๒. บ้านแคราย หมู่ ๓. บ้านหนองล่าง หมู่ ๔. บ้านแคราย ๒ หมู่ ๕. บ้านศาลเจ้าตึก มีเนื้อที่ ๖,๐๕๗ ไร่ หรือประมาณ ๘.๗ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ใช้ในการทำการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรม

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.คลองมะเดื่อ อ.กระทุ่มแบน และ ต.บางน้ำจืด อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตบางบอน จ.กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.คลองมะเดื่อ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

จำนวนประชากร

จำนวนประชากร ๕,๕๕๗ คน และจำนวนหลังคาเรือน ๓,๑๘๗ หลังคาเรือน

ข้อมูลอาชีพ

อาชีพหลัก ทำสวน , อาชีพเสริม รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

๑. โรงเรียนประถมศึกษา ๒ แห่ง

๒. วัด ๒ แห่ง

๓. สถานีอนามัยประจำตำบล ๑ แห่ง

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ

ตำบลคลองมะเดื่อ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกระทุ่มแบน ประกอบไปด้วย ๑๑ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑.บ้านหุบศาลเจ้า หมู่ที่ ๒.บ้านคลองอ่อนใจ หมู่ที่ ๓.บ้านโคกห้วยย่าน หมู่ที่ ๔.บ้านคลองทองกลาง หมู่ที่ ๕.บ้านคลองแสนสุข หมู่ที่ ๖.บ้านคลองตาทอง หมู่ที่ ๗.บ้านคลองผู้ใหญ่ลอย หมู่ที่ ๘.บ้านคลองตากแดด หมู่ที่ ๙.บ้านคลองกระทุ่มแบน หมู่ที่ ๑๐.บ้านคลองตาเฉย หมู่ที่ ๑๑.บ้านคลองสะพานดำ มีเนื้อที่ ๙,๒๑๑ ไร่ หรือประมาณ ๑๔.๗๔ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มประชาชนส่วนใหญ่อาศัยน้ำในลำคลองใช้ประโยชน์ในการคมนาคม การอุปโภค - บริโภค และเนื่องจากคลองที่ประชาชนใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เป็นหลักมีอยู่คลองเดียวคือคลองกระทุ่มแบน โดยมีคลองสาขาย่อยอีก ๒๒ คลอง และบริเวณริมคลองมีต้นมะเดื่อขึ้นอยู่ตลอดแนว ชาวบ้านจึงเรียกคลองสายนี้ว่า "คลองมะเดื่อ" ภายหลังตำบลนี้จึงใช้ชื่อตามคลองว่า "ตำบลคลองมะเดื่อ" ใช้ในการทำการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรม

สภาพทั่วไปของตำบล

สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีถนนสายหลักผ่านคือ ถนนสายเศรษฐกิจ ๑ มีคลองทั้งหมด ๒๒ สายช่วยในการระบายน้ำและยังใช้เป็นเส้นทางคมนาคมด้วยคลองที่เชื่อมกับคลองภาษีเจริญ ได้แก่ คลองกระทุ่มแบน

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.นาดี อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.แคราย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.ดอนไก่อี, กระทุ่มแบน อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

จำนวนประชากร

จำนวนประชากรในเขต ๑๕,๒๐๗ คน และจำนวนหลังคาเรือน ๓,๐๑๕ หลังคาเรือน

ข้อมูลอาชีพ

อาชีพหลัก รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

อาชีพเสริม รับจ้างการเกษตร ค้าขาย

ข้อมูลสถานที่สำคัญ

๑. ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ

๒. วัดราษฎร์บำรุง, วัดใหม่คลองมะเดื่อ

๓. โรงเรียน ๓ แห่ง

๔. สถานีอนามัย ๒ แห่ง ๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองอ่อนใจ

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้

ตำบลท่าไม้ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกระทุ่มแบน ประกอบไปด้วย ๑๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑. บ้านปล่องเหล็ก หมู่ ๒. บ้านโรงปูน หมู่ ๓. บ้านท่าไม้ หมู่ ๔. บ้านหัวแค หมู่ ๕. บ้านคลองแค หมู่ ๖. บ้านคลองแค ๒ หมู่ ๗. บ้านตลาดท้องคุ้ง หมู่ ๘. บ้านคลองโรงหมู หมู่ ๙. บ้านโรงหีบ

หมู่ ๑๐. บ้านอ่าวกระบือ หมู่ ๑๑. บ้านกงสีลิ่ง หมู่ ๑๒. บ้านท่าไม้งาม

สภาพทั่วไปของตำบล

ตำบลท่าไม้ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอกระทุ่มแบน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๕ กม. ห่างจากตัวจังหวัด ๑๘ กม. มีเนื้อที่ ๕,๔๒๘ ไร่ หรือประมาณ ๘.๖๘๔๘ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนผ่านกลางพื้นที่แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ อยู่ทางทิศตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

เกษตรกรรม คือหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๕, ๑๐ และหมู่ ๑๑ ส่วนที่ ๒ อยู่ทางทิศตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน อุตสาหกรรม คือหมู่ที่ ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ และหมู่ ๑๒

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.ท่าไม้, บางยาง อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร
 ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.ท่าเสา, ดอนไก่อดี อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.สวนส้ม อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

จำนวนประชากร

จำนวนประชากร ๕,๗๐๗ คน และจำนวนหลังคาเรือน ๖,๑๓๔ หลังคาเรือน

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

๑. ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
๒. วัดนางสาว , วัดท่าไม้
๓. ศาลเจ้า ๑ แห่ง
๔. โรงเจ ๑ แห่ง
๕. โรงเรียน ๑ แห่ง
๖. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๑ แห่ง
๗. สถานีอนามัยประจำตำบล ๑ แห่ง
๘. สถานพยาบาลเอกชน ๒ แห่ง

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา

ตำบลท่าเสา อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบไปด้วย ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑. บ้านท่าเสา หมู่ที่ ๒. บ้านท่าเสา หมู่ที่ ๓. บ้านคลองแนวลิขิต หมู่ที่ ๔. บ้านคลองรางกระทุ่ม หมู่ที่ ๕. บ้านศาลเจ้าอาม้า หมู่ที่ ๖. บ้านท้องคู้ง หมู่ที่ ๗. บ้านท่าเสาพัฒนา และหมู่ที่ ๘. บ้านศาลเจ้าตึก

สภาพทั่วไปของตำบล

มีพื้นที่ประมาณ ๑๑.๗๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๗,๓๒๗ ไร่

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลคอนไก่อี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลคอนไก่อี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

จำนวนประชากร

จำนวนประชากร ๖,๖๗๔ คน และจำนวนหลังคาเรือน ๒,๖๔๕ หลังคาเรือน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก ทำนา

อาชีพเสริม ค้าขาย

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

๑. ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา

๒. วัดท่าเสา

๓. สถานีอนามัยบ้านท่าเสา

๔. สถานีอนามัยบ้านท้องคู้ง

๕. ศาลเจ้าอาม้า

๖. ศาลเจ้าอเนี้ยว

๗. ศาลเจ้าตึก

๘. เสาธงใหญ่

๙. โรงเรียนวัดท่าเสา , โรงเรียนปลายคลองน้อย , โรงเรียนบ้านท้องคู้ง

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง

ตำบลบางยาง เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกระทุ่มแบน ประกอบไปด้วย ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑. บ้านบางยาง หมู่ ๒. บ้านโรงหีบ หมู่ ๓. บ้านคลองโรงปูน หมู่ ๔. บ้านคลองโรงปูน หมู่ ๕. บ้านท่ากระบือ หมู่ ๖. บ้านคลองวัดท่ากระบือ หมู่ ๗. บ้านคลองทิวผล หมู่ ๘. บ้านคลองบางม่วง หมู่ ๙. บ้านท่าตอ หมู่ ๑๐. บ้านซากงชี หมู่ ๑๑. บ้านอ่างทอง หมู่ ๑๒. บ้านแหลมบางยาง หมู่ ๑๓. บ้านโรงจักร

สภาพทั่วไปของตำบล

ตำบลบางยาง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอกระทุ่มแบนประมาณ ๕ กม. มีเนื้อที่ ๘,๖๕๔ ไร่ หรือประมาณ ๑๓.๘๔ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จ.นครปฐม

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.สวนส้ม, ตลาดกระทุ่มแบน อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.ท่าไม้ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

จำนวนประชากร

จำนวนประชากรในเขต ๕,๑๔๐ คน และจำนวนหลังคาเรือน ๑,๖๕๕ หลังคาเรือน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก การเกษตร ทำสวนผลไม้ และกล้วยไม้

อาชีพเสริม ค้าขาย

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

๑. ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง

๒. วัดอ่างทอง , วัดบางยาง , วัดท่ากระบือ

๓. ศาลเจ้า ๑ แห่ง

๔. โรงเรียนประถมศึกษา ๓ แห่ง

๕. โรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง

๖. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๑ แห่ง

๗. สถานีอนามัยประจำตำบล ๑ แห่ง

๖.องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่

ตำบลหนองนกไข่ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกระทุ่มแบน ประกอบไปด้วยหมู่บ้านทั้งสิ้น ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑. บ้านคลองโรงปูน หมู่ที่ ๒. บ้านชุมทอง หมู่ที่ ๓. บ้านหนองนกไข่

หมู่ที่ ๔. บ้านหนองนกไข่ หมู่ที่ ๕. บ้านหนองนกไข่ หมู่ที่ ๖. บ้านคลองนางนม หมู่ที่ ๗. บ้านแนว
ลิขิต

หมู่ที่ ๘. บ้านวังนกไข่

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จ.นครปฐม

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.คลองตัน อ.บ้านแพ้ว จ.นครปฐม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.บางยาง อ.กระทุ่มแบน จ.นครปฐม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.เกษตรพัฒนา อ.บ้านแพ้ว จ.นครปฐม

จำนวนประชากร

จำนวนประชากร ๓,๒๑๖ คน และจำนวนหลังคาเรือน ๕๕๕ หลังคาเรือน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก การเกษตร ทำสวนผลไม้ และกล้วยไม้

อาชีพเสริม ค้าขาย

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

๑.ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่

๒.วัดหนองนกไข่

๓.โรงเรียนวัดหนองนกไข่

๔.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหนองนกไข่

๕.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองนกไข่

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีผู้ศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

สงวนชัย ถังมาส ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสง ตำบลทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี พบว่าอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้านกล่าวคือการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสงได้จัดทำแผนพัฒนาตำบลโดยกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ไม่ครอบคลุมถึงกิจกรรมของท้องถิ่นอย่างแท้จริงและไม่ชัดเจนรวมทั้งมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยเมื่อเทียบกับการให้งบประมาณในด้านสาธารณูปโภคอื่น ๆ โดยในการวิจัยพบว่าประชาชนต้องการให้มีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานอื่น ๆ อันประกอบไปด้วยหน่วยงานราชการ สถานศึกษา วัด และองค์กรเอกชน เพื่อตรงต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (สงวนชัย ถังมาส, ๒๕๕๑, หน้า ๘๘)

ศักดิ์ชาย รินนาศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน พบว่าระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการบำรุงศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีท้องถิ่น และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความต้องการระดับสูงสุดคือ เรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีของท้องถิ่น และเรื่องการประชุมงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ในเรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยดำเนินการให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงเรื่องการจัดวางแผนในการธำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องการประชุมสัมพันธเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และเรื่องที่มีความต้องการอันดับต่ำสุดคือ เรื่องการร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ศักดิ์ชาย รินนาศักดิ์, ๒๕๕๖, หน้า ๑๒๕.)

พิชัย สุขวุ่น ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับปานกลาง ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จากสังคมเกษตรสู่สังคมทุนนิยม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้โครงสร้างของภาคเกษตรประสบปัญหาหลายด้าน ทั้งปัญหาความยากจน ปัญหาด้านทรัพยากร ปัญหาด้านความแตกต่างของรายได้ ส่งผลให้คนในภาคชนบทละทิ้งวิถีชีวิตแบบเดิมด้วยความ

จำเป็นทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันก็ละทิ้งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ไปพร้อมๆกัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐ ถึงแม้กฎหมายรัฐธรรมนูญจะให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่หากว่าโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ยังไม่เปลี่ยนแปลง โอกาสที่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจะกลับมาสร้างความสมดุลให้กับชุมชนก็จะเป็นไปได้ยาก แนวทางแก้ไขดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรร่วมมือกับประชาชนในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงของคุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้รัฐควรจัดงบประมาณส่งเสริมเพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการทำงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งควรมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหของความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชาชนระหว่างภาคชนบทกับสังคมเมือง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานเพื่อเข้าไปทำงานหารายได้ในเมือง และที่สำคัญคือประชาชนมีความคิดเห็นเสนอแนะว่า ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริง (พิชัย สุขวุ่น, ๒๕๔๗, หน้า ๑๒๑.)

พระมหาณรงค์ ชาตเมธี (มาตนาเรียง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าโดยรวมทั้งสามด้านคือ ด้านข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ตามลำดับ โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑.ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายได้ว่าเนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ นั้นมีบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการประชาสัมพันธ์โดยตรง อีกทั้งในแต่ละหมู่บ้านจะมีการประชาสัมพันธ์ในงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่แล้ว เช่น การประกาศเสียงตามสายของหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์โดยใช้คณะกรรมการหมู่บ้านในการแจ้งข่าวสารต่างๆ เป็นต้น จึงทำให้การดำเนินการในด้านนี้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ

๒.ด้านข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอภิปรายได้ว่าเนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลร่องคำบางส่วนได้รับข้อมูลด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จัดทำเป็นสารสนเทศของเทศบาลไม่ทั่วถึง อีกทั้งการประสานงานในด้านข้อมูลด้าน

วัฒนธรรมท้องถิ่นระหว่างเทศบาลตำบลร่องคำกับประชาชน ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นยังขาดการประสานงานที่ดี ดังนั้นในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ประชาชนจะดำเนินการไปโดยยึดถือตามหลักที่เคยปฏิบัติที่เคยสืบทอดกันมาเท่านั้น

๓.ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีค่าแปรผลอยู่ในระดับต่ำที่สุด สามารถอภิปราย ได้ว่าเนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดงบประมาณในการดำเนินงาน ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำมี รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ที่เป็นอย่างนี้เนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำมี จำกัดไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยในด้านงบประมาณนี้เป็นเรื่องที่กำหนดยากเพราะ แม้เทศบาลได้รับงบประมาณอุดหนุนเพิ่มเติม แต่เทศบาลก็มักจะจัดสรรงบประมาณไปในด้านอื่น

โดยส่วนมากมักจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคมากกว่า จึงเป็น สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เทศบาลไม่สามารถส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้ ประสพผลสำเร็จเท่าที่ควร

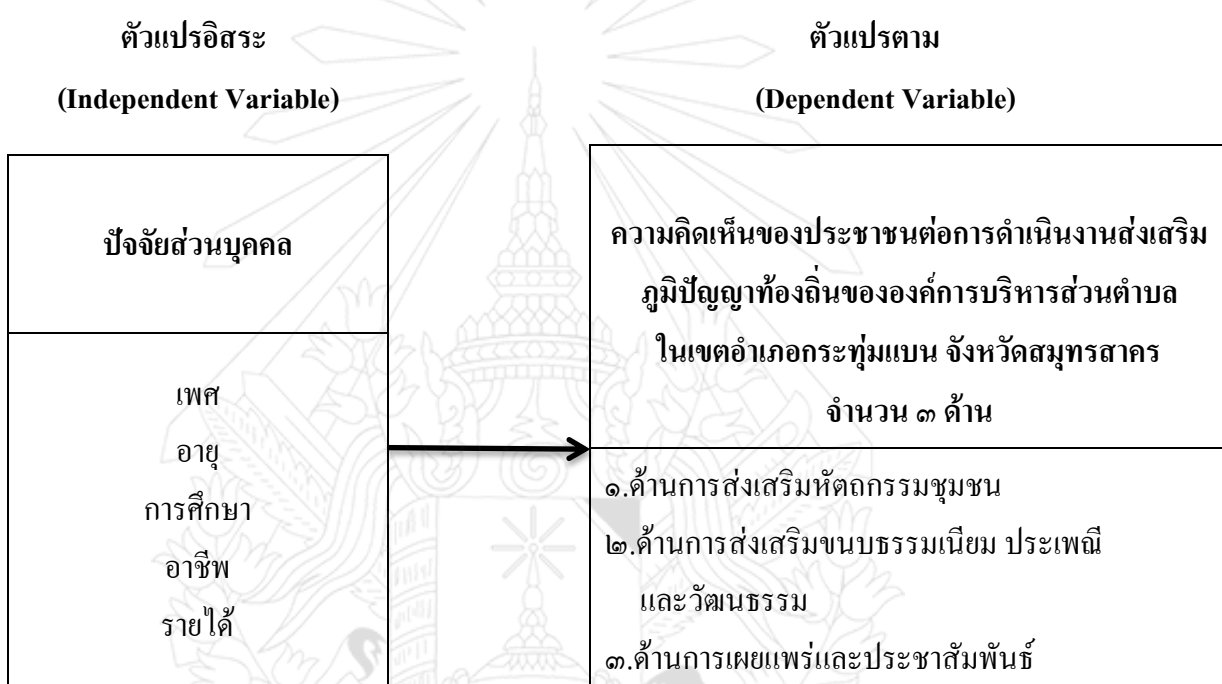
โดยในการวิจัยนี้ประชาชนมีข้อเสนอแนะได้แก่ ๑.ประชาชนทุกคนควรมีสติเท่าเทียมกัน ในการเสนอความคิดเห็นในการรวบรวมข้อมูลด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ๒.ควรมีการ ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของ ชุมชนให้ทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนได้เข้าร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด ๓.ในการจัดกิจกรรมด้านการ ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน (พระมหาณรงค์ ชาติเมธี มาตนาเรียง, ๒๕๕๑, หน้า ๕๑.)

พระณัฏฐศักดิ์ ปภาโส (เงินนาม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ บริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลวชิรบุรี อำเภอวชิรบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลวชิรบุรี อำเภอวชิรบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยได้อธิบายว่าเป็นเช่นนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าประเด็นสำคัญที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด ของการดำเนินการก็คือการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในวันสำคัญในทางพระพุทธศาสนาให้ ประชาชนได้รับรู้ รับทราบถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น รวมถึงความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติโดยเฉพาะประเพณีบางอย่างของแต่ละพื้นที่ที่มี เอกลักษณะเป็นของตัวเอง ได้ร่วมสืบทอดกันมาอย่างถูกระเบียบ ธรรมเนียม จารีตประเพณี อันดีงาม ตามที่เคยปฏิบัติกันมา รวมถึงการรับทราบหมายกำหนดการที่ชัดเจนในหมายกำหนดการที่ได้ กำหนดขึ้นอย่างพร้อมเพียงจึงต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น ผู้ดำเนินการให้ประชาชนได้รับรู้ (พระณัฏฐศักดิ์ ปภาโส (เงินนาม), ๒๕๕๕, หน้า ๑๒๐.)

สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประกอบด้วยงานวิจัยของ **สงวนชัย ถังมาส** ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสง ตำบลทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี พบว่ามีการจัดทำแผนพัฒนาตำบลโดยกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นไม่ชัดเจนครอบคลุมในกิจกรรมของท้องถิ่นรวมทั้งมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยเมื่อเทียบกับการให้งบประมาณในด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ งานวิจัยของ **พิชัย สุขวุ่น** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งควรมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชาชนระหว่างภาคชนบทกับสังคมเมือง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานเพื่อเข้าไปทำงานหารายได้ในเมือง งานวิจัยของ **ศักดิ์ชาย รินนาศักดิ์** ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ดำเนินการโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และงานวิจัยของ **พระมหาณรงค์ ชาตเมธี (มาตนาเรียง)** ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ร่องลงมาคือ ด้านข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นตามลำดับ โดยในงานวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มาเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยจึงทำให้สามารถสรุปเป็นกรอบของการวิจัยได้ว่าการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น เป็นหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นทุกคนควรให้ความสำคัญในการร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกด้านเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนโดยทั่วไป เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ตกทอดมาจากในอดีตจนถึงปัจจุบันอันจะยังคุณค่าแก่คนรุ่นหลังต่อไปให้มีความรักและหวงแหนในภูมิปัญญาอันเป็นถิ่นเกิด โดยเฉพาะ ๑.ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๒.ด้านการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ๓.ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้มีอาชีพ มีรายได้ และมีความสมัคสมานสามัคคีในชุมชน เพื่อประโยชน์สุขแก่คนในชุมชนอย่างยั่งยืน

๒.๘ สรุปกรอบแนวคิด

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยอ้างอิงทฤษฎีการแสดงความคิดเห็น รวมถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นและแนวคิดด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบไปด้วยการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน การส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดและตัวแปรในการวิจัยได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๒. เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๔. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๖. การวิเคราะห์ข้อมูล
๗. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๕,๕๐๑ คน (สำนักงานที่ว่าการ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร, ๒๕๕๕)

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๕,๕๐๑ คน โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) มีระดับความเชื่อมั่นที่ ๙๕% จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๖ คน

มีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

$$n = \frac{45,501}{1+45,501(.05)^2}$$

$$n = \frac{45,501}{1+113.752}$$

$$n = \frac{45,501}{114.752}$$

$$n = 396$$

ได้จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๖ คน

๓.๑.๓ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๗ ท่านได้แก่

๑. นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ	นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน
๒. นาย ชาญคงกิจ จันทร์เกษม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา
๓. นาย เสกสรรค์ ฮีสวัสดิ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง
๔. นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย
๕. นาย เสน่ห์ ทองสิมา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่
๖. นางสาว สุพินดา เกิดมาลี	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
รับมอบหน้าที่แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
๗. นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์	หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ
รับมอบหน้าที่แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง
มะเดื่อ

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ดังนี้

๓.๒.๑ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการหาค่าสัดส่วนของจำนวนประชากรจำนวน ๔๕,๕๐๑ คน ต่อจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ๓๕๖ คน โดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, ๒๕๔๘, หน้า ๑๕.)

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times n$$

โดย n_i = จำนวนตัวอย่างโดยแบ่งตามสัดส่วนประชากร

N_i = จำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่

n = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนประชากร

พื้นที่	ประชากร (คน)	สูตร	กลุ่มตัวอย่าง
๑.องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย	๕,๕๕๓	$\frac{๕,๕๕๓}{๔๕,๕๐๑} \times ๓๕๖$	๔๕
๒.องค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ	๑๕,๒๐๓	$\frac{๑๕,๒๐๓}{๔๕,๕๐๑} \times ๓๕๖$	๑๓๒
๓.องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้	๕,๓๐๓	$\frac{๕,๓๐๓}{๔๕,๕๐๑} \times ๓๕๖$	๔๕
๔.องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา	๖,๖๓๔	$\frac{๖,๖๓๔}{๔๕,๕๐๑} \times ๓๕๖$	๕๒
๕.องค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง	๕,๑๔๐	$\frac{๕,๑๔๐}{๔๕,๕๐๑} \times ๓๕๖$	๔๔
๖.องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่	๓,๒๑๖	$\frac{๓,๒๑๖}{๔๕,๕๐๑} \times ๓๕๖$	๒๘
รวม	๔๕,๕๐๑		๓๕๖

๓.๒.๒ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย มีขั้นตอนดังนี้ เลือกชุมชนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่แสดงไว้ในตาราง ๓.๑.๒ ทำการแจกแบบสอบถามให้แก่ประชาชน ในแต่ละชุมชน โดยไม่เจาะจง จนกว่าจะครบตามจำนวนที่กำหนด

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) มีรายละเอียดดังนี้

๑.แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งโครงสร้างออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำนวน ๕ ข้อ

๒. ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม จำนวน ๕ ข้อ

๓. ด้านการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำนวน ๕ ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert) (ประครอง กรรณสูตร, ๒๕๔๒, หน้า ๓๓๑.) ให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ และมีเกณฑ์การวัด ดังนี้

มากที่สุด ให้ ๕ คะแนน

มาก ให้ ๔ คะแนน

ปานกลาง ให้ ๓ คะแนน

น้อย ให้ ๒ คะแนน

น้อยที่สุด ให้ ๑ คะแนน

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถจัดคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ – ๕.๐๐ โดยการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น ๕ ช่วง โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕, หน้า ๑๒๗.) ได้ดังนี้

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๑-๓.๕๐ หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๑-๔.๕๐ หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑-๕.๐๐ หมายถึง มากที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๒.แบบสัมภาษณ์ (Interview) เก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๗ ท่านได้แก่

๑.นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ	นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน
๒.นาย ชานุกกิจ จันทร์เกษม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา
๓.นาย เสกสรรค์ ฮีสวัสดิ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง
๔.นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย
๕.นาย เสน่ห์ ทองสิมา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่
๖.นางสาว สุพินดา เกิดมาลี	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
๗.นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์	หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questioned) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยดังนี้

๑. ศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร/บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.สร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหาและภาษา ความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของข้อความ

๓. ขอรับแบบสอบถามที่อาจารย์ตรวจทานและแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่านทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงความสอดคล้องของคำถามและเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญได้แก่

๑. รศ.(พิเศษ)ดร.สุกิจ ชัยมุสิก (ตำแหน่ง) ประธานหลักสูตรคณะรัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒. ดร.ชวลิต ไหลรินทร์ (ตำแหน่ง) อาจารย์ประจำหลักสูตรคณะรัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๓. รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร (ตำแหน่ง) อาจารย์ประจำหลักสูตรคณะรัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๔. นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) (Index of Item Object Congruence) ตามสูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, ๒๕๔๘, หน้า ๓๕.)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +๑ แน่ใจว่าสอดคล้อง

๐ ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-๑ แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไปจากข้อคำถามทั้งหมด ๑๕ ข้อ สำหรับค่า IOC (Index of Item Object Congruence) ที่ได้มีค่าระหว่าง ๐.๖๗ - ๑.๐๐ หมายความว่านำไปใช้ได้

๕. ภายหลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน อำเภอกะทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวิจัย จำนวน ๓๐ คนและนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามสูตรดังนี้ (ประครอง กรรณสูต, ๒๕๔๒, หน้า ๗๓)

$$\alpha = \left\{ \frac{n}{n-1} \frac{1 - \sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนทั้งฉบับ

ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๖๑

๖. เมื่อทำการทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้ว ได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การสร้างและตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ (Interview) ในการวิจัยโดยศึกษาเอกสารวิชาการ และจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

๓. สร้างแบบสัมภาษณ์จากกรอบเนื้อหาตัวแปรตามจำนวน ๓ ด้านที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๒ ตอน คือตอนที่ ๑ ปลายี่งส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยการกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงเท่าที่สามารถเปิดเผยได้ ตอนที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๔. แล้วนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา และความสมบูรณ์ของข้อความ พร้อมปรับปรุงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม (Questioned)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้านเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จำนวน ๑ แห่งเพื่อสัมภาษณ์และขอ อนุญาตออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร เพื่อนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิง พรรณนา (Descriptive) และทดสอบสมมุติฐานการวิจัยด้วยสถิติอ้างอิง (Inference Statistics) โดย ก่อนการดำเนินงานผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบ

๒. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับประชาชนในแต่ละชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และขอรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๓. ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจากประชาชนแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับแล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

๓.๕.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย นำเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อทราบแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๘ ท่าน

๒. ทำการนัดหมายวันเพื่อสัมภาษณ์

๓. ทำการสัมภาษณ์

๔. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้โดยการแจกแจงนับความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมชุมชนต่อการพัฒนาอาชีพเพื่อส่งเสริมการสร้างรายได้ของคนในชุมชนและความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนความคิดเห็นในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครของประชาชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที่

(t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวด้วย F-test (One – way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีค่าย่อยมากกว่า ๒ ค่าขึ้นไปเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different)

ตอนที่ ๔ รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๖.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการสรุปผลการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (Interview) ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็นข้อความเชิงบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์และการจดบันทึก

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องนี้ ได้แก่

๓.๗.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สถิติตค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

๓.๗.๒ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test และ F-test (One – way ANOVA)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

๑. การหาค่าร้อยละ (Percentage) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, ๒๕๕๘, หน้า ๑๕๒.)

จากสูตร ดังนี้

$$P = \frac{\text{คะแนนที่ได้}}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

๒. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, อ่างแล้ว, หน้า ๑๕๒.)

จากสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

\sum แทนผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

n แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

๓. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, อ่างแล้ว, หน้า ๑๖๗.)
จากสูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทนผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n	แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (เฉพาะการเปรียบเทียบ)

๑. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้ t-test Independence (นิภา เมธาวีชัย, ๒๕๔๓, หน้า ๒๓๘.) ดังนี้

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	=	ค่าที-เทสต์ (t-test)
\bar{X}_1	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 2
S_1^2	=	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
S_2^2	=	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
n_1	=	ค่าจำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1
n_2	=	ค่าจำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 2

๒. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้สถิติทดสอบ F-test (One - Way ANOVA) (นิภา เมธาวีชัย, อ่างแล้ว, หน้า ๑๑๐.)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F	=	อัตราส่วนของความแปรปรวน
MS_b	=	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	=	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” มีวัตถุประสงค์คือ ๑.เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๒.เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๓.เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๔.เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำผลการศึกษาไปสู่การพัฒนาดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๕,๕๐๑ คน โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) มีระดับความเชื่อมั่นที่ ๙๕% จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๖ คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ดังนี้ ๑.ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการหาค่าสัดส่วนของจำนวนประชากรจำนวน ๔๕,๕๐๑ คน ต่อจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ๓๙๖ คน โดยการคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคูณด้วยจำนวนประชากรของแต่ละพื้นที่และหารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมดจนครบจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการตามจำนวนประชากรมากขึ้น้อยแต่ละพื้นที่ โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามมาตราส่วนแบบประมาณค่าห้าระดับ โดยได้แจกให้กับประชาชนด้วยการสุ่มไม่จำกัดว่าเป็นเพศหญิงหรือชายโดยมีการประมาณค่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จากนั้นจึงรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นดังต่อไปนี้

๔.๑ สถิติลักษณะที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูลจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบตัวแปรอิสระที่มีจำนวนสองกลุ่ม

F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบตัวแปรอิสระที่มีจำนวนมากกว่าสอง

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)

Sig แทน ความน่าจะเป็น

* แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒. ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่ต้องการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตอนที่ ๔. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๘๕	๔๖.๓๒
หญิง	๒๑๑	๕๓.๖๘
รวม	๓๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖๘ และเพศชาย จำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๒

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๒	๘.๑๘
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๖๓	๑๖.๑๖
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๑๑๐	๒๗.๗๘
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๕๑	๑๒.๖๓
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๑๒.๕๘
รวม	๓๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๘ รองลงมาคืออายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๓ ต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๘ มีอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๖ และน้อยที่สุดคือมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๘

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๔๕	๑๑.๓๖
ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓	๔๑	๑๐.๓๕
ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖	๑๐๓	๒๖.๐๑
ตั้งแต่อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๑๗๓	๔๓.๖๕
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	๓๔	๘.๕๕
รวม	๓๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา-ปริญญาตรี จำนวน ๑๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๕ รองลงมามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ ๔-๖ จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐๑ การศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๖ การศึกษาระดับตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๕ และน้อยที่สุดคือมีการศึกษาระดับตั้งแต่สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๔๕	๑๒.๓๗
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๑๔.๑๔
รับจ้างหรือพนักงาน	๕๖	๒๔.๒๔
ข้าราชการ	๑๒๒	๓๐.๘๑
นิสิตนักศึกษา	๗๓	๑๘.๔๓
รวม	๓๕๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๑ รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๔ อาชีพเป็นนิสิตนักศึกษา จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๓ อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๔ และน้อยที่สุดคืออาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๗

ตารางที่ ๔.๕ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

ระดับรายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๘๖	๔๖.๕๗
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๘๖	๒๑.๗๒
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๑๓.๘๕
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๘.๐๘
ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๗	๙.๓๔
รวม	๓๕๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนจำนวนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๗ รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือนจำนวนตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๒ ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๕ ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไปจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๔และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือนจำนวนตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๘

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำนวน ๓ ด้าน โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายโดย ปรากฏตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

การดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน	๓.๐๔	.๕๒	ปานกลาง
๒.ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง
๓.ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	๓.๑๐	.๘๖	ปานกลาง
รวม	๓.๑๓	.๘๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๔ รองลงมาคือด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๐ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๔

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ดังนี้

ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.มีการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน	๓.๒๐	.๕๗	ปานกลาง
๒.มีการส่งเจ้าหน้าที่มาศึกษาค้นหาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓.๐๗	.๕๕	ปานกลาง
๓.มีการจัดฝึกอบรมสร้างเสริมให้ความรู้แก่เยาวชนและผู้สนใจ	๓.๐๐	๑.๐๓	ปานกลาง
๔.มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดทำหัตถกรรม	๒.๕๘	๑.๐๕	ปานกลาง
๕.มีความสนใจจัดหาตลาดและช่องทางจำหน่ายสินค้า	๒.๕๔	๑.๑๓	ปานกลาง
รวม	๓.๐๔	.๕๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๒.๕๔-๓.๒๐ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ดังนี้ระดับความคิดเห็นของประชาชนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน (๓.๒๐) รองลงมาคือ มีการส่งเจ้าหน้าที่มาศึกษาค้นหาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (๓.๐๗) มีการจัดฝึกอบรมสร้างเสริมให้ความรู้แก่เยาวชนและผู้สนใจ (๓.๐๐) มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดทำหัตถกรรม (๒.๕๘) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความสนใจจัดหาตลาดและช่องทางจำหน่ายสินค้า (๒.๕๔)

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน ดังนี้

ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.มีการส่งเสริมแนวคิดสร้างจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม	๓.๓๘	.๕๕	ปานกลาง
๒.มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์	๓.๒๘	.๕๕	ปานกลาง
๓.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น	๓.๑๗	๑.๐๖	ปานกลาง
๔.มีส่วนร่วมในการจัดงานร่วมกับประชาชน	๓.๓๒	๑.๐๕	ปานกลาง
๕.มีการประเมินผลความคุ้มค่าการดำเนินงาน	๓.๐๗	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๓.๐๗-๓.๓๘ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ดังนี้ ระดับความคิดเห็นของประชาชนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการส่งเสริมแนวคิดสร้างจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม (๓.๓๘) รองลงมาคือด้านมีส่วนร่วมในการจัดงานร่วมกับประชาชน (๓.๓๒) มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ (๓.๒๘) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น (๓.๑๗) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการประเมินผลความคุ้มค่าการดำเนินงาน (๓.๐๗)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ดังนี้

ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายและหอกระจายข่าว	๓.๒๘	.๕๗	ปานกลาง
๒.มีการประชาสัมพันธ์โดยป้ายประชาสัมพันธ์	๓.๒๔	.๕๕	ปานกลาง
๓.มีการประชาสัมพันธ์โดยบทความหรือแผ่นพับ	๒.๕๘	.๕๖	ปานกลาง
๔.มีการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่มาแจ้งให้ทราบ	๓.๐๑	๑.๐๓	ปานกลาง
๕.มีการจัดแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)	๓.๐๐	๑.๑๐	ปานกลาง
รวม	๓.๑๐	.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๒.๕๘-๓.๒๘ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายและหอกระจายข่าว (๓.๒๘) รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์โดยป้ายประชาสัมพันธ์ (๓.๒๔) มีการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่มาแจ้งให้ทราบ (๓.๐๑) การจัดแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) (๓.๐๐) ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์โดยบทความหรือแผ่นพับ (๒.๕๘)

ตอนที่ ๓ ผลการเปรียบเทียบสมมุติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๕	๒.๕๐	.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๒๑๑	๓.๑๖	.๘๓	ปานกลาง
รวม	๓๙๖	๓.๐๓	.๕๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่าประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับ ปานกลาง (๓.๐๓)

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริม
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๘๕	๒.๕๐	.๕๕	๓.๐๖	.๐๐*
หญิง	๒๑๑	๓.๑๖	.๘๓		
รวม	๓๙๖	๓.๐๓	.๕๒		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่าประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านจำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน
จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๕	๒.๘๕	.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๒๑๑	๓.๑๖	.๘๓	ปานกลาง
รวม	๓๙๖	๓.๐๔	.๕๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนจำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๔)

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริม
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๘๕	๒.๕๐	.๕๕	๒.๘๕	.๐๐*
หญิง	๒๑๑	๓.๑๖	.๘๓		
รวม	๓๙๖	๓.๐๔	.๕๒		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่าประชาชนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๕	๓.๑๐	.๕๔	ปานกลาง
หญิง	๒๑๑	๓.๓๖	.๘๕	ปานกลาง
รวม	๓๙๖	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่าประชาชนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม โดยรวมจำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔)

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๘๕	๓.๑๐	.๕๔	๒.๕๓	.๐๐*
หญิง	๒๑๑	๓.๓๖	.๘๕		
รวม	๓๙๖	๓.๒๔	.๕๐		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่าประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๕	๒.๕๓	.๘๕	ปานกลาง
หญิง	๒๑๑	๓.๒๑	.๘๒	ปานกลาง
รวม	๓๙๖	๓.๑๐	.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าประชาชนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยรวมจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๐)

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๘๕	๒.๕๓	.๘๕	๒.๘๘	.๐๐*
หญิง	๒๑๑	๓.๒๑	.๘๒		
รวม	๓๙๖	๓.๑๐	.๘๖		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่าประชาชนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้าน จำแนกตามอายุ ดังนี้

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๗๒	๓.๖๖	.๕๐	มาก
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๖๗	๓.๒๒	.๘๓	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๑๑๐	๓.๐๒	.๘๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๕๑	๒.๕๔	.๕๐	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๕๖	๒.๘๖	.๗๕	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๑๓	.๘๔	ปานกลาง

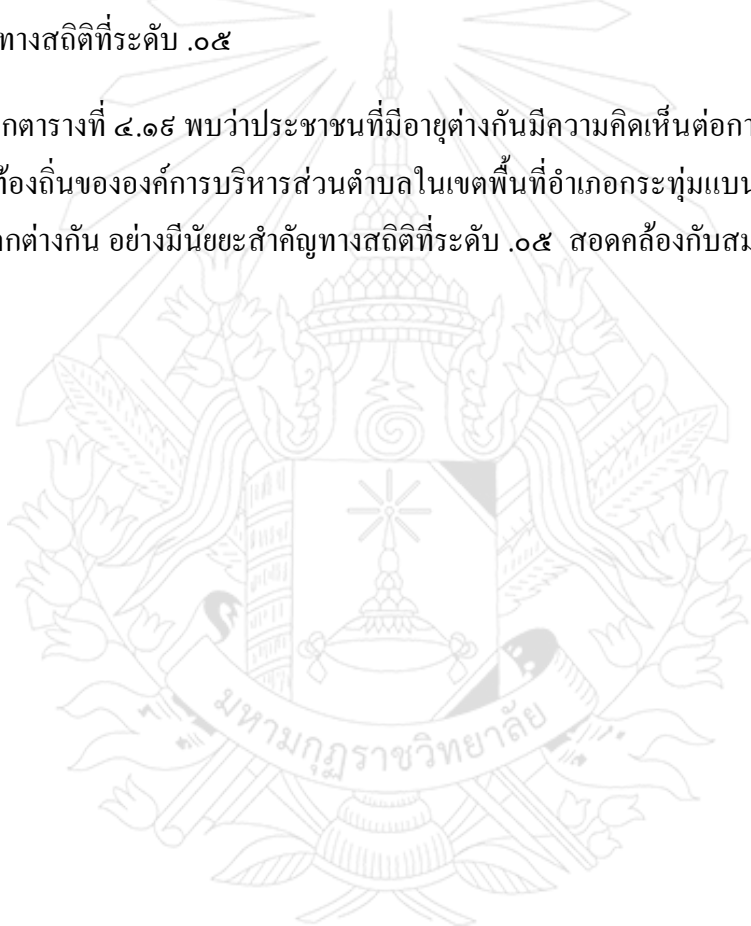
จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่าประชาชนที่อายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง (๓.๑๓) โดยพิจารณาตามช่วงอายุพบว่าอยู่ในระดับมาก ๑ ช่วงอายุคือ กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี (๓.๖๖) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๔ ช่วงโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ กลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี (๓.๒๒) กลุ่มอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี (๓.๐๒) กลุ่มอายุตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี (๒.๕๔) และกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป (๒.๘๖)

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้าน จำแนกตามอายุ ดังนี้

เขต	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒๕.๐๕	๔	๗.๒๖	๑๑.๓๒	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๐.๕๓	๓๕๑	.๖๔		
รวม	๒๗๕.๕๘	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้าน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒๑-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๖๖	๓.๒๒	๓.๐๒	๒.๕๔	๒.๘๖
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓.๖๖	-	๐.๔๔	๐.๖๔*	๐.๗๒*	๐.๘๐*
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๓.๒๒		-	๐.๒๐	๐.๒๘	๐.๓๖
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๓.๐๒			-	๐.๐๘	๐.๑๖
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๒.๕๔				-	๐.๐๘
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๘๖					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๓) คู่ คือประชาชนที่มีอายุ
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมทั้งสาม
ด้านแตกต่างจากประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีนอกนั้น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามอายุ ดังนี้

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๗๒	๓.๗๔	.๕๗	มาก
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๖๗	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๑๑๐	๒.๕๒	.๘๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๕๑	๒.๘๓	.๕๖	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๕๖	๒.๗๕	.๗๕	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๐๔	.๕๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๔) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ๑.อายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี (๓.๐๗) ๒.อายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี (๒.๕๒) ๓.อายุตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี (๒.๘๓) ๔.อายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป (๒.๗๕) และกลุ่มประชาชนอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน อยู่ในระดับมากเพียงกลุ่มเดียวมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ (๓.๗๔)

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามอายุ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓๖.๓๐	๔	๙.๐๘	๑๒.๐๔	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๔.๓๒	๓๕๑.๓๕	.๗๕		
รวม	๓๓๑.๐๒	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างกันตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ.๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least –
Significant Different)

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ดังนี้

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒๑-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ปีขึ้นไป
		๓.๖๔	๓.๐๗	๒.๕๒	๒.๘๓	๒.๖๕
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓.๖๔	-	๐.๕๗*	๐.๗๒*	๐.๘๑*	๐.๘๕*
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๓.๐๗		-	๐.๑๕	๐.๒๔	๐.๓๒
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๒.๕๒			-	๐.๐๕	๐.๑๗
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๒.๘๓				-	๐.๐๘
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๖๕					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๔) คู่ คือประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปีและมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม จำแนกตามอายุ ดังนี้

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๗๒	๓.๗๕	.๕๖	มาก
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๖๗	๓.๓๔	.๘๒	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๑๑๐	๓.๑๐	.๕๗	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๕๑	๓.๐๖	.๕๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๕๖	๓.๐๑	.๘๐	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) โดยพิจารณาตามช่วงอายุพบว่าอยู่ในระดับมาก ๑ ช่วง คือกลุ่มอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี (๓.๗๕) และอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ช่วง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คืออายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี (๓.๓๔) กลุ่มอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี (๓.๑๐) กลุ่มอายุตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี (๓.๐๖) และช่วงอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป (๓.๐๑)

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอายุ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๘๕	๔	๖.๙๖	๕.๓๕	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๑.๐๔	๓๕๑	.๗๔		
รวม	๓๑๘.๘๙	๓๕๕			

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน แตกต่างกัน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ดังนี้

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒๑-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๓๕	๓.๓๔	๓.๑๐	๓.๐๖	๓.๐๑
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓.๓๕	-	๐.๔๑	๐.๖๕*	๐.๖๕*	๐.๓๔*
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๓.๓๔		-	๐.๒๔	๐.๒๘	๐.๓๓
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๓.๑๐			-	๐.๐๔	๐.๐๕
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๓.๐๖				-	๐.๐๕
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๐๑					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๓) คู่ คือประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ ดังนี้

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๒	๓.๕๖	.๕๕	มาก
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๖๓	๓.๒๒	.๘๕	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๑๑๐	๓.๐๒	.๘๕	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๕๑	๒.๕๒	.๕๐	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๕๖	๒.๘๑	.๘๕	ปานกลาง
รวม	๓๑๖	๓.๑๐	.๘๖	ปานกลาง

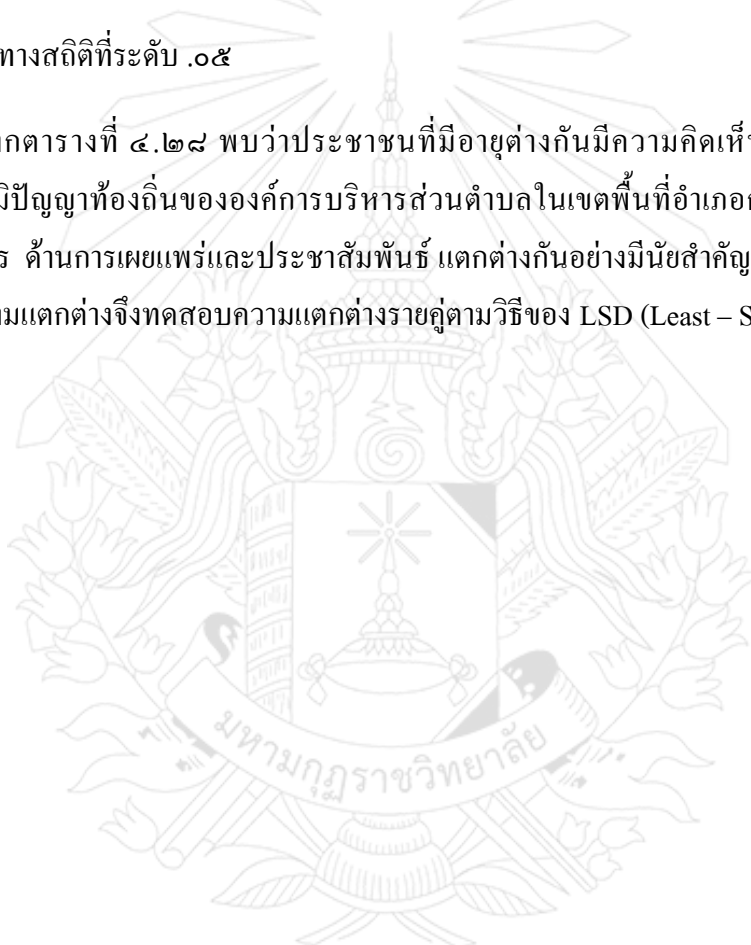
จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๐) โดยพิจารณาตามช่วงอายุพบว่าอยู่ในระดับมาก ๑ ช่วง คืออายุต่ำกว่า ๒๐ ปี (๓.๕๖) ละอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ช่วงคือกลุ่มอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี (๓.๒๒) กลุ่มอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี (๓.๐๒) กลุ่มอายุตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี (๒.๕๒) และกลุ่มอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป (๒.๘๑)

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๕๒.๓๘	๔	๑๓.๑๕	๑๒.๐๕	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๔๒๘.๒๒	๓๕๑	๑.๑๐		
รวม	๔๘๑.๐๐	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕
เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ดังนี้

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒๑-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๕๖	๓.๒๒	๓.๐๒	๒.๙๒	2.81
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓.๕๖	-	๐.๓๔	๐.๕๔*	๐.๖๔*	๐.๓๕*
ตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี	๓.๒๒		-	๐.๒๐	๐.๓๐	๐.๔๑
ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี	๓.๐๒			-	๐.๑๐	๐.๒๑
ตั้งแต่ ๔๑-๕๐ ปี	๒.๙๒				-	๐.๑๑
ตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๘๑					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๓) คู่ คือประชาชนที่มีอายุ ๒๐ ปี เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านจำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าชั้นประถม ๖	๔๕	๒.๕๕	.๕๑	ปานกลาง
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๑-๓	๔๑	๒.๕๓	.๕๓	ปานกลาง
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖	๑๐๓	๓.๔๒	.๗๓	ปานกลาง
อนุปริญญา – ปริญญาตรี	๑๗๓	๓.๑๓	.๘๑	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๔	๓.๒๔	.๖๕	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๑๓	.๘๔	ปานกลาง

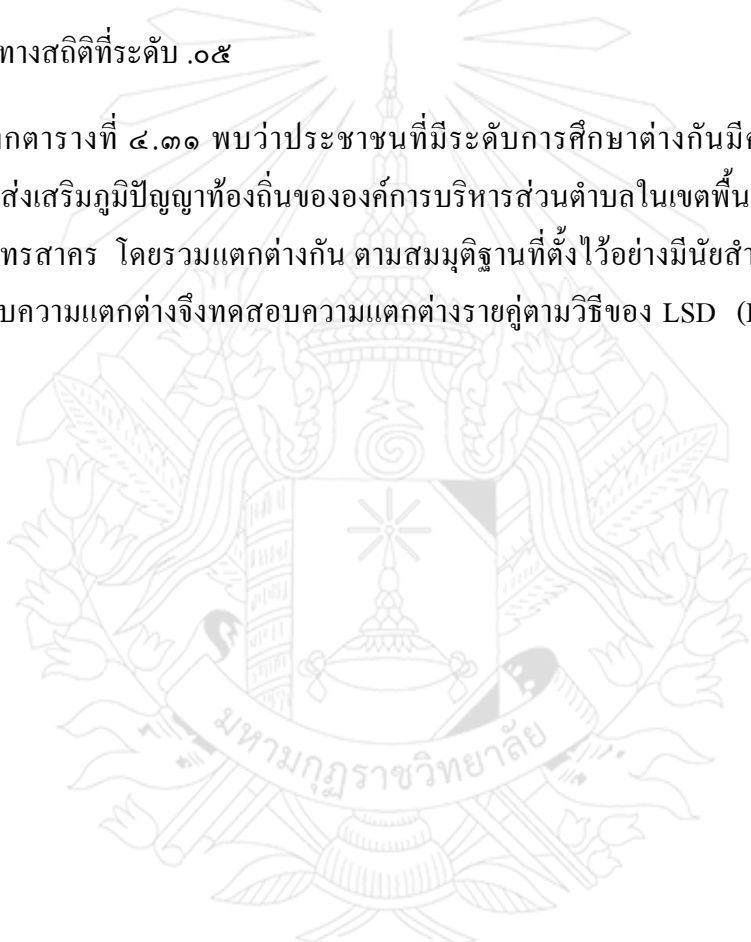
จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๓) โดยพิจารณาตามช่วงระดับการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๕ ระดับ คือกลุ่มที่มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖ (๓.๔๒) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (๓.๒๔) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา-ปริญญาตรี (๓.๑๓) กลุ่มที่มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยม ๑-๓ (๒.๕๓) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถม ๖ (๒.๕๕)

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒๕.๕๘	๔	๖.๔๐	๕.๘๓	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๔.๔๐	๓๕๑	.๖๕		
รวม	๒๘๐.๐๘	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกัน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ดังนี้

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถม ๖	มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	สูงกว่าปริญญา
			๑-๓	๔-๖	ปริญญาตรี	ตรีขึ้นไป
		๒.๕๕	๒.๕๓	๓.๔๒	๓.๑๓	๓.๒๔
ต่ำกว่าชั้นประถม ๖	๒.๕๕	-	๐.๓๘	๐.๘๓*	๐.๕๘*	๐.๖๕*
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๑-๓	๒.๕๓		-	๐.๔๕*	๐.๒๐	๐.๓๑
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖	๓.๔๒			-	๐.๒๕	๐.๑๘
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๓.๑๓				-	๐.๑๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๒๔					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๔) คู่ คือ

๑.ประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และ ตั้งแต่ระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

๒.กลุ่มประชาชนที่มีการศึกษาระดับตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าชั้นประถม ๖	๔๕	๒.๓๕	๑.๐๑	น้อย
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๑-๓	๔๑	๒.๘๐	.๕๗	น้อย
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖	๑๐๓	๓.๓๖	.๗๖	ปานกลาง
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๑๗๓	๓.๐๖	.๘๕	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๔	๓.๐๖	.๘๐	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๐๓	.๕๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนอยู่ในระดับ ปานกลาง (๓.๐๓) โดยพิจารณาเป็นตามช่วงระดับการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลางจำนวน ๓ ช่วงคือระดับตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ (๓.๓๖) ชั้นอนุปริญญา-ปริญญาตรี (๓.๐๖) สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป (๓.๐๖) และอยู่ในระดับ น้อย จำนวน ๒ ช่วง คือตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ (๒.๘๐) และต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (๒.๓๕)

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓๒.๕๐	๔	๘.๑๒	๑๐.๖๔	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๘.๕๒	๓๕๑	.๗๖		
รวม	๓๓๑.๐๒	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างกันตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ดังนี้

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถม ๖	มัธยม๑-๓	มัธยม๔-๖	อนุปริญญา	สูงกว่าปริญญา
		๒.๓๕	๒.๓๕	๓.๓๖	ปริญญาตรี	ตรีขึ้นไป
ต่ำกว่าประถม ๖	๒.๓๕	-	๐.๔๐	๐.๕๗*	๐.๖๗*	๐.๖๖*
ตั้งแต่มัธยม ๑-๓	๒.๓๕		-	๐.๕๗*	๐.๒๗	๐.๒๗
ตั้งแต่มัธยม ๔-๖	๓.๓๖			-	๐.๓๐	๐.๓๐
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๓.๐๖				-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๐๖					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๔) คู่ คือ

๑.ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถม ๖ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

๒.กลุ่มประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการดำเนินการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าชั้นประถม ๖	๔๕	๒.๖๗	๑.๐๐	ปานกลาง
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๑-๓	๔๑	๓.๐๕	.๕๖	ปานกลาง
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖	๑๐๓	๓.๕๑	.๘๐	มาก
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๑๗๓	๓.๒๕	.๘๖	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๔	๓.๓๖	.๗๕	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการดำเนินการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) โดยพิจารณาตามช่วงระดับการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับมาก ๑ ช่วง คือระดับตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ (๓.๕๑) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๔ ช่วง คือระดับตั้งแต่ชั้นสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป (๓.๓๖) อนุปริญญา-ปริญญาตรี (๓.๒๕) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ (๓.๐๕) และต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (๒.๖๗)

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการดำเนินการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒๓.๘๕	๔	๖.๐๐	๗.๕๐	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๕.๐๓	๓๕๑	.๗๖		
รวม	๓๑๘.๘๘	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการดำเนินการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ดังนี้

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถม ๖	มัธยม๑-๓	มัธยม๔-๖	อนุปริญญา	ปริญญาโทขึ้นไป
		๒.๖๗	๓.๐๕	๓.๕๑	๓.๒๕	๓.๓๖
ต่ำกว่าประถม ๖	๒.๖๗	-	๐.๓๘	๐.๘๔*	๐.๕๘*	๐.๖๕*
ตั้งแต่มัธยม ๑-๓	๓.๐๕		-	๐.๔๖	๐.๒๐	๐.๓๑
ตั้งแต่มัธยม ๔-๖	๓.๕๑			-	๐.๒๖	๐.๑๕
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๓.๒๕				-	๐.๑๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๓๖					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๓) คู่ คือประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าชั้นประถม ๖	๔๕	๒.๕๘	.๘๕	ปานกลาง
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๑-๓	๔๑	๒.๕๔	.๕๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖	๑๐๓	๓.๓๓	.๗๘	ปานกลาง
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๑๗๓	๓.๐๗	.๘๔	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๔	๓.๒๘	.๗๐	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

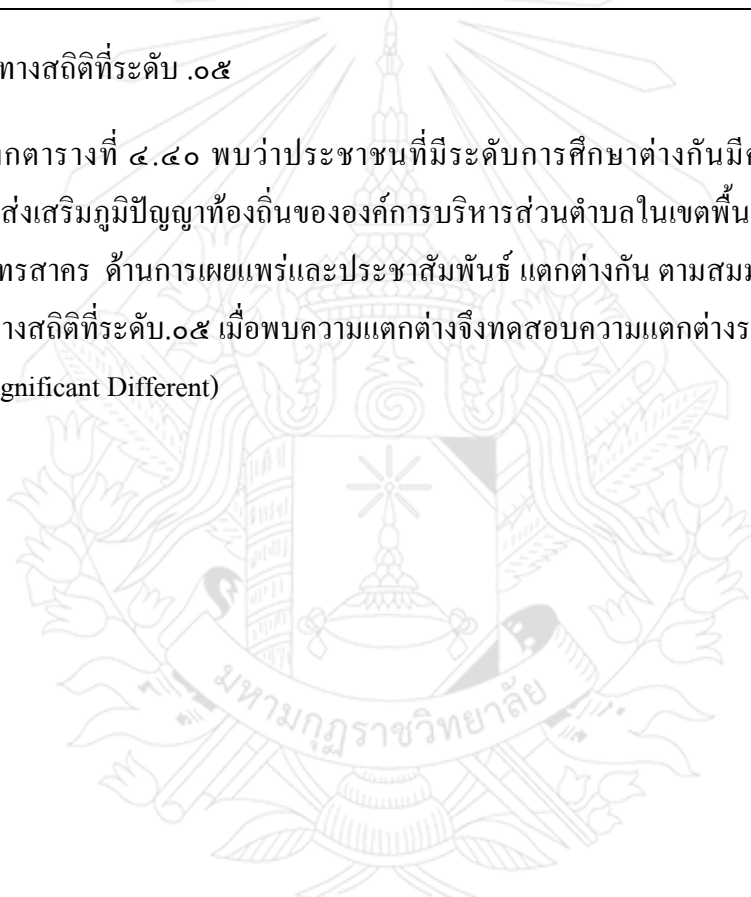
จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ (๓.๓๓) สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป (๓.๒๘) อนุปริญญา-ปริญญาตรี (๓.๐๗) ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ (๒.๕๔) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (๒.๕๘)

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๘๐	๔	๕.๔๕	๓.๘๒	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๕๖	๓๕๑	.๖๐		
รวม	๒๕๔.๓๕	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ดังนี้

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถม ๖	มัธยม๑-๓	มัธยม๔-๖	อนุปริญญา	ปริญญาโทขึ้นไป
		๒.๕๘	๒.๕๔	๓.๓๓	๓.๐๓	๓.๒๘
ต่ำกว่าชั้นประถม ๖	๒.๕๘	-	๐.๓๖	๐.๓๕*	๐.๔๕*	๐.๓๐*
ตั้งแต่มัธยม ๑-๓	๒.๕๔		-	๐.๔๓	๐.๑๓	๐.๓๔
ตั้งแต่มัธยม ๔-๖	๓.๓๓			-	๐.๓๐	๐.๐๕
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	๓.๐๓				-	๐.๒๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๒๘					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๓) คู่ คือประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้าน จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ภาคการเกษตร	๔๕	๒.๒๓	.๕๑	น้อย
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๒.๘๓	.๘๐	ปานกลาง
รับจ้างหรือพนักงาน	๕๖	๓.๑๗	.๘๗	ปานกลาง
ข้าราชการ	๑๒๒	๓.๒๖	.๖๔	ปานกลาง
นิสิตนักศึกษา	๓๓	๓.๖๗	.๔๖	มาก
รวม	๓๕๖	๓.๑๓	.๘๔	ปานกลาง

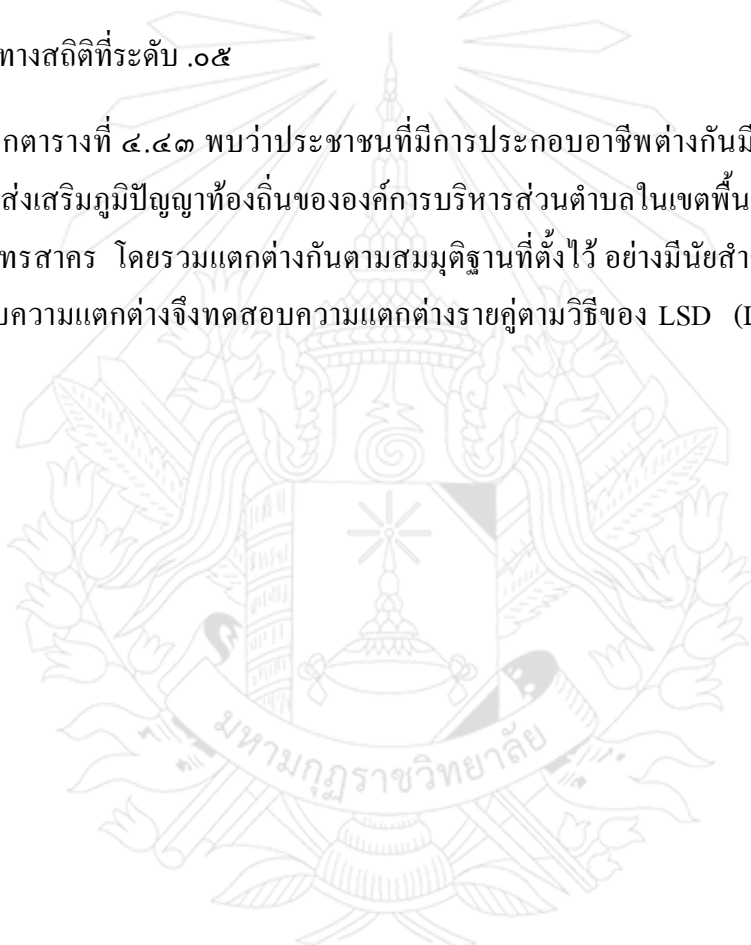
จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๓) เมื่อพิจารณาจากการประกอบอาชีพพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน ๑ อาชีพ คือ อาชีพนิสิตนักศึกษา (๓.๖๗) อยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๓ อาชีพ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ อาชีพข้าราชการ (๓.๒๖) อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน (๓.๑๗) อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว (๒.๘๓) และอยู่ในระดับน้อยจำนวน ๑ ช่วงคืออาชีพภาคการเกษตร(๒.๒๓)

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๖๘.๕๖	๔	๑๗.๑๔	๓๑.๗๐	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๑๑.๔๒	๓๕๑	.๕๔		
รวม	๒๗๙.๙๘	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกันตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ดังนี้

อาชีพ	\bar{X}	การเกษตร	ค้าขาย	รับจ้าง	ข้าราชการ	นักศึกษา
		๒.๒๓	๒.๘๓	๓.๑๗	๓.๒๖	๓.๖๗
ภาคการเกษตร	๒.๒๓	-	๐.๖๐*	๐.๕๔*	๑.๐๓*	๑.๔๔*
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๒.๘๓		-	๐.๓๔	๐.๔๓*	๐.๘๔*
รับจ้างหรือพนักงาน	๓.๑๗			-	๐.๐๕	๐.๕๐*
ข้าราชการ	๓.๒๖				-	๐.๔๑*
นิสิตนักศึกษา	๓.๖๗					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๘) คู่ คือ

๑.ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพภาคการเกษตร เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน อาชีพข้าราชการ และอาชีพนิสิตนักศึกษา

๒.ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพข้าราชการ อาชีพนิสิตนักศึกษา

๓.ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพรับจ้าง เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา

๔.ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพข้าราชการ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน
จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ภาคการเกษตร	๔๕	๒.๑๐	.๕๑	น้อย
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๒.๓๘	.๘๘	ปานกลาง
รับจ้างหรือพนักงาน	๕๖	๓.๐๑	๑.๐๐	ปานกลาง
ข้าราชการ	๑๒๒	๓.๑๘	.๖๘	ปานกลาง
นิสิตนักศึกษา	๓๓	๓.๖๔	.๕๕	มาก
รวม	๓๕๖	๓.๐๓	.๕๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๓) เมื่อพิจารณาทางด้านจากการประกอบอาชีพพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน ๑ อาชีพ คือ นิสิตนักศึกษา (๓.๖๔) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๓ อาชีพคือ อาชีพข้าราชการ(๓.๑๘) อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน (๓.๐๑) อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว (๒.๓๘) และอยู่ในระดับน้อย จำนวน ๑ อาชีพ คืออาชีพภาคการเกษตร (๒.๑๐)

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓๖.๐๓	๔	๑๕.๐๒	๒๕.๑๖	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๔.๕๕	๓๕๑	.๖๕		
รวม	๓๓๑.๐๒	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างกัน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่
ดังนี้

อาชีพ	\bar{X}	การเกษตร	ค้าขาย	รับจ้าง	ข้าราชการ	นักศึกษา
		๒.๑๐	๒.๗๘	๓.๐๑	๓.๑๘	๓.๖๔
ภาคการเกษตร	๒.๑๐	-	๐.๖๘*	๐.๙๑*	๑.๐๘*	๑.๕๔*
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๒.๗๘		-	๐.๒๓	๐.๓๕	๐.๘๖*
รับจ้างหรือพนักงาน	๓.๐๑			-	๐.๑๓	๐.๖๓*
ข้าราชการ	๓.๑๘				-	๐.๔๖*
นิสิตนักศึกษา	๓.๖๔					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๗ คู่ คือ

๑.ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพภาคการเกษตร เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจ อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน อาชีพข้าราชการ และอาชีพนิสิตนักศึกษา

๒.ประชาชนกลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษา เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนแตกต่างจากประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน และอาชีพข้าราชการ นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ภาคการเกษตร	๔๕	๒.๒๘	.๕๘	น้อย
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๒.๕๕	.๘๖	ปานกลาง
รับจ้างหรือพนักงาน	๕๖	๓.๓๒	.๘๕	ปานกลาง
ข้าราชการ	๑๒๒	๓.๓๖	.๗๓	ปานกลาง
นิสิตนักศึกษา	๓๓	๓.๗๗	.๕๑	มาก
รวม	๓๕๖	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) เมื่อพิจารณาจากการประกอบอาชีพพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน ๑ อาชีพ คือ อาชีพนิสิตนักศึกษา (๓.๗๗) อยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๓ อาชีพคือ อาชีพข้าราชการ (๓.๓๖) อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน (๓.๓๒) อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว (๒.๕๕) และอยู่ในระดับน้อย จำนวน ๑ อาชีพ คือ อาชีพภาคการเกษตร (๒.๒๘)

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓๒๒.๓๖	๔	๑๘.๑๕	๒๘.๕๐	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๔๖.๑๓	๓๕๑	๖.๒๕		
รวม	๓๑๘.๘๕	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างกัน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม
จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ดังนี้

อาชีพ	\bar{X}	การเกษตร	ค้าขาย	รับจ้าง	ข้าราชการ	นักศึกษา
		๒.๒๘	๒.๕๕	๓.๓๒	๓.๓๖	๓.๗๗
ภาคการเกษตร	๒.๒๘	-	๐.๖๗*	๐.๐๔*	๐.๐๘*	๐.๔๕*
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๒.๕๕		-	๐.๓๗	๐.๔๑*	๐.๘๒*
รับจ้างหรือพนักงาน	๓.๓๒			-	๐.๐๔	๐.๔๕*
ข้าราชการ	๓.๓๖				-	๐.๔๑*
นักศึกษา	๓.๗๗					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๘ คู่ คือ

๑. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพภาคการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการและนิสิตนักศึกษา

๒. ประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพข้าราชการและนิสิตนักศึกษา

๓. ประชาชนกลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงานมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา

๔. ประชาชนกลุ่มอาชีพข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ภาคการเกษตร	๔๕	๒.๓๐	.๕๑	น้อย
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๒.๗๕	.๘๒	ปานกลาง
รับจ้างหรือพนักงาน	๕๖	๓.๑๗	.๘๕	ปานกลาง
ข้าราชการ	๑๒๒	๓.๒๔	.๗๑	ปานกลาง
นิสิตนักศึกษา	๗๓	๓.๕๕	.๕๗	มาก
รวม	๓๕๖	๓.๑๐	.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๐) เมื่อพิจารณาจากการประกอบอาชีพพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน ๑ อาชีพ คืออาชีพนิสิตนักศึกษา (๓.๕๕) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๓ อาชีพคืออาชีพข้าราชการ (๓.๒๔) อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน (๓.๑๗) อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว (๒.๗๕) และอยู่ในระดับน้อย จำนวน ๑ อาชีพคืออาชีพภาคการเกษตร (๒.๓๐)

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๕๕.๐๑	๔	๑๔.๓๕	๒๔.๕๑	.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๓๕.๓๔	๓๕๑	.๖๐		
รวม	๒๙๐.๓๕	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least – Significant Different)

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอาชีพ
เป็นรายคู่ดังนี้

อาชีพ	\bar{X}	การเกษตร	ค้าขาย	รับจ้าง	ข้าราชการ	นักศึกษา
		๒.๓๐	๒.๓๕	๓.๑๓	๓.๒๔	๓.๕๕
ภาคการเกษตร	๒.๓๐	-	๐.๔๕	๐.๘๓*	๐.๕๔*	๑.๒๕*
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	๒.๓๕		-	๐.๔๒*	๐.๔๕*	๐.๘๔*
รับจ้างหรือพนักงาน	๓.๑๓			-	๐.๐๓	๐.๔๒*
ข้าราชการ	๓.๒๔				-	๐.๓๕*
นักศึกษา	๓.๕๕					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๘ คู่ คือ

๑.ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพภาคการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างจากกลุ่มประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการ และกลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษา

๒.ประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา ข้าราชการ และกลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน

๓.ประชาชนกลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงานมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา

๔. ประชาชนกลุ่มอาชีพข้าราชการมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมจำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๘๖	๓.๑๒	.๕๔	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๘๖	๓.๐๐	.๘๒	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๓.๑๘	.๗๖	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๓.๒๕	.๔๓	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๓	๓.๒๔	.๗๓	ปานกลาง
รวม	๓๙๖	๓.๑๓	.๘๔	ปานกลาง

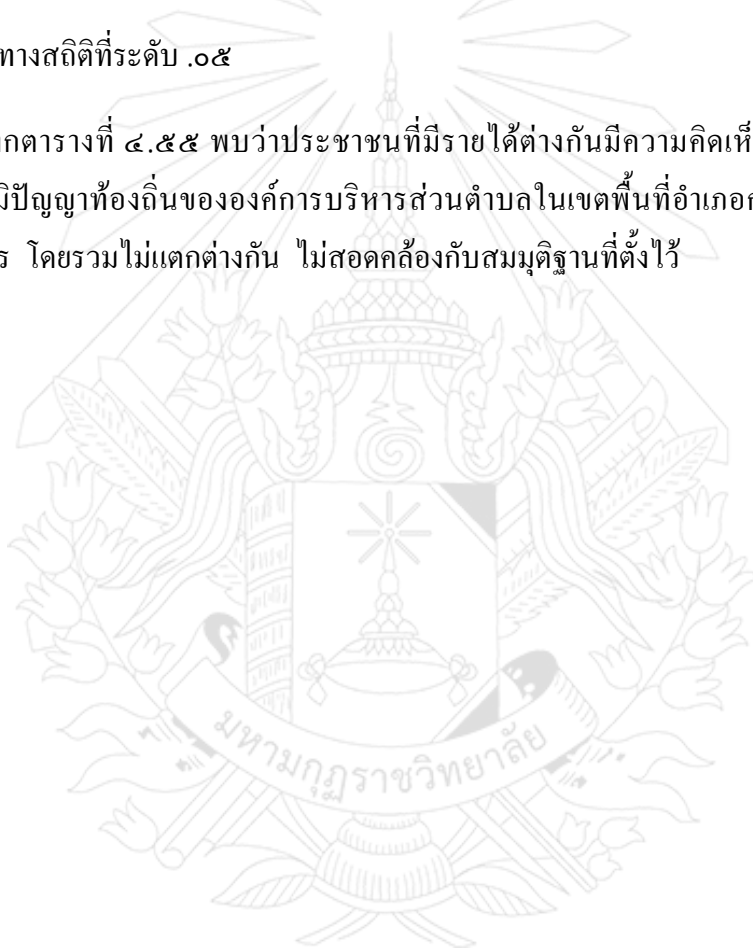
จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๓) เมื่อพิจารณาจากรายได้พบว่า อยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๕ ช่วงคือประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท (๓.๒๕) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป (๓.๒๔) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท (๓.๑๘) ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท (๓.๑๒) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท (๓.๐๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุมแบน
จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามรายได้ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๐	๔	.๖๓	๑.๐๒	.๓๕
ภายในกลุ่ม	๒๗๗.๐๘	๓๕๑	.๗๙		
รวม	๒๗๙.๕๘	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุมแบน จังหวัด
สมุทรสาคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามรายได้ ดังนี้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๘๖	๓.๐๑	๑.๐๔	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๘๖	๒.๕๗	.๘๗	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๓.๐๘	.๗๖	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๓.๒๕	.๔๕	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๗	๓.๐๕	.๘๒	ปานกลาง
รวม	๓๙๖	๓.๐๔	.๕๒	ปานกลาง

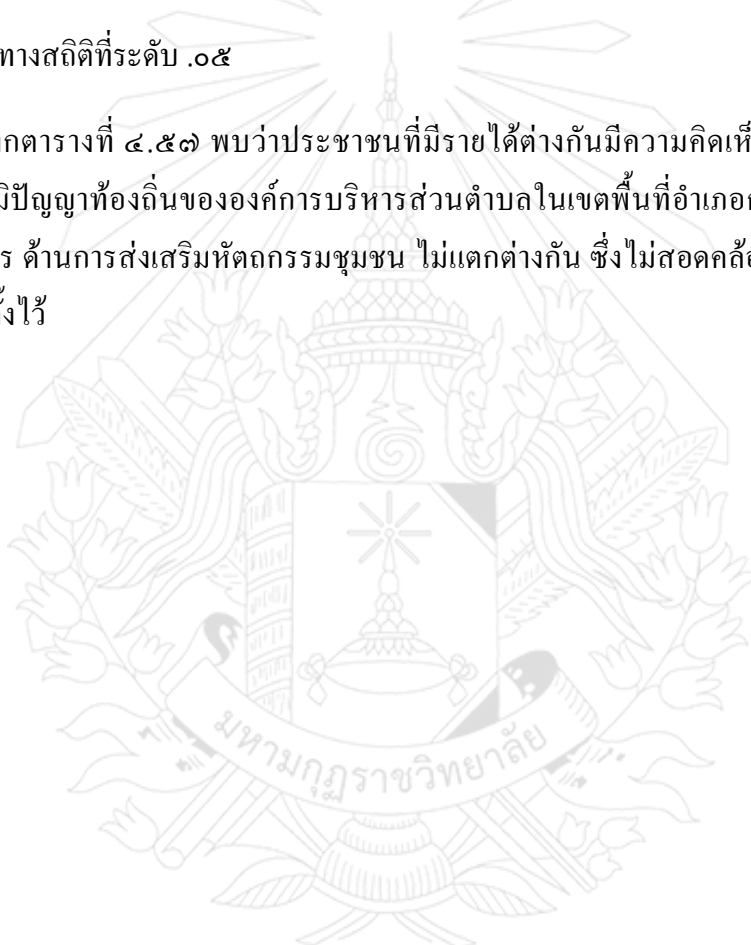
จากตารางที่ ๔.๕๖ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๔) เมื่อพิจารณาจากรายได้พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๕ ระดับ ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท (๓.๒๕) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป (๓.๐๕) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท (๓.๐๘) ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท (๓.๐๑) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท (๒.๕๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน จำแนกตามรายได้ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๕	๔	.๖๔	.๘๘	.๔๘
ภายในกลุ่ม	๓๒๘.๐๗	๓๕๑	.๙๔		
รวม	๓๓๑.๐๒	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๗ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของ
การวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๕๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม จำแนกตามรายได้ ดังนี้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๘๖	๓.๒๔	๑.๐๐	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๘๖	๓.๑๐	.๘๔	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๓.๒๕	.๘๕	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๓.๓๗	.๔๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๗	๓.๔๓	.๗๗	ปานกลาง
รวม	๓๘๖	๓.๒๔	.๕๐	ปานกลาง

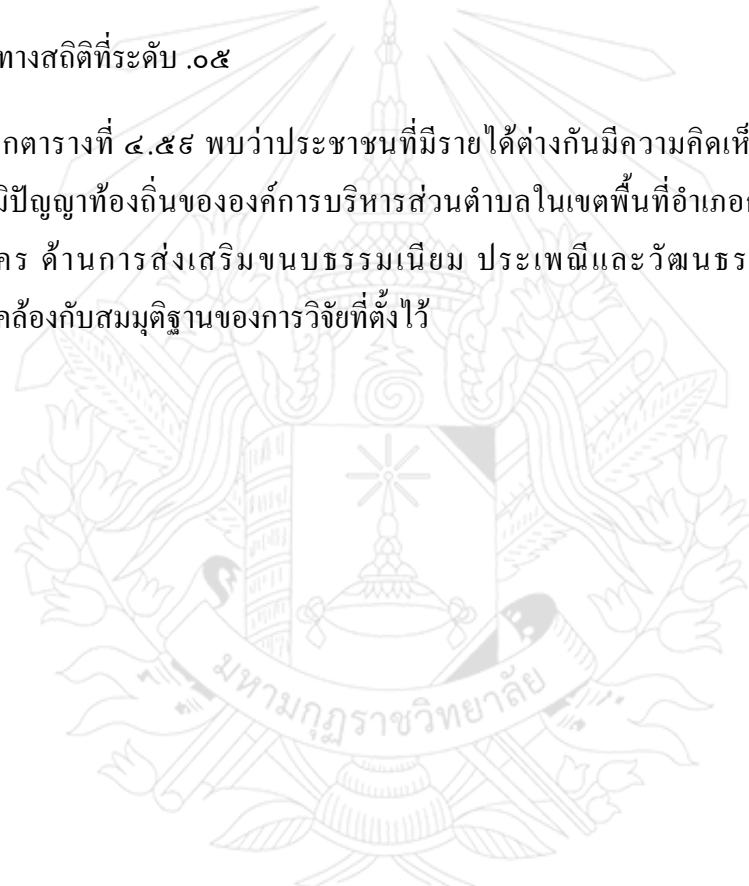
จากตารางที่ ๔.๕๘ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) เมื่อพิจารณาจากรายได้พบว่าอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๕ ช่วง คือ ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป (๓.๔๓) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท (๓.๓๗) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท (๓.๒๕) ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท (๓.๒๔) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท (๓.๑๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม
จำแนกตามรายได้ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓.๓๓	๔	.๕๔	๑.๑๘	.๓๒
ภายในกลุ่ม	๓๑๕.๑๑	๓๕๑	.๘๑		
รวม	๓๑๘.๔๔	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๖๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามรายได้ ดังนี้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๘๖	๓.๑๑	.๕๓	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๘๖	๒.๕๔	.๘๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๓.๑๘	.๘๔	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๓.๒๑	.๔๕	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๗	๓.๒๑	.๗๖	ปานกลาง
รวม	๓๕๖	๓.๑๐	.๘๖	ปานกลาง

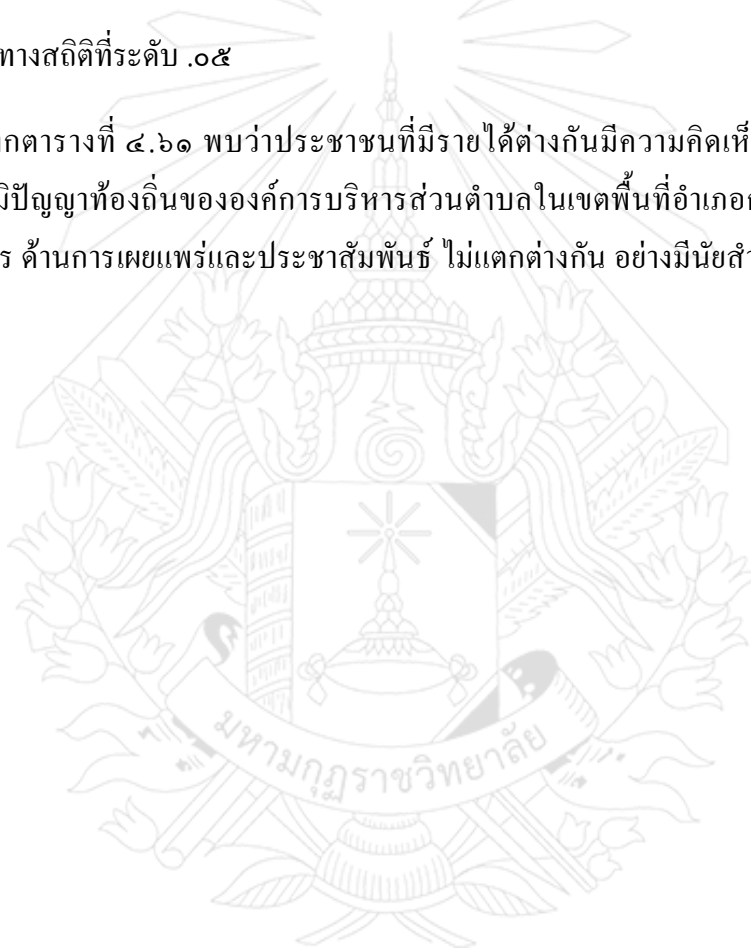
จากตารางที่ ๔.๖๐ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๐) เมื่อพิจารณาจากรายได้พบว่า อยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๕ ช่วงคือประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ บาท (๓.๒๑) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท (๓.๒๑) ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท (๓.๑๘) ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท (๓.๑๑) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ (๒.๕๔) บาทตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำแนกตามรายได้ ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓.๔๘	๔	.๘๗	๑.๑๓	.๓๒
ภายในกลุ่ม	๒๕๐.๘๘	๓๕๑	.๗๑		
รวม	๒๕๔.๓๖	๓๕๕			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๖๑ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

**ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานส่งเสริม
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

**ตารางที่ ๔.๖๒ แสดงความถี่ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ดังนี้**

ข้อ	ข้อเสนอแนะสภาพปัญหา	ความถี่
๑.	ขาดผู้ริเริ่มโครงการ โดยส่วนราชการและผู้นำท้องถิ่น	๔๓
๒.	สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปประชาชนจึงไม่ให้ความสำคัญ	๓๔
๓.	ขาดความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน	๒๖
๔.	ขาดผู้มีความชำนาญ ความสามารถและมีฐานความรู้ด้านหัตถกรรม	๒๕
๕.	ขาดการสนับสนุนด้านเงินทุน และงบประมาณ	๒๒
๖.	ขาดแคลนสถานที่ที่เหมาะสมแก่การดำเนินงาน	๒๐
๗.	ขาดการส่งเสริมด้านการจัดหาตลาดรองรับสินค้า	๑๕
๘.	ขาดผู้ถ่ายทอดและผู้สืบทอดความรู้ภูมิปัญญา	๑๗

จากตารางที่ ๔.๖๒ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอ
กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน เรียงคะแนน
ความถี่จากมากไปหาน้อย จำนวน ๘ อันดับ คือ ๑.ขาดผู้ริเริ่มโครงการโดยส่วนราชการและผู้นำ
ท้องถิ่น รองลงมาคือ ๒.สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปประชาชนไม่เล็งเห็นความสำคัญขาดการ
รวมกลุ่ม ๓.ขาดความร่วมมือระหว่างส่วนราชการกับประชาชน ๔.ขาดการดำเนินงานด้วยความ
ต่อเนื่องทำแบบฉาบฉวย ๕.ขาดบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถ มาฝึกสอนหัตถกรรม ๖.ขาด
การสนับสนุนด้านเงินทุน และงบประมาณ ๗.ขาดแคลนสถานที่ ๆ เหมาะสมแก่การดำเนินงาน
๘.ขาดการส่งเสริมด้านการจัดหาตลาดรองรับสินค้า ๙.ขาดผู้ถ่ายทอดและผู้สืบทอดความรู้

ตารางที่ ๔.๖๓ แสดงความถี่ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ดังนี้

ข้อ	ข้อเสนอแนะสภาพปัญหา	ความถี่
๑.	ขาดการปลูกฝังแนวคิดและจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน	๓๓
๒.	นโยบายท้องถิ่นมุ่งเน้นการพัฒนาความทันสมัยด้านอื่นมากกว่า ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม	๓๐
๓.	ขาดความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาครัฐ วัด และ โรงเรียน	๒๘
๔.	คนรุ่นใหม่รับวัฒนธรรมต่างชาติจนลืมวัฒนธรรมของตนเอง	๒๖
๕.	คนรุ่นใหม่ติดเทคโนโลยีและอุปกรณ์การสื่อสารสมัยใหม่	๒๒
๖.	การส่งเสริมรากเหง้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นและองค์ความรู้ ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมมีน้อยมาก	๑๘

จากตารางที่ ๔.๖๓ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม เรียงคะแนนความถี่จากมากไปหาน้อย จำนวน ๖ อันดับ คือ ๑.ขาดการปลูกฝังแนวคิดและจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน รองลงมาคือ ๒.นโยบายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งเน้นด้านการพัฒนาความทันสมัยด้านอื่นมากกว่าการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ๓.ขาดความร่วมมือที่ีระหว่างภาคประชาชน ภาครัฐ วัด และ โรงเรียน ๔.คนรุ่นใหม่รับวัฒนธรรมต่างชาติจากสื่อต่างๆจนลืมวัฒนธรรมของตนเอง ๕.คนรุ่นใหม่ติดเทคโนโลยีและระบบการสื่อสารสมัยใหม่ไม่สนใจขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ๖.องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมรากเหง้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นและองค์ความรู้ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมน้อยมาก

ตารางที่ ๔.๖๔ แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะสภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ดังนี้

ข้อ	ข้อเสนอแนะสภาพปัญหา	ความถี่
๑.	ประชาชนไม่ทราบถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ	๓๔
๒.	ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ	๒๘
๓.	ขาดความต่อเนื่องและความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์	๒๐
๔.	อุปกรณ์การกระจายเสียงชำรุดขาดการซ่อมบำรุงให้ใช้งานได้	๑๕
๕.	ป้ายโฆษณา มีขนาดเล็กและอยู่ในจุดที่ไม่เหมาะสมแก่การพบเห็น	๑๓

จากตารางที่ ๔.๖๔ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้เสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เรียงคะแนนความถี่จากมากไปหาน้อย จำนวน ๕ อันดับ คือ ๑.ประชาชนไม่ทราบถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ ๒.ขาดเจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะ ๓.ขาดความต่อเนื่องและความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์ ๔.อุปกรณ์การกระจายเสียงชำรุดขาดการซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ ๕.ป้ายโฆษณามีขนาดเล็กและอยู่ในจุดที่ไม่เหมาะสมแก่การพบเห็น

ตารางที่ ๔.๖๕ แสดงความถี่และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ด้านการส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ดังนี้

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ควรมีการสนับสนุนด้านนโยบายและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	๒๕
๒.	ควรมีการประชุมรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้มแข็ง	๒๗
๓.	ควรมีการจัดตั้งศูนย์ OTOP จัดแสดงภูมิปัญญาประจำตำบล	๒๔
๔.	ควรจัดสอนหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา	๒๒
๕.	ควรมีปราชญ์ชาวบ้านภายในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้	๑๗
๖.	ควรมีบุคลากรจากภายนอกมาให้ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์	๑๕
๗.	ควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะลงมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยน ความรู้และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	๑๓

จากตารางที่ ๔.๖๕ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมชุมชนเรียงคะแนนความถี่จากมากไปหาน้อย จำนวน ๑๐ อันดับ คือ ๑.ควรมีการสนับสนุนด้านนโยบายและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากส่วนราชการและผู้นำท้องถิ่น รองลงมาคือ ๒.ควรมีการประชุมรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายขององค์กรภาคประชาชนที่เข้มแข็ง ๓.ควรมีการจัดตั้งศูนย์ OTOP จัดแสดงสินค้าภูมิปัญญาประจำตำบล ๔.ควรมีการเปิดสอนหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา ๕.ควรมีปราชญ์ชาวบ้านภายในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้ ๖.ควรมีบุคลากรผู้มีความรู้จากภายนอกมาฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ๗.ควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเฉพาะลงมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ตารางที่ ๔.๖๖ แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้าน
การส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ดังนี้

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ค้นหาประวัติ และรากเหง้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น	๓๕
๒.	จัดทำปฏิทินกิจกรรมมีการจัดแข่งขันและมอบรางวัล	๒๐
๓.	ปลูกจิตสำนึกสร้างค่านิยมอันดีงามให้แก่คนในท้องถิ่น	๑๕
๔.	จัดกิจกรรมที่ทำให้กลุ่มเด็กและเยาวชนเกิดความสนใจเข้าร่วม	๑๘
๕.	ประชาชน ส่วนราชการ วัด และ โรงเรียนต้องร่วมมือกัน	๑๗
๖.	วางแผนกำหนดรูปแบบให้เหมาะสมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	๑๕

จากตารางที่ ๔.๖๖ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม เรียงคะแนนความถี่จากมากไปหาน้อย จำนวน ๖ อันดับ คือ ๑.ควรจัดกิจกรรมที่ทำให้กลุ่มเด็ก เยาวชนและประชาชนเกิดความสนใจอยากเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น รองลงมาคือ ๒. ควรปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมอันดีงามแก่คนในท้องถิ่นให้รู้สึกภูมิใจกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ของท้องถิ่น ๓.ควรมีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทศกาลต่างๆเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าร่วมอย่างทั่วถึง ๔.ควรได้รับความร่วมมือที่ดีจากประชาชน ส่วนราชการ วัด และ โรงเรียน ในการจัดงาน ๕.ควรจัดทำปฏิทินกิจกรรมพร้อมทั้งมีการจัดแข่งขันและมอบรางวัลเพื่อเป็นกำลังใจ ๖.ควรมีการสืบค้นหาประวัติ และรากเหง้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ตารางที่ ๔.๖๗ แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ดังนี้

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	เน้นการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ	๓๕
๒.	จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์	๓๒
๓.	ซ่อมบำรุงอุปกรณ์การประชาสัมพันธ์ให้อยู่ในสามารถใช้งานได้	๓๐
๔.	จัดทำวารสาร ใบปลิว หรือแผ่นพับแจกกับประชาชน	๒๑
๕.	เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น เช่น face book , line หรืออื่นๆ	๒๐
๖.	ศึกษาดูงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีผลงานด้านการประชาสัมพันธ์	๑๗

จากตารางที่ ๔.๖๗ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เรียงคะแนนความถี่จากมากไปหาน้อย จำนวน ๗ อันดับ คือ ๑.เน้นการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ ๒.จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ ๓.ซ่อมบำรุงอุปกรณ์การประชาสัมพันธ์ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ ๔.ควรจัดทำวารสาร ใบปลิว หรือแผ่นพับแจกกับประชาชน ๕.เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น เช่น face book , line หรืออื่น ๆ ๖.เพิ่มงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ ๗.ศึกษาดูงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีผลงานด้านการประชาสัมพันธ์

ตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๗ ท่านได้แก่

๑. นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ นายเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน
๒. นาย ชาญคงกิจ จันทร์เกษม นายองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา
๓. นาย เสกสรรค์ ฮีสวัสดิ์ นายองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง
๔. นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม นายองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย
๕. นาย เสน่ห์ ทองสิมา นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่
๖. นางสาว สุพินดา เกิดมาลี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
๗. นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์ หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ

โดยมีข้อสัมภาษณ์ปรากฏข้อมูลดังนี้คือ

๑. ท่านมีการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๑. มีความคิดเห็นว่าปัจจุบันสภาพพื้นที่และวิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปมากโดยรวมมีสภาพเป็นสังคมเมืองค่อนข้างสูงประชาชนขาดการปฏิสัมพันธ์กันในภาคสังคมสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนมีการสนับสนุนเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้าง เช่นการส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพภายใต้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เช่นการทำงานชมชื่นชาวง การทำยาหม่องและยาผสมสมุนไพร โดยได้อำนวยความสะดวกด้านวิทยากร รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการตลอดถึงมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมได้รับความสนใจจากประชาชนพอสมควร

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๒. มีความคิดเห็นว่าเนื่องด้วยนายองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสาเป็นผู้บริหารที่เพิ่งเข้ามารับตำแหน่งหน้าที่ประมาณ ๕ เดือนเศษหลังจากการเลือกตั้งผ่านไป เมื่อเริ่มเข้าสู่ตำแหน่ง สิ่งทีพบคือปัญหาความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ภายในองค์กร รวมถึงประชาชนในพื้นที่อีกบางส่วนที่ยังมีความเห็นแย้งต่อการให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน เนื่องด้วยเหตุผลด้านการเมืองท้องถิ่นดังนั้นในด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงยังมิได้เริ่มลงมือปฏิบัติในระยะเวลาอันใกล้นี้ ซึ่งในส่วนของตัวเองก็พอจะทราบถึงความสำคัญของภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมใน

ท้องถิ่นที่มีอยู่และบางส่วน ได้สูญหายไปเนื่องจากขาดผู้สืบทอด คาดการณ์ว่าหลังจากที่ระบบงานเข้าสู่ภาวะปกติใน ๑ - ๒ ปีนี้แล้วจะได้มีการนำมาปฏิบัติขับเคลื่อนต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๓. มีความคิดเห็นว่าสภาพพื้นที่ของตำบลบางยางนี้มีสภาพความสมบูรณ์ด้านสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและต้องการรักษาวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นแบบดั้งเดิมเอาไว้ให้มากที่สุดส่วนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ค่อยมีการกล่าวถึงหรือนำมาพูดถึงกันมากนัก ส่วนตัวมองว่ามักจะเกี่ยวข้องกับการผลิตเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์มากกว่า ซึ่งไม่ใช่แนวทางผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งที่จะมีการดำเนินการอยู่บ้างก็จะเป็นกิจกรรมของทางวัดอ่างทอง ที่กำลังจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นชุมชนชั้นล่างของวิหารหลวงพ่อสุคคโต ซึ่งจะเป็นสถานที่เก็บรวบรวมสิ่งอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม โดยรวบรวมมาจากประชาชนในพื้นที่ร่วมกันนำมาถวายให้วัดได้จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๔. มีความคิดเห็นว่าปัจจุบันสภาพพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในตำบลแครายนี้เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนมากเนื่องจากความเจริญที่หลั่งไหลเข้ามาของภาคอุตสาหกรรมส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียและความเสื่อมโทรมของพื้นที่ทำให้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเริ่มสูญหายไปพร้อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เคยมี เช่น การทอเสื่อกก เสื่อกระจูด เครื่องจักสานงานไม้ไผ่ ต่างๆ มี สุ่ม ตะข่องขังปลา ไซ เปือก ลอบ และอื่น ๆ โดยในปัจจุบันนี้มีประชากรแฝงที่ไม่ใช่คนในพื้นที่ดั้งเดิมมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากจึงส่งผลสู่การรวมกลุ่มกันเพื่อขับเคลื่อนด้านใดให้เกิดผลนั้นเป็นเรื่องยากเพราะแต่ละคนล้วนใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ ขาดการปฏิสัมพันธ์กันเหมือนอย่างแต่ก่อน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ไม่ได้มีนโยบายในการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาอย่างเป็นรูปธรรมเนื่องด้วยการขาดเสียงเรียกร้องและการรวมกลุ่มกันของชาวบ้าน

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๕. มีความคิดเห็นว่าปัจจุบันนี้สภาพพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลหนองนกไข่นี้มีสภาพเป็นสังคมภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เป็นแหล่งสะสมภูมิปัญญาชาวบ้านจากรุ่นสู่รุ่นได้เป็นอย่างดี นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกิจกรรมด้านการรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการหาครูฝึกสอนและวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินการอยู่เสมอ เช่น การจัดทำดอกไม้จันทน์ของกลุ่มแม่บ้าน กล้วยไม้ประดิวส์ แชมพู ยาสระผมจากสมุนไพรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น การนวดประคบ การนวดแผนโบราณ เป็นต้น โดยหากประชาชนมีการร้องขอให้ดำเนินการด้านการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นก็พร้อมที่จะให้การสนับสนุนเช่นกัน

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๖. มีความคิดเห็นว่าด้วยสภาพพื้นที่ภายในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ นั้นมีลักษณะพื้นที่เป็นภาคอุตสาหกรรมและเขตชุมชนประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ และภาคเกษตรกรรมประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มชาวบ้านต่างก็มีแนวความคิดเห็นที่ตรงกันที่จะได้อนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม วิถีชีวิตรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงได้ร่วมกันดำเนินการ โดยเริ่มจากการรวมกลุ่มชาวบ้านมาจัดตั้งเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับประชาชน มีการติดตามผลการดำเนินงานตลอดช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา และได้รับแรงตอบรับบนความร่วมมือร่วมใจที่ดีจากชาวบ้านมาโดยตลอด ตัวอย่างผลงานในกลุ่มส่งเสริมอาชีพเช่น ๑. ไข่เค็มพอกดินนาเกลือ ไอโอดีน ๒. ขนมเปีย ขนมโก้ ถั่วตัด งาตัด ขนมนางแดง ๓. กาแฟโบราณ ๔. ผลิตภัณฑ์ สบู่ แชมพู เครื่องสำอางสมุนไพรจากธรรมชาติ และอื่นๆ โดยในการดำเนินการนั้นได้มีการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือ OTOP ขึ้น โดยมีชาวบ้านให้ความสนใจเข้าร่วมกันเป็นอย่างดี โดยแบ่งเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและกลุ่มเครื่องสำอาง กลุ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวและเรียนรู้ โดยได้ส่งเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาให้คำแนะนำ ติดตาม จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วม โครงการ และหาช่องทางตลาดในการจำหน่ายสินค้า

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๗. มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อยังขาดการสนับสนุนส่งเสริมอย่างจริงจังจากทางส่วนราชการทั้งในส่วนท้องถิ่นเองรวมถึงในระดับอำเภอและระดับจังหวัด ซึ่งอยู่ในภารกิจของทางหน่วยงานพัฒนาการชุมชนอำเภอและพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับกรมพัฒนาชุมชน และยังไม่มีการริเริ่มแนวคิดด้านนี้จากภาคประชาชน ซึ่งหากทางภาคประชาชนเสนอมาทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยินดีให้การส่งเสริมสนับสนุน โดยส่วนตัวมองว่าการจะดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลนั้นควรต้องมีการร่วมมือกันในทุกภาคส่วนโดยมีหน่วยงานพัฒนาการชุมชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมประสานความร่วมมือกันของทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน ให้ดำเนินงานไปโดยพร้อมเพียงกัน

สรุปได้ว่า จากสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมนำความเจริญและภาคอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ภาคการเกษตรส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน พบว่าประชาชนส่วนมากมุ่งมั่นทำงานตามหน้าที่ของตนขาดความสนใจและการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินงานด้านหัตถกรรมที่เคยมีในท้องถิ่น

๒. ท่านมีการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๑. มีความคิดเห็นว่าสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนมีการดำเนินงานส่งเสริมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดทุกเทศกาลได้รับผลตอบรับที่ดีพอสมควรสังเกตได้จากมีผู้สนใจร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากในทุกครั้งที่มีการจัดงานก็พร้อมให้การสนับสนุนกิจกรรมอันเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอยู่แล้วหากมีการขอความร่วมมือมา เช่น การแห่ขบวนกินเจของศาลเจ้าและโรงเจต่างๆ การแห่หลวงพ่อบุญรอดของวัดอ่างทองผ่านคลองภาษีเจริญมาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน ก็พร้อมยินดีที่จะอำนวยความสะดวกให้เนื่องด้วยเป็นการเอาความศรัทธาของประชาชนมาหลอมรวมกันเป็นความรักความสามัคคีของชาวอำเภอกระทุ่มแบน

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๒. มีความคิดเห็นว่านายก อบ. กับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสาได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมทำขวัญข้าว วันชวานา ซึ่งผลการดำเนินงานยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากวัสดุประสงค์และเป้าหมายของการจัดงานระหว่างชวานา และทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสายังมีความเห็นไม่ตรงกัน ดังนั้นผลจากการดำเนินการดังกล่าวจึงยังไม่ได้รับการตอบรับจากกลุ่มชวานามากนักเนื่องจากต้องการจัดงานตามแบบที่กลุ่มตัวเองต้องการและเคยปฏิบัติสืบต่อกันมา แทนการจัดงานแบบมีการกำหนดรูปแบบอย่างเป็นทางการ รวมถึงระบบการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วยระบบราชการที่มีระเบียบเอกสารและรายละเอียด รวมถึงระยะเวลาในการเบิกจ่ายที่ล่าช้าก็ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการจัดงาน เบื้องต้นจึงยังคงต้องมีการทบทวนอีกครั้งต่อการสนับสนุนการจัดกิจกรรมทำขวัญข้าว วันชวานา ในปีต่อไปอีกครั้งเพื่อความเหมาะสม

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๓. มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางยางให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีในทุกๆเทศกาล โดยการดำเนินงานจะร่วมกับทางวัดจัดกิจกรรมที่สำคัญในทางประเพณี และวันสำคัญทางศาสนา ในทุกครั้งก็จะมีชาวบ้านมาร่วมงานค่อนข้างมากโดยทุกคนต่างก็ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นอย่างดีค่อนข้างน่าพึงพอใจ

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๔. มีความคิดเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลแครายจัดงานด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นประจำในทุกเทศกาลสำคัญ โดยมีการเรียกประชุมสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละหมู่พร้อมตัวแทนภาคประชาชนมาร่วมกำหนดแนวทางการจัดงานอยู่เสมอและทุกครั้งก็จะมีการประชุมผลการดำเนินงานเพื่อศึกษาถึงข้อบกพร่องเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดงานในครั้งต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๕. มีความคิดเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ให้การส่งเสริมจัดงานด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดทุกเทศกาลเป็นประจำโดยเฉพาะประเพณีประจำท้องถิ่นที่สำคัญคืองานห่อข้าวต้มมัดเพื่อบูชาสมเด็จพระเจ้าตากสิน อันเป็นที่เคารพยิ่งของชาวหนองนกไข่ ที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๒๗-๒๘ ธันวาคมของทุกปี โดยจะจัดขึ้นภายในวัดหนองนกไข่ ซึ่งเป็นวัดประจำตำบลโดยจะมีประชาชนมาร่วมงานเป็นจำนวนมากเพื่อเข้าร่วมงาน ภายในงานทุกคนต่างแสดงออกและให้ความสำคัญเพราะเห็นว่าเป็นงานประเพณีประจำท้องถิ่นและเป็นมงคลชีวิตหากได้มีโอกาสเข้าร่วมงาน และเป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีของคนในชุมชนเป็นอย่างดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๖. มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม โดยส่วนใหญ่จะใช้วัดเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรม เป้าหมายของการจัดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน ด้วยการมาพบปะสังสรรค์และร่วมดำเนินกิจกรรม รูปแบบของการจัดกิจกรรมจึงมุ่งเน้นไปที่ต้องการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดงาน โดยก่อนการจัดงานจะมีการเชิญตัวแทนจากภาคประชาชนเข้าร่วมประชุมหารือกำหนดแนวทาง รูปแบบ และหมายกำหนดการจัดงาน โดยมีลักษณะการแบ่งงานกันทำระหว่างภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณ เครื่องมือ และวัสดุในการจัดงานทุกครั้งเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกกับพี่น้องประชาชน หลังจากเสร็จการจัดงานแล้วก็จะมีการประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและชี้แจงถึงผลการดำเนินงาน โดยแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์และหนังสือชี้แจงจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๗. มีความคิดเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอในทุกเทศกาลตลอดทั้งปี เช่น การจัดงานวันผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ การจัดงานหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษา เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี และความสามัคคีกันของคนในชุมชน ซึ่งทุกครั้งที่ผ่านมา ก็ได้รับการตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดี สืบเนื่องจากมีผู้มาร่วมงานเป็นจำนวนมากทุกครั้งที่ยังจัดงาน โดยส่วนมากผู้ที่มาร่วมงานจะเป็นผู้สูงอายุและจะมีคนในครอบครัวติดตามมาคอยดูแลซึ่งส่วนตัวมองว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัวที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของสังคม

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมมือกับประชาชนจัดกิจกรรมส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตามเทศกาลต่าง ๆ ทุกเทศกาลตลอดทั้งปีและมีประชาชนเข้าร่วมมากพอสมควร

๑. ท่านมีการดำเนินงานเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๑. มีความคิดเห็นว่าสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนมีการประชาสัมพันธ์ด้วยเสียงตามสายเป็นหลัก ป้ายโฆษณา และการประสานงานแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางสมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเอง รวมถึงแจ้งผ่านสถานีเคเบิลทีวีของอำเภอกระทุ่มแบน และผ่านทางช่องทาง Face book รวมถึงเปิดรับข้อมูลการเสนอแนะข้อมูลเพิ่มเติมผ่านเว็บไซต์ของทางสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๒. มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา มีการประชาสัมพันธ์ด้วยหอกระจายข่าวของหมู่บ้านเป็นหลัก ป้ายโฆษณา หนังสือชี้แจงและการแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา รวมถึงการประสานงานความร่วมมือกำนันและผู้ใหญ่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านจะเข้าใจในข้อมูลได้ผลดีกว่าวิธีการอื่นๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๓. มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง มีการประชาสัมพันธ์ด้วยเสียงตามสายเป็นหลัก ป้ายโฆษณา และการแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ซึ่งวิธีนี้จะดูจะได้ผลดีมากที่สุดเพราะชาวบ้านจะให้ความสนใจและตื่นตัวกับข่าวสารค่อนข้างมากกว่าวิธีอื่น ๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๔. มีความคิดเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลแครายจัดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารโดย ๑.ป้ายประชาสัมพันธ์ ๒.เสียงตามสาย ๓.รถกระจายเสียง ๔.เจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลไปแจ้งด้วยตัวเอง

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ ๕. มีความคิดเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่จัดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารโดย เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ และให้เจ้าหน้าที่ลงไปแจ้งข่าวสารแก่ประชาชนทราบ โดยวิธีที่ได้ผลดีคือการแจ้งโดยเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเพราะเป็นตัวแทนของประชาชนย่อมได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากกว่าวิธีอื่น.

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๖. มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลผ่านหลายช่องทาง เช่น เสียงตามสาย ป้ายโฆษณา แผ่นพับ และเว็บไซต์ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ เป็นต้น และการเผยแพร่พยายามมุ่งเน้นไปที่เด็กนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมให้มากในลักษณะยึดถือยึดทำเพื่อเป็นการปลูกฝังสิ่งอันเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็ก ๆ จึงมองว่าน่าจะเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม ณ.ช่วงนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ ๗. มีความคิดเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อให้ความสำคัญด้านการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ เช่น เสียงตามสาย รถกระจายเสียง วิทยุชุมชน ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ๒ ป้ายและตั้งอยู่ในจุดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และการแจ้งโดยเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ซึ่งวิธีสุดท้ายนี้จะได้ผลดีมากกว่าวิธีอื่น ๆ เพราะประชาชนจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุมชัดเจนและสามารถถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ ได้ดีกว่าอีกทั้งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับตัวแทนของประชาชนที่เข้าไปทำหน้าที่แทนพวกเขาโดยเมื่อทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่แล้วจะมีการบอกต่อกันแบบปากต่อปากทำให้เกิดการสื่อสารอย่างรวดเร็วและมีการตื่นตัวต่อการรับข่าวสารนั้นนับว่าเป็นความสำเร็จอย่างดียิ่ง

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โดยป้ายโฆษณา ด้วยเสียงตามสาย หรือรถกระจายข่าว แจ้งโดยเจ้าหน้าที่ ประสบผลสำเร็จพอสมควร

สรุปผลรวมทั้ง ๓ ด้านพบว่า จากสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมนำความเจริญและอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ภาคการเกษตรส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนพบว่าประชาชนส่วนมากมุ่งมั่นทำงานตามหน้าที่ของตนขาดความสนใจและการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินงานด้านหัตถกรรมที่เคยมีในท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมมือกับประชาชนจัดกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ ทุกเทศกาลตลอดทั้งปีและมีประชาชนเข้าร่วมมากพอสมควร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการดำเนินการผ่านการประชาสัมพันธ์โดยป้ายโฆษณา ด้วยเสียงตามสาย หรือรถกระจายข่าว ด้วยเจ้าหน้าที่ ประสบผลสำเร็จพอสมควร โดยภาพรวมยังคงมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นยังคงเป็นเรื่องรองที่ยังไม่ได้ดำเนินงานมากนัก

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ๔ ข้อ ดังนี้ ๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ตามตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ๓. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๔. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมุติฐานการวิจัยว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแตกต่างกัน

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๕,๕๐๑ คน โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ ๙๕% จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๖ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอนดังนี้ ตอนที่ ๑. เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ตอนที่ ๒. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน ๓ ด้าน คือ ๑. ด้านการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ๒. ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ๓. ด้านการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต

อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน ๗ คน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่านทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงความสอดคล้องของคำถามและเนื้อหาคำดัชนีความสอดคล้องสำหรับค่า IOC (Index of Item Object Congruence) ที่ได้มีค่าระหว่าง ๐.๖๗ - ๑.๐๐ โดยทดลองใช้กับประชาชนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ ชุดและนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๕๖๑ หมายความว่านำไปใช้ได้และได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน ๓๕๖ คนและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในทางสถิติ ตอนที่ ๑ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชน โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ ๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวด้วย F-test (One – way ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Different) ตอนที่ ๔ รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย ตอนที่ ๕ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน ๗ คน มีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๒๘ และเพศชาย จำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗๒ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๘ รองลงมาคือมีอายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๘ ต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ มีอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๒ และน้อยที่สุดมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๔ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา-ปริญญาตรี จำนวน ๑๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๕ รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ ๔-๖ จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐๑ การศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๖ การศึกษาระดับตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๕ และน้อยที่สุดคือมีการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕ ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๘ รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๒ อาชีพเป็นนิสิตนักศึกษา จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๑ อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๔ และน้อยที่สุดคืออาชีพเกษตรกร จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๖ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕๗ รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือนจำนวนตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๒ และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือนจำนวนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ บาทขึ้นไปจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๔

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๔ รองลงมาคือด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๐ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๔ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

๑. พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมกิจกรรมชุมชนต่อการพัฒนาอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๒.๕๔-๓.๒๐ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลได้ดังนี้ระดับความคิดเห็นของประชาชนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมกิจกรรมชุมชน (๓.๒๐) รองลงมาคือ มีการส่งเจ้าหน้าที่มาสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น (๓.๐๗) มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนและผู้สนใจ (๓.๐๐) มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดทำกิจกรรม (๒.๕๘) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความสนใจจัดหาตลาดและช่องทางจำหน่ายสินค้า (๒.๕๔)

๒. พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๓.๐๗-๓.๓๘ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลได้ดังนี้ ระดับความคิดเห็นของประชาชนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม (๓.๓๘) รองลงมาคือด้านมีส่วนร่วมในการจัดงานร่วมกับประชาชน (๓.๓๒) มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ (๓.๒๘) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น (๓.๑๗) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการประเมินผลการดำเนินงาน (๓.๐๗)

๓. พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๒.๕๘-๓.๒๘ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์โดยเสียงตามสาย (๓.๒๘) รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์โดยป้ายประชาสัมพันธ์ (๓.๒๔) มีการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่มาแจ้งให้ทราบ (๓.๐๑) การจัดแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) (๓.๐๐)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์โดยบทความหรือแผ่นพับ (๒.๕๘)

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ทั้งสามด้านพบว่า

๑. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าประชาชนเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

๒. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๓) คู่ คือประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างจากประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

๓. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๔) คู่ คือ

๑. ประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และตั้งแต่ระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

๒. ประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

๔. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD พบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน (๘) คู่ คือ

๑. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพภาคการเกษตร เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน อาชีพข้าราชการ และอาชีพนิสิตนักศึกษา

๒. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพข้าราชการ อาชีพนิสิตนักศึกษา

๓. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพรับจ้างเห็นว่าการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา

๔. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพข้าราชการ เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษา

๕. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๒.ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ๓. ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ว่าการที่ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีท่ามกลางกระแสอันเชี่ยวกรากต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่น ได้นำความเจริญหลังไหลเข้าสู่สังคมไทยมากยิ่งขึ้นพร้อมกับการเข้ามาของภาคอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ภาคการเกษตรเดิมของชาวบ้าน รวมถึงความเจริญของการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ทันสมัยเพื่อตอบสนองความสะดวกสบาย มีการพัฒนาระบบการสื่อสารให้สะดวกครอบคลุมพื้นที่มากยิ่งขึ้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแบบไร้พรมแดนนำมาซึ่งการหลั่งไหลของวัฒนธรรมต่างถิ่นต่างภาษาอย่างไม่ขาดสายสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ กล่าวว่าปัจจุบันสภาพพื้นที่ในเขตอำเภอกระทุ่มแบนมีการเปลี่ยนแปลงไปมากโดยรวมมีสภาพเป็นสังคมเมืองค่อนข้างสูง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย พนักงาน ข้าราชการ และอื่น ๆ โดยปัจจุบันมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยมาก เนื่องจากสภาพของพื้นที่ไม่เหมาะสมและที่ดินมีราคาแพงขึ้น วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปทุกคนต่างมุ่งมั่นทำงานตามหน้าที่ของตนจึงขาดการปฏิสัมพันธ์กันในภาคสังคม ทำให้ความคิดความเชื่อรวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตนแบบเดิมที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมานั้น ถูกลืมเลือนหายไป อีกทั้งผู้หลักผู้ใหญ่ที่เป็นผู้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างก็ล้มหายตายจากไปเรื่อย ตามอายุขัยที่มากขึ้นจึงอาจจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องสูญหายไป โดยขาดผู้สืบทอด สอดคล้องกับแนวความคิดของ **ประเวศ วะสี** ได้กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่าเป็นสังขธรรมที่ชัดเจนไม่ว่าสังคมหรือชุมชนใดก็ตาม เมื่อเกิดขึ้นหรือดำรงอยู่มานานแล้วจะต้องมีภูมิปัญญาของตัวเองไม่เช่นนั้นก็จะอยู่ไม่ได้การพัฒนาประเทศที่ผ่านมามองในด้านความคิดและความรู้แล้วรัฐบาลกับเอกชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือความรู้ดั้งเดิมของคนไทย ด้วยความไม่เข้าใจอาจเห็นว่าภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นสิ่งคร่ำครึ ต้องพัฒนาให้ทันสมัยตามแบบยุโรปเมื่อผ่านกาลต่อเนื่องเป็นเวลานาน ผลที่ตามมาอาจพูดได้ว่าชนบทไทยถูกทำลายย่อยยับ เกิดสภาพล้มละลายทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวเนื่องจากความสมดุลของชีวิตเท่าที่เคยเป็นอยู่มาก่อนถูกทำลายลง และยังได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ คือ ๑.มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน ๒.ไม่ใช้วิทยาศาสตร์ ๓.มีการบูรณาการสูงทั้งในเรื่อง

ของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ๓. มีความเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง ๔. เน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตรธรรม จากเหตุผลดังกล่าวจึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพราะถ้าพึ่งเพียงแต่การระดมความคิด ความรู้และความสามารถของสมาชิกหรือคณะผู้บริหารรวมถึงเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลผู้ปฏิบัติให้เห็นผลนั้นนับได้ว่าไม่เพียงพอที่จะทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระดมความคิด ความรู้ความสามารถของประชาชน โดยอาศัยความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายด้วยพลังของคนในชุมชน การดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นภาระหน้าที่ของประชาชนทุกคนรวมทั้งองค์กรของรัฐและเอกชนในการร่วมมือกันดำเนินการปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนและมีความต่อเนื่อง โดยในปัจจุบันผู้นำและผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่นยังขาดวิสัยทัศน์ในการมองเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมักจะมุ่งแต่พัฒนาระบบสาธารณูปโภคอันได้แก่ การซ่อมแซมถนน ระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รวมถึงระบบการระบายน้ำ ระบบไฟแสงสว่าง และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม ที่ให้สัมภาษณ์ว่าปัจจุบันนี้สภาพพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในตำบลแครายนี้เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนมากเนื่องจากความเจริญที่หลังไหลเข้ามาภายในพื้นที่ ส่งผลให้ปัจจุบันนี้มีประชากรแฝงที่ไม่ใช่คนในพื้นที่ดั้งเดิมมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเนื่องจากการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจส่งผลให้มีการเกิดขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมและการเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านจัดสรร จากปัจจัยดังกล่าวจึงส่งผลต่อความเสื่อมโทรมของการใช้พื้นที่ ๆ ขาดการจัดการดูแลรับผิดชอบที่ดี ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียจากแหล่งชุมชนหนาแน่นและโรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวตำบลแครายที่เคยประกอบอาชีพทำนา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการเกษตรอื่น ๆ ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากความไม่พร้อมของคุณภาพดินและน้ำรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมที่เปิดกว้างขึ้นคนรุ่นใหม่มักจะไม่ชอบที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างคนรุ่นก่อน จึงมุ่งหน้าหางานทำตามโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอื่น ตามความถนัดและความสนใจที่ตนเองได้ศึกษามา สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านี้ส่งผลสู่วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเริ่มสูญหายไปพร้อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เคยมี เช่น ในสมัยก่อนในตำบลแครายนี้จะมีการทอเสื่อกก และเสื่อกระจูดไว้ใช้กันเองตามบ้านแทนการหาซื้อเนื่องจากมีวัตถุดิบอยู่ภายในชุมชนอยู่แล้ว โดยเป็นงานที่แม่บ้านมีเวลาว่างจากการหุงหาอาหาร ดูแลบ้านเสร็จแล้วทำเป็นงานอดิเรกและสอนแก่ลูกหลาน ให้ช่วยกันทำ รวมถึงการจักสานงานไม้ไผ่ เช่น เครื่องมือหาปลาชนิดต่าง ๆ มี สุ่ม ตะข่องข้างปลา ไช เฟือก ลอบ และอื่น ๆ ล้วนเป็นงานที่พ่อบ้าน

และลูก ๆ ร่วมกันทำขึ้นมาไว้ใช้กันเองทั้งสิ้น เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่คนในครอบครัว ปัจจุบันภาพเหตุการณ์ดังกล่าวได้สูญหายไปหมดแล้วตามกาลเวลาและการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในปัจจุบันนี้เมื่อมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยในชุมชนแออัดมากขึ้นจึงส่งผลสู่การรวมตัวกันหรือรวมกลุ่มกันเพื่อขับเคลื่อนด้านใดให้เกิดผลนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะแต่ละคนล้วนใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ต่างคนต้องต่อสู้กับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ขาดการปฏิสัมพันธ์กันเหมือนอย่างแต่ก่อน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ไม่ได้มีนโยบายใดในการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาอย่างเป็นทางการขาดเสียงเรียกร้องและการรวมกลุ่มกันของชาวบ้าน การแก้ไขปัญหาเป็นไปได้ยากเพราะสภาพสังคมที่เจริญขึ้นมีการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงเป็นจำนวนมากไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการ ประชาชนเองก็ขาดการรวมตัวกันและขาดการเล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่จะนำแนวคิดนี้สู่การพิจารณาในวันต่อไปว่าจะมีโอกาสในการดำเนินการให้เป็นผลบ้างหรือไม่ก็ต้องดูที่เสียงตอบรับจากประชาชนอีกครั้งหนึ่ง เพราะโดยส่วนตัวก็เล็งเห็นถึงความสวยงามในอดีตที่เคยมีในพื้นที่ตำบลเกรายแห่งนี้ยากให้เป็นไปได้และกลับมามีชีวิตอีกครั้ง โดยในขณะนี้สิ่งสำคัญที่ต้องพยายามดูแลอย่างดีก็คือระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นคือ น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก ให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากสิ่งพื้นฐานอย่างสมบูรณ์ก่อนเป็นเรื่องสำคัญและสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย ชาญคงกิจ จันทรเกษม ที่ให้สัมภาษณ์ว่า โดยในปัจจุบันสิ่งที่ดำเนินการอยู่ก็คือ การดำเนินงานด้านสาธารณูปโภค เช่น การวางท่อระบายน้ำ ปรับปรุงผิวการจราจร ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ปรับภูมิทัศน์สองข้างถนน และการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีให้สมเหตุ สมผล ตามอำนาจหน้าที่และข้อกำหนด รวมถึงการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพน้ำเนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่มากกว่าแต่ก่อน จึงเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อชุมชนและการเกษตร โดยเฉพาะการทำนาซึ่งมีพื้นที่การทำนาเป็นจำนวนมากในเขตตำบลท่าเสา การดำเนินการจึงเป็นลักษณะการดำเนินงานเพื่อให้บริการประชาชนเพียงด้านเดียว ทำให้การติดต่อกับประชาชนในท้องถิ่นมีลักษณะขาดการมีส่วนร่วมดำเนินการจากประชาชนดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีการดำเนินงานแบบการขาดความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานทางการปกครองที่สำคัญทำให้การดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาท้องถิ่นจึงมักจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยสามารถสรุปถึงปัญหาได้ดังนี้

๑. ขาดการมีส่วนร่วมดำเนินงานจากภาคประชาชน
๒. ผู้นำและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และมองไม่เห็นคุณค่าในด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมักไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมบำรุงรักษา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. ขาดการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้เกิดการตื่นตัวและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต

ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชัย สุขวุ่น ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับปานกลาง ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จากสังคมเกษตรสู่สังคมทุนนิยม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้โครงสร้างของภาคเกษตรประสบปัญหาหลายด้าน ทั้งปัญหาความยากจน ปัญหาด้านทรัพยากร ปัญหาด้านความแตกต่างของรายได้ ส่งผลให้คนในภาคชนบทละทิ้งวิถีชีวิตแบบเดิมด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันก็ละทิ้งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐ ถึงแม้กฎหมายรัฐธรรมนูญจะให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่หากว่าโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ยังไม่เปลี่ยนแปลงโอกาสที่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจะกลับมาสร้างความสมดุลให้กับชุมชนก็จะเป็นไปได้ยาก แนวทางแก้ไขดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรร่วมมือกับประชาชนในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงของคุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้รัฐควรจัดงบประมาณส่งเสริมเพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการทำงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งควรมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชาชนระหว่างภาคชนบทกับสังคมเมือง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานเพื่อเข้าไปทำงานหารายได้ในเมือง และที่สำคัญคือประชาชนมีความคิดเห็นเสนอแนะว่าต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริงและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียุทธศาสตร์ดังนี้

๑. การดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน

พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าตลอดระยะเวลาการดำเนินงานที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ยังขาดการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนอย่างจริงจังจึงเป็นรูปธรรมโดยขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางที่มีนโยบายส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านโครงการ OTOP และขาดการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยกันในเขตพื้นที่ข้างเคียงต่อการพัฒนาจัดทำโครงการหรือกิจกรรมด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนให้เป็นการทำงานลักษณะความ

ร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมและมุ่งสู่ความสำเร็จในการพัฒนาอย่างแท้จริง การดำเนินงานที่ผ่านมามีลักษณะต่างคนต่างอยู่ต่างคนต่างทำ จึงควรมีการรณรงค์ส่งเสริมกระบวนการภาคีเครือข่ายความร่วมมือเป็นชมรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอให้มีนโยบายและวิสัยทัศน์ร่วมกันในการผนึกกำลังและประสานงานร่วมกันด้วยการบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานด้านการส่งเสริมกิจกรรมชุมชนสู่การสร้างอาชีพและรายได้ของคนในชุมชน การดำเนินงานด้านกิจกรรมชุมชนที่ผ่านมาจึงเกิดจากการดำเนินการกันเองโดยภาคประชาชนเป็นผู้ริเริ่มรวมตัวกันดำเนินการขับเคลื่อน โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างประปราย สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์ ให้สัมภาษณ์ว่าในพื้นที่ตำบลคลองมะเดื่อนี้มีสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาอยู่หลายอย่างหากแต่ขาดการติดต่อสืบค้นและสนับสนุนส่งเสริมอย่างจริงจังจากทางส่วนราชการทั้งในส่วนท้องถิ่นเองรวมถึงในระดับอำเภอและระดับจังหวัด ซึ่งอยู่ในภารกิจของทางหน่วยงานพัฒนาการชุมชนอำเภอและพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับกรมพัฒนาชุมชน ดังนั้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจึงมีแต่เพียงผู้ผลิตเครื่องเบญจรงค์อยู่เพียง ๒ ราย คือ บุราณเบญจรงค์และชัยวัฒน์เบญจรงค์ เท่านั้นที่ เป็นผู้ผลิตสินค้ากิจกรรมชุมชนเนื่องด้วยผู้ผลิตทั้ง ๒ รายนี้ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลานานรวมทั้งมีการทำงานด้านการตลาดอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ประสบความสำเร็จด้านยอดขายเป็นอย่างสูง ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองจึงมิได้ลงไปจัดหาตลาดเพิ่มเติมหรือให้การสนับสนุนแต่อย่างใด อีกทั้งยังไม่มีภารกิจริเริ่มแนวคิดด้านนี้จากภาคประชาชนซึ่งหากทางภาคประชาชนเสนอมาทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยินดีให้การส่งเสริมสนับสนุน โดยส่วนตัวมองว่าการจะดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลนั้นควรต้องมีการร่วมมือกันในทุกภาคส่วนโดยมีหน่วยงานพัฒนาการชุมชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมประสานความร่วมมือกันของทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน ให้ดำเนินงานไปโดยพร้อมเพียงกันและ นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้คำแนะนำการแก้ปัญหาว่ามองในภาพรวมปัจจุบันนี้ยังไม่มีการให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นทางการเมื่อเป็นดังนี้จึงขาดการแสวงหาแหล่งภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นอย่างจริงจังทั้ง ๆ ที่มีอยู่และอาจจะค่อย ๆ สูญหายไปเพราะขาดผู้สืบทอด รวมถึงการที่ไม่มีการส่งเสริมอย่างชัดเจนจึงทำให้ผู้ที่ฝีมือด้านภูมิปัญญาไม่กล้าแสดงตัวหรือไม่กล้าเปิดเผยตัว เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้รับการตอบรับที่ดีจากภาคสังคมหรือเปล่าจึงอาจล้มเหลวและไม่กล้าที่จะแสดงออก ดังนั้นจึงมองว่าควรจะมีหน่วยงานกลางคือหน่วยงานพัฒนาชุมชนและสำนักงานวัฒนธรรมทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอเป็นผู้ประสานความร่วมมือกันของทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบนในการร่วมกันดำเนินการอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และภาคประชาชนเองก็ยังมีความเข้มแข็งในภาค

ครัวเรือนที่มีความเหนียวแน่นในความสัมพันธ์อันดีของคนในครอบครัวที่จะเป็นแรงส่งเสริมผลักดันให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

๒.ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนมีความเห็นที่ว่าที่ผ่านมาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม นั้นส่วนใหญ่จะต้องรอเวลาตามโอกาสของแต่ละเทศกาลจะเวียนมาถึงไม่ได้มีการดำเนินงานเป็นประจำทุกวันและการเตรียมการก็จะมิในช่วงระยะเวลาใกล้ถึงเทศกาลเท่านั้น รวมถึงการได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานก็มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการเตรียมการจัดงานในแต่ละครั้งเมื่อเทียบกับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นางสาว สุพินดา เกติมาลี ให้สัมภาษณ์ว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมโดยส่วนใหญ่จะใช้วัดเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรม โดยทุกครั้งของการจัดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน ด้วยการมาพบปะสังสรรค์และร่วมดำเนินกิจกรรม รูปแบบของการจัดกิจกรรมจึงมุ่งเน้นไปที่ต้องการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดงาน โดยก่อนการจัดงานจะมีการเชิญตัวแทนจากภาคประชาชนเข้าร่วมประชุมหารือกำหนดแนวทาง รูปแบบและหมายกำหนดการจัดงาน โดยมีลักษณะการแบ่งงานกันทำระหว่างภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณ เครื่องมือ และวัสดุในการจัดงานทุกครั้งเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกกับพี่น้องประชาชน หลังจากเสร็จการจัดงานแล้วก็จะมีการประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและชี้แจงถึงผลการดำเนินงาน โดยแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์และหนังสือชี้แจงจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย เสน่ห์ ทองลิมา ให้สัมภาษณ์ว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ให้การสนับสนุนส่งเสริมจัดงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดทุกเทศกาลเป็นประจำโดยเฉพาะประเพณีประจำท้องถิ่นที่สำคัญคืองานห่อข้าวต้มมัดเพื่อบูชาสมเด็จพระเจ้าตากสิน อันเป็นที่เคารพของชาวหนองนกไข่ ที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๒๗-๒๘ ธันวาคมของทุกปี โดยจะจัดขึ้นภายในวัดหนองนกไข่ ซึ่งเป็นวัดประจำตำบล ซึ่งจะมีประชาชนมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก ภายในงานทุกคนต่างแสดงออกถึงความร่วมมือร่วมใจและให้ความสำคัญเพราะเห็นว่าเป็นงานประเพณีประจำท้องถิ่นและเป็นมงคลชีวิตหากได้มีโอกาสเข้าร่วมงาน เป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีของคนในชุมชนเป็นอย่างดี ปัญหาสำคัญที่พบอีกอย่าง

คือเจ้าหน้าที่เองยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญต่อการดำเนินงานอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการบูรณาการมีส่วนร่วมดำเนินงานกับประชาชนในพื้นที่ วัด และ โรงเรียนอย่างแท้จริงซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย ชาญคงกิจ จันทร์เกษม กล่าวว่าการดำเนินงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคี และเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมทำขวัญข้าว วันชานา ซึ่งผลการดำเนินงานยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องด้วยการดำเนินการรวมถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดงานระหว่างชานา และทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสายังมีความเห็นไม่ตรงกัน ดังนั้นผลจากการดำเนินการดังกล่าวจึงยังไม่ได้รับการตอบรับจากกลุ่มชานามากนักเนื่องจากต้องการจัดงานตามแบบที่กลุ่มตัวเองต้องการและเคยปฏิบัติสืบต่อกันมา แทนการจัดงานแบบมีการกำหนดรูปแบบอย่างเป็นทางการ รวมถึงระบบการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วยระบบราชการที่มีระเบียบเอกสารและขั้นตอนมาก รวมถึงระยะเวลาในการเบิกจ่ายที่ล่าช้าก็ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการจัดงาน เบื้องต้นจึงยังคงต้องมีการทบทวนอีกครั้งต่อการสนับสนุนการจัดกิจกรรมทำขวัญข้าววันชานา ในปีต่อไปอีกครั้งเพื่อความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณรงค์ ชาตเมธี (มาตนาเรียง) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำมีรายได้ไม่เพียงพอกับภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินการ และงบประมาณจากส่วนกลางก็มีจำกัดไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยในด้านงบประมาณนี้เป็นเรื่องที่กำหนดยากเพราะแม้เทศบาลได้รับงบประมาณอุดหนุนเพิ่มเติม แต่เทศบาลก็มักจะจัดสรรงบประมาณไปในด้านอื่น โดยส่วนมากมักจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคมากกว่า จึงเป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เทศบาลไม่สามารถส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยในการวิจัยนี้ประชาชนมีข้อเสนอแนะได้แก่ ๑.ประชาชนทุกคนควรมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเสนอความคิดเห็นในการรวบรวมข้อมูลด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ๒.ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนให้ทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนได้เข้าร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด ๓.ในการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอแก่การดำเนินการ

๓.ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องตลอดมาแต่ปัญหาที่พบคือ ยังขาดเจ้าหน้าที่ ๆ ดูแลด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีความรู้ ความชำนาญโดยเฉพาะมาทำงานด้านนี้ โดยตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านเสียงตามสายและหอกระจายข่าวที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำไว้และผ่านการประชาสัมพันธ์ด้วยป้ายโฆษณา รวมถึงการแจ้งข่าวสาร โดยเจ้าหน้าที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นหลัก สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย เสกสรร อีสวัสดิ์ กล่าวว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางยางมีการประชาสัมพันธ์ด้วยหอกระจายข่าวของหมู่บ้านเป็นหลัก ป้ายโฆษณา หนังสือชี้แจงและการแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง รวมถึงการประสานงานความร่วมมือกำนันและผู้ใหญ่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านจะเข้าใจในข้อมูลได้ผลดีกว่าวิธีการอื่น ๆ ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากทางราชการในปัจจุบันความเจริญด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเจริญรุดหน้าไปมากแต่การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ก็ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการ รวมถึงอุปกรณ์และเครื่องมือให้ทันสมัย เช่น การแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่าน face book , line , twitter และ social network รวมถึงช่องทางการสื่อสารด้วยวิธีอื่น ๆ สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ กล่าวว่าสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนมีการประชาสัมพันธ์ด้วยเสียงตามสายเป็นหลัก ป้ายโฆษณา และการประสานงานแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางสมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเอง รวมถึงแจ้งผ่านสถานีเคเบิลทีวีของอำเภอกระทุ่มแบน และผ่านทางช่องทาง Face book รวมถึงเปิดรับข้อมูลการเสนอแนะข้อมูลเพิ่มเติมผ่านเว็บไซต์ของทางสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระฉันทศักดิ์ ปภาโส (เงินนาม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชวีขบุรี อำเภอชวีขบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชวีขบุรี อำเภอชวีขบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้อธิบายว่าเป็นเช่นนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าประเด็นสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ของการดำเนินการคือการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในวันสำคัญในทางพระพุทธศาสนาให้ประชาชนได้รับรู้ รับทราบถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติโดยเฉพาะประเพณี

บางอย่างของแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ได้ร่วมสืบทอดกันมาอย่างถูกระเบียบ ธรรมเนียม จารีตประเพณี อันดงามตามที่เคยปฏิบัติกันมา รวมถึงการรับทราบหมายกำหนดการที่ชัดเจน ในหมายกำหนดการที่ได้กำหนดขึ้นอย่างพร้อมเพียงจึงต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการให้ประชาชนได้รับรู้ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาณรงค์ ชาติเมธี (มาตนาเรียง)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่ามีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ นั้นมีบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการประชาสัมพันธ์โดยตรง อีกทั้งในแต่ละหมู่บ้านจะมีการประชาสัมพันธ์ในงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่แล้ว เช่น การประกาศเสียงตามสายของหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์โดยใช้คณะกรรมการหมู่บ้าน ในการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำให้การดำเนินการในด้านนี้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ

๕.๒.๑ การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

๑.จากสมมุติฐานที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าในปัจจุบันสังคมเปิดกว้างมากขึ้น จึงเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้มีบทบาทในทางสังคมมากกว่าแต่ก่อน การดำเนินงานด้านการส่งเสริมกิจกรรมชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงพบว่าประชาชนเพศหญิงให้ความสนใจมากกว่าประชาชนเพศชาย โดยมองเห็นประโยชน์และความสำคัญจึงมีความสนใจต่อการดำเนินงานโดยมีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมกิจกรรมชุมชนเพื่อดำเนินการจึงทำให้ประชาชนเพศหญิงมีความคิดเห็นว่างค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมชุมชนโดยมีการส่งเจ้าหน้าที่มาศึกษาค้นหาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงจัดให้มีการฝึกอบรมแก่เยาวชนและผู้สนใจโดยมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการดำเนินการจัดทำกิจกรรมและการตลาดรวมถึงช่องทางในการจำหน่ายสินค้า แตกต่างจากเพศชาย สอดคล้องกับแนวคิดของ **บุญเรียง ขจรศิลป์** กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกความเชื่อของบุคคล แต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นอาจจะบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่งๆจากการใช้สติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยใน

การแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจจะเป็นการพูดหรือเขียน อาจจะถูกต้องได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ ความคิดเห็นจึงไม่ถาวร และมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์ หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมา จึงทำให้ประชาชนเพศหญิงมีความคิดเห็นด้านการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนแตกต่างจากประชาชนเพศชาย

ผลการวิจัยการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าประชาชนเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน ในการส่งเสริมแนวคิดสร้างจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม โดยมีการสนับสนุนด้านงบประมาณ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับประชาชน แตกต่างจากเพศชาย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องจากการบ่มเพาะทางสังคมในอดีตสังคมไทยผูกยึดติดกับพระพุทธศาสนา อันเป็นการเชื่อมโยงไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ผู้หญิงจะมีบทบาทในการหุงหาอาหารและจัดเตรียมของใช้ในพิธีการต่าง ๆ เช่น บายศรีสู่ขวัญ กระทบ และอื่น ๆ อันเป็นหน้าที่ของผู้หญิงกระทั่งสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันในการจัดงานที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าในทุกครั้งของการจัดงานประชาชนเพศหญิงจะให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของการจัดงานอยู่เป็นประจำโดยเฉพาะงานบางอย่างที่ต้องใช้ความละเอียด ความประณีต และความอดทนสูงประชาชนเพศหญิงมักจะมีบทบาทในการดำเนินการอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ กล่าวว่าสิ่งที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันคือขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม บุคคลเมื่อได้รับอิทธิพลจากขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ย่อมปฏิบัติไปตามขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม นั้น ๆ และมักจะมีความคิดเห็นต่อขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ของตนไปในทางที่ดี จึงทำให้ประชาชนเพศหญิงมีความคิดเห็นด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนเพศชาย

ผลการวิจัยการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าประชาชนเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน โดยป้ายโฆษณา การแจ้งด้วยข้อความหรือแผ่นพับ รวมถึงมีเจ้าหน้าที่มาแจ้งให้ทราบและมีการจัดแสดงสินค้า OTOP แตกต่างจากเพศชาย อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าเนื่องเพราะประชาชนเพศหญิงมีความใส่ใจในรายละเอียด สนใจต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารรวมถึงมีการสื่อสารภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้ดีกว่าประชาชนเพศชายที่มักจะมองการประชาสัมพันธ์แต่ในภาพรวมโดยไม่เน้นถึงรายละเอียดของการประชาสัมพันธ์จึงทำให้มีมุมมองต่อการแสดงความคิดเห็นด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน ดังนั้นปัจจัยด้านเพศที่

แตกต่างกันจึงทำให้ความคิดเห็นไม่จำเป็นต้องคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ออสแคมป์ (Oskamp) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งประกอบด้วย ๑. ปัจจัยทางกรรมพันธุ์และร่างกาย เป็นปัจจัยที่มักจะไม่มีผลพุดถึงมากนักซึ่งจากการศึกษาพบว่าปัจจัยทางพันธุกรรมจะมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งจะทำให้มีผลต่อการศึกษา เจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลคนนั้นได้ ๒. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือการที่บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดโดยตรงไม่ว่าจะเป็นการกระทำ หรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ ๓. สื่อมวลชน คือการที่บุคคลได้รับข่าวสาร ความคิดเห็นหรือเจตคติต่างๆจากสื่อจะมีผลทำให้บุคคลมีความเห็นเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ได้รับ และทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาซึ่งมีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางความคิดเห็นในสิ่งนั้นๆตามสิ่งที่ตนเองเห็นประสบและเข้าใจ ดังนั้นการแสดงออกในด้านความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสิ่งเดียวกันจึงไม่จำเป็นต้องคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคล

๒. จากสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปียังเป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยที่สุดของกลุ่มซึ่งยังอยู่ในความดูแลของผู้ปกครองและครูอาจารย์ยังอยู่ในช่วงของการรับการศึกษาจึงยังไม่ได้ประกอบอาชีพมีรายได้เป็นของตัวเองย่อมมีความคิดและประสบการณ์ไม่มากนักอีกทั้งเติบโตมาในช่วงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมที่มาพร้อมกับความเจริญของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารรวมถึงความสะดวกสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงไม่ได้รับการถ่ายทอดสิ่งอันเป็นภูมิปัญญาจากคนรุ่นก่อนย่อมขาดความรู้ความเข้าใจถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่คนสมัยก่อนใช้ประโยชน์แก่การยังชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สารภี วรรณตรง ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้ คือ ครอบครัวเป็นการถ่ายทอดจากบิดามารดาสู่บุตร พี่น้อง เครือญาติใกล้ชิด ถ่ายทอดแก่กันและกันเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาไว้ความรู้หลายอย่างไม่มีการเผยแพร่ให้ผู้อื่น เพราะถือเป็นมรดกตกทอดของวงศ์ตระกูล เช่น ความรู้

เรื่องการรักษาโรค ยาสมุนไพร ศิลปกรรมการแสดง ศิลปหัตถกรรมต่างๆ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีเคล็ดลับเก็บไว้ถ่ายทอดให้ผู้ที่ต้องการให้เป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาเท่านั้น สำหรับวิธีการถ่ายทอดมีหลายประการและบางอย่างไม่ได้แสดงออกอย่างชัดเจนแต่เป็นการเรียนรู้ที่ได้รับการซึมซับจากการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ออสแคมป์ (Oskamp) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำบุคคลเกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งประกอบด้วย ๑.อิทธิพลจากครอบครัวเป็นปัจจัยที่บุคคลได้รับการเลี้ยงดูอบรมของพ่อแม่และครอบครัว ทำให้เด็กได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ๒.ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือการที่บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดโดยตรงไม่ว่าจะเป็นการกระทำ หรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ ๓. สื่อมวลชน คือการที่บุคคลได้รับข่าวสารความคิดเห็นหรือเจตคติต่าง ๆ จากสื่อจะมีผลทำให้บุคคลมีความเห็นเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๒๑-๓๐ ปี ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป

ผลการวิจัยการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปียังเป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยที่สุดของกลุ่มตัวอย่างอีกทั้งในช่วงชีวิตที่เติบโตมาพร้อมกับความเจริญของเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารและการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติมากมายจนเป็นที่ยอมรับในกลุ่มวัยรุ่น จึงยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงการยอมรับนับถือ และให้ความสำคัญแก่ระเบียบแบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิกของสังคมได้ร่วมกันสร้างขึ้นภายใต้การผสมผสานเป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมที่รวมเรียกว่า ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นางสาว สุพินดา เกิดมาลี ถึงปัญหาด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม คือช่วงหลังมานี้จะมีผู้มาร่วมงานน้อยลงและส่วนใหญ่ของผู้ที่มาร่วมงานจะเป็นผู้สูงอายุและเด็กเล็ก ส่วนกลุ่มวัยรุ่นรวมถึงคนในวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๓๐ ปีจะขาดหายไปเนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ภาระจากการทำงาน ไม่ชอบและไม่สนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น การจัดให้มีการแสดงลิเกหรือการแสดงพื้นบ้านจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากกลุ่มดังกล่าวแต่หากจัดให้มีการแสดงคอนเสิร์ตกลุ่มดังกล่าวจะเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และการจัดแสดงคอนเสิร์ตนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณได้เนื่องจาก

จัดต่อระเบียบของทางราชการ วิธีการแก้ปัญหาคือกำลังมองหาแนวทางใหม่ในการนำเสนอ กิจกรรมเพื่อเพิ่มจำนวนกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานที่ขาดหายไปให้กลับมาเข้าร่วมกิจกรรม จึงเป็น เหตุผลที่ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป

ผลการวิจัยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เห็น ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงาน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และกลุ่มที่มี อายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็น รายคู่ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปียังเป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยที่สุดของกลุ่ม ตัวอย่างอีกทั้งในช่วงชีวิตที่เติบโตมาพร้อมกับความเจริญของเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารรวมถึง ความสะดวกสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงยังขาดความรู้ความเข้าใจรวมถึงขาดความ สนใจในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และรวมถึงการร่วมสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับ แนวคิดของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ภูมิปัญญา ท้องถิ่นว่าแม้ยุคนี้ จะเห็นการกลับมาของภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างแพร่หลายแต่ส่วนใหญ่จะเป็นมิติ ทางรูปธรรมซึ่งเป็นเรื่องของเทคนิควิธีการ (Know – how) เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับการ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างครบองค์รวม เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นไปสู่การพึ่งตนเองตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างครบองค์รวม มีดังนี้คือ ๑. องค์กรพัฒนาเอกชน ๒. ผู้นำทางศาสนาหรือพระนักพัฒนา ๓. ประชาชนชาวบ้าน ๔. ผู้นำชุมชน ๕. ผู้นำทางส่วนราชการ ๖. ปัญญาชนท้องถิ่น ๗. นักวิชาการ ๘. รัฐ และ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีข้อชี้แนะแนวทางการสืบทอดและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้คือ ผู้นำทางศาสนาหรือพระนักพัฒนานั้นควรมีบทบาทเพราะในวิถีชีวิต ชุมชนนั้นวัดเป็นศูนย์กลางหรือศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทั้งหลาย แม้ว่าในปัจจุบันแก่นแท้และ หลักธรรมของพุทธศาสนาจะไม่เป็นที่สนใจ หรือเข้าใจของคน โดยทั่วไปนับแต่การไปวัดเพื่อร่วม ทำบุญในโอกาสหรือตามเทศกาลต่าง ๆ ก็ยังมีอยู่อย่างเหนียวแน่น การพัฒนาท้องถิ่น โดยเหล่าพระ นักพัฒนานี้มีหลักการอยู่บนคำสอนทางพุทธศาสนาในเรื่องความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง การ เคารพตนเอง การไม่โลภ พอใจในสิ่งที่ตนมี การร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจการงานให้ สำเร็จ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนเป็นผู้ที่ฝึกหัดพัฒนาได้ และสามารถบรรลุการหลุดพ้นทุกข์ ได้วิธีการที่พระนักพัฒนาแต่ละรูปใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจะแตกต่างกันไป ตัวอย่าง เช่น พระ มหาประเสริฐพร โชติวโร เจ้าอาวาสวัดอ่างทอง ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ชาวบ้านร่วมมือกันส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยริเริ่ม

โครงการสร้างพิพิธภัณฑน์ภูมิปัญญาท้องถิ่นบริเวณชั้นล่างของวิหารประดิษฐานหลวงพ่อบุศุคโคต วัตอ่างทอง จากจุดเริ่มต้นดังกล่าวส่งผลสู่การดำเนินการบนความร่วมมือกันของชาวบ้านได้ ก่อตั้งขึ้นสามารถดำเนินการจนแล้วเสร็จเกิดเป็นพลังสร้างสรรค์กิจกรรมทำนุบำรุงท้องถิ่นด้วยพลัง ของประชาชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นส่วนสำคัญเมื่อนำมาใช้ในบริบทที่มีมิติทางด้านจิตใจ โดย ได้รับการเสริมแรงจากผู้นำทางศาสนาหรือพระนักพัฒนาจึงทำให้ได้รับการยอมรับจากชาวบ้านผู้ ได้นำความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์และสร้างให้ชุมชนมีความรักความสามัคคี ฟังตนเองได้ เกิดความ อยู่ดีมีสุขตามอัตภาพหรือด้วยความพอดีแห่งตน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี และมีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปี ขึ้นไป

๓.จากสมมุติฐานการวิจัยที่ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ คิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ ว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และระดับสูงกว่า ปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มี การศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เนื่องจากประชาชนที่มีการศึกษาต่ำกว่าชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ ส่วนมากจะเป็นผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างแท้จริงซึ่งได้รับการถ่ายทอดกันมาและใช้ประโยชน์ในการ ดำรงชีพมาก่อนจึงได้มีโอกาสเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมจากคนรุ่นก่อน ๆ เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ใช้เวลาว่างจากการทำงานมาฝึกสอนลูก ๆ หลาน ๆ ได้ฝึกหัดทำตามและจากการสังเกต จดจำเพื่อเอาไปใช้ประโยชน์ในครัวเรือนแทนการซื้อขาย เช่น การทอเสื่อ การสร้างเครื่องมือจับ สัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ มีลอบ ไซ ตะข่องใส่ปลา เป็นต้น จึงมีความเข้าใจต่องานด้านหัตถกรรมชุมชน อย่างแท้จริงและมองเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน ยังไม่มีการ ดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนอย่างแท้จริงจึงทำให้ประชาชนกลุ่มนี้ให้คะแนนเฉลี่ยต่อการ ดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนแตกต่างจากประชาชนในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอายุ น้อยกว่าและมีประสบการณ์ต่อการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ไปจึงทำให้มี ระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีชี้แนะ

ถึงแนวทางการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ๑.องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ องค์การของรัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อขอความร่วมมือและเก็บรวบรวมข้อมูลตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยการออกสำรวจตามพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนหลังจากนั้นควรมานำมาจัดพิมพ์ในรูปแบบของสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือ จดสาร วารสาร ห้องสมุดดิจิทัล เป็นต้น เพื่อทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้างยิ่งขึ้น ๒. สรรหาบุคคลที่เป็นผู้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละสาขาวิชา ที่มีความรู้ ประสบการณ์จนเกิดความเชี่ยวชาญในอาชีพที่กระทำนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปชาวบ้านจะไม่คุ้นเคยกับการประชาสัมพันธ์ตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรมีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนสร้างโอกาสให้แก่บุคคลในท้องถิ่น โดยวิธีการคือ การคัดเลือกประกวด การแสวงหา หรือการสืบค้น โดยต้องทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ และผลงานของบุคคลนั้น เพื่อทำการเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รู้จักซึ่งกระบวนการสรรหาบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นจะทำให้บุคคลนั้นมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไปจึงทำให้ประชาชนกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นี้มีความคิดเห็นด้านการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนแตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป และประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องจากประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ นั้นยังคงเป็นนักศึกษาและส่วนมากมีอายุไม่เกิน ๒๐ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมความเจริญของสังคม อันทันสมัยจึงยังขาดประสบการณ์ ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับหัตถกรรมชุมชนส่วนประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ นั้นประชาชนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ได้รับการศึกษาต่อเพิ่มเติมและเป็นประชาชนกลุ่มที่มีอายุมากกว่าประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จึงทำให้เคยผ่านสภาพชีวิตสังคมในอดีตที่ผ่านมา ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหัตถกรรมชุมชนมากกว่ากลุ่มนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน แตกต่างกัน โดยเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในพื้นที่จัดเพิ่มหลักสูตรการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นลงในหลักสูตรการศึกษาของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีข้อชี้แนะแนวทางการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ๑.องค์การ

บริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่นักเรียน นักศึกษา หรือบุคคลที่มีความสนใจทั่วไปได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาหาความรู้เพื่อทำการสืบทอดความรู้เหล่านั้นให้คงอยู่ต่อไป หรือเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ต่อกัน เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น การสนับสนุนดังกล่าวควรเป็นการร่วมมือกันระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันการศึกษา วัด และกลุ่มสมาชิกต่างในท้องถิ่น ๆ ควรร่วมมือกันประสานงาน เพื่อให้ผู้สนใจศึกษาได้รับความรู้และเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ๒. จัดทำเป็นหลักสูตรทางการศึกษาโดยมีการจัดหลักสูตรหรือเพิ่มบรรจุเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไว้เป็นสาระในการเรียนการสอนในทุกระดับ โดยเน้นให้เยาวชนได้เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เพื่อร่วมกันอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป ๓. สนับสนุนให้มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย เพื่อนำความรู้จากการศึกษาวิจัยที่ได้จากการทดลองมาสรุปเป็นองค์ความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วนำผลการทดลองจากการศึกษาวิจัยที่ได้มาใช้เพื่อปรับปรุงเสริมสร้างภูมิปัญญา ให้มีการยอมรับหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชนที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญานั้น เช่น การมีรายได้มีชื่อเสียง สังคมยอมรับ เป็นต้น ๔. ควรมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน โดยทั้งภาครัฐและเอกชนควรเข้ามามีบทบาทในการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง เช่น สนับสนุนเงินงบประมาณเพื่อให้มีการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาอย่างจริงจังและมีความต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ๕. สนับสนุนให้มีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิทักษ์รักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของประชาชนต่อภูมิปัญญาที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ การจดสิทธิบัตร หรือลิขสิทธิ์ เป็นต้น เพื่อเป็นผลคุ้มครองทางกฎหมาย จึงทำให้ประชาชนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

ผลการวิจัยการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการดำเนินการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องจากประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นประชาชนกลุ่มที่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไปและส่วนมากจะประกอบอาชีพภาคการเกษตร ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพดั้งเดิมของท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตและการ

ประกอบอาชีพที่มีพื้นฐานมาจากความเชื่อความเคารพต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ จึงทำให้ประชาชนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใกล้ชิดและมีความเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จากการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตส่วนประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ตามสาขาวิชาที่ตนเองศึกษาเรียนมาและมีความหลากหลายในการประกอบอาชีพ เป็นกลุ่มที่ต้องพยายามก้าวตามความทันสมัยและความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมจึงทำให้ความเชื่อความเชื่อและความเคารพศรัทธาต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันมีความเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม มีความแตกต่างกันกับประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ **ประเวศ วะสี** ได้กล่าวถึงลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าเป็นการสั่งสมประสบการณ์ของชีวิตและสังคมในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจึงมีลักษณะที่สำคัญ ๓ ประการคือ ๑. ความเฉพาะเกี่ยวกับท้องถิ่น เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นแสดงถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของชุมชนนั้น ๆ แต่ละท้องถิ่นจึงมีภูมิปัญญาที่แตกต่างกันออกไป ๒. มีความเชื่อมโยงในทุกภาคส่วนของชุมชนกล่าวคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการหลอมรวมเอาศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธา การประกอบอาชีพ และศาสนาเป็นองค์ประกอบอันสำคัญ ๓. ลักษณะที่สำคัญมากของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือความรู้สึกรักเคารพและศรัทธาทั้งต่อสิ่งที่สามารถมองเห็นได้และสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อันได้แก่ความเคารพต่อผู้ที่มีอายุมากกว่า ความเคารพต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไป ด้วยความเคารพนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข จึงทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าการบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการดำเนินการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ผลการวิจัยการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ ๖ นั้นส่วนมากจะเป็นกลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปี ซึ่งสายตาก็

ไม่ค่อยดี และมีระดับการศึกษาน้อยจึงอาจจะอ่านหนังสือไม่ออกและมักจะไม่ค่อยมีนิสัยชอบการอ่านแต่จะชอบฟังหรือดูจากรูปมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ อธิบายว่า สิ่งที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันคือ การศึกษา ระดับการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงความคิดเห็นเพราะการศึกษาเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลดังนั้นการประชาสัมพันธ์โดยการใช้ข้อความในป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ หนังสือแจ้งจากทางราชการ หรือแผ่นพับชี้แจงข้อมูล จะไม่ค่อยได้รับความสนใจจากประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาค่ำกว่าชั้นประถมศึกษา ๖ มากนักจึงควรปรับไปใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการอื่นที่เหมาะสมเช่น การประชาสัมพันธ์โดยการไปพบเพื่อชี้แจงโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นตัวแทนของประชาชนจะได้ผลดีกว่าวิธีการอื่นและจะเป็นการได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากกว่า ดังนั้นระดับการศึกษาอาจเป็นตัวตัดสินใจความคิดเห็นของประชาชน ได้ระดับหนึ่ง และการศึกษาย่อมมีผลต่อการปรับกระบวนการคิดและมีผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของแต่ละบุคคล ตามระดับสติปัญญาและการศึกษาที่ได้เรียนรู้กันมา จึงทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยม ๔-๖ อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๔.จากสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าผลการวิจัยการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน พบว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการ และนิสิตนักศึกษาเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพการเกษตร ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าส่วนหนึ่งมาจากเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ คือ การที่สังคมไทยได้เร่งรัดพัฒนาด้านเศรษฐกิจแบบเสรีทุนนิยมส่งผลให้สังคมการเกษตรแบบเดิมของคนในท้องถิ่นถูกแทนที่ด้วยสังคมอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีตที่ประชาชนส่วนมากจะประกอบอาชีพภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จากผลดังกล่าวจึงก่อให้เกิด ปัญญาชน นักธุรกิจ พนักงาน พ่อค้า แม่ค้า รวมถึงกลุ่มข้าราชการ เป็นจำนวน

มากและกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้มีความตื่นตัวในทางการเมืองมากพอควรอยากเห็นการพัฒนาการเมืองสู่การพัฒนาท้องถิ่น โดยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมชุมชนในทางที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนได้มีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อเพียงพอแก่การยังชีพซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๕ บัญญัติว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนี้ มาตรา ๖๗ บัญญัติว่าภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้ ข้อ ๘.บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมาตรา ๖๘/๑ บัญญัติว่าการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยกรณีนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สามารถ จันท์สุรีย์ กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสำคัญกับชาวบ้านมากเพราะจะทำให้พวกเขาสามารถดำรงชีพอยู่ได้พึ่งพาตนเองได้ด้วยความคิดความสามารถของชาวบ้านเอง ในสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชน การพัฒนาใด ๆ ก็ตามจึงควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถของชาวบ้านในการพัฒนา จึงจะทำให้การพัฒนาสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชุมชนนั้นได้อย่างเหมาะสมจึงส่งผลให้ประชาชนกลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษา อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างหรือพนักงาน และกลุ่มอาชีพข้าราชการมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมแตกต่างจากประชาชนผู้ประกอบอาชีพภาคการเกษตร

และประชาชนกลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษาเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนแตกต่างจากประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน และอาชีพข้าราชการอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษาส่วนมาก

จะเป็นกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ซึ่งเติบโตมาพร้อมกับความเจริญของเทคโนโลยี อีกทั้งยังอยู่ในความดูแลของผู้ปกครองจึงทำให้มีประสบการณ์ไม่มากนัก และยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมถึงหัตถกรรมชุมชน รวมถึงเยาวชนกลุ่มนี้ไม่มีโอกาสในการสัมผัสถึงความงดงามของสังคมและความผูกพันระหว่างกันของผู้คน ในอดีต สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม กล่าวว่าปัจจุบันนี้สภาพพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในตำบลแครายนี้เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนมากเนื่องจากความเจริญที่หลั่งไหลเข้ามาภายในพื้นที่ ส่งผลให้ปัจจุบันนี้มีประชากรแฝงที่ไม่ใช่คนในพื้นที่ดั้งเดิมมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเนื่องจากการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจส่งผลให้มีการเกิดขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมและการเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านจัดสรร จากปัจจัยดังกล่าวนี้จึงส่งผลต่อความเสื่อมโทรมของการใช้พื้นที่ ๆ ขาดการจัดการดูแลรับผิดชอบที่ดี ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียจากแหล่งชุมชนหนาแน่นและโรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวตำบลแครายที่เคยประกอบอาชีพทำนา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการเกษตรอื่น ๆ ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากความไม่พร้อมของคุณภาพดินและน้ำรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมที่เปิดกว้างขึ้นคนรุ่นใหม่มักจะไม่ชอบที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างคนรุ่นก่อน จึงมุ่งหน้าหางานทำตาม โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอื่น ตามความถนัดและความสนใจที่ตนเองได้ศึกษามา สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านี้ส่งผลสู่วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเริ่มสูญหายไปพร้อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เคยมี เช่น ในสมัยก่อนในตำบลแครายนี้จะมีการทอเสื่ออก และเสื่อกระจูดไว้ใช้กันเองตามบ้านแทนการหาซื้อเนื่องจากมีวัตถุดิบอยู่ภายในชุมชนอยู่แล้ว โดยเป็นงานที่แม่บ้านมีเวลาว่างจากการหุงหาอาหาร ดูแลบ้านเสร็จแล้วทำเป็นงานอดิเรกและสอนแก่ลูก ๆ หลาน ๆ ให้ช่วยกันทำ รวมถึงการจักสานงานไม้ไผ่ เช่น เครื่องมือหาปลาชนิดต่าง ๆ มี สุ่ม ตะข่องขังปลา ไช ฝือก ลอบ และอื่น ๆ ส่วนเป็นงานที่พ่อบ้านและลูก ๆ ร่วมกันทำขึ้นมาไว้ใช้กันเองทั้งสิ้นเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่คนในครอบครัว ปัจจุบันภาพเหตุการณ์ดังกล่าวได้สูญหายไปหมดแล้วตามกาลเวลาและการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในปัจจุบันนี้เมื่อมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยในชุมชนแครายมากขึ้นจึงส่งผลสู่การรวมตัวกันหรือรวมกลุ่มกันเพื่อขับเคลื่อนด้านใดให้เกิดผลนั้นเป็นเรื่องยากเพราะแต่ละคนล้วนใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ต่างคนต้องต่อสู้กับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ขาดการปฏิสัมพันธ์กันเหมือนอย่างแต่ก่อน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ไม่ได้มีนโยบายใดในการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาอย่างเป็นทางการเนื่องด้วยการขาดเสียงเรียกร้องและการรวมกลุ่มกันของชาวบ้าน จึงทำให้ประชาชนกลุ่มอาชีพ ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน และ ข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนแตกต่างจากประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษา

ผลการวิจัยการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมพบว่า ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการและนิสิต นักศึกษาเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพการเกษตรที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องด้วย วิถีชีวิตการประกอบอาชีพการเกษตรนั้นเป็นสิ่งที่ตกทอดมาตามเป็นอาชีพดั้งเดิมของสังคมไทยที่ ประกอบด้วยความเชื่อ ความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต้องทำงานเป็นประจำ ทุกวันอยู่ภายในท้องถิ่นของตนเองจึงมีความรู้สึกผูกพันกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรม ที่ตกทอดกันมาตามความเชื่อดั้งเดิม สอดคล้องกับแนวคิดของ **ประเวศ วะสี** ได้กล่าวถึง ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าเป็นการสั่งสมประสบการณ์ของชีวิตและสังคมในสภาพแวดล้อมที่ แตกต่างกันและถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจึงมีลักษณะที่สำคัญ ๓ ประการคือ ๑. ความเฉพาะเกี่ยวกับท้องถิ่น เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นแสดงถึงความเป็นตัวตนที่ แท้จริงของชุมชนนั้น ๆ แต่ละท้องถิ่นจึงมีภูมิปัญญาที่แตกต่างกันออกไป ๒. มีความเชื่อมโยงในทุก ภาคส่วนของชุมชนกล่าวคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการหลอมรวมเอาศิลปะ วัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธา การประกอบอาชีพ และศาสนาเป็นองค์ประกอบอันสำคัญ ๓. ลักษณะที่สำคัญมาก ของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือความรู้สึกเคารพและศรัทธาทั้งต่อสิ่งที่สามารถมองเห็น ได้และสิ่งที่ไม่ สามารถมองเห็น อันได้แก่ความเคารพต่อผู้ที่มีอายุมากกว่า ความเคารพต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไป ด้วยความเคารพนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุขอีกทั้งประชาชน กลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการ และนิสิตนักศึกษา เป็นกลุ่มที่ จะต้องก้าวตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมอยู่ตลอดเวลาด้วยเหตุผลด้านการประกอบอาชีพ ที่เป็นผลมาจากการเร่งรัดพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศจากภาคการเกษตรไปเป็นระบบเสรีทุน นิยมที่มาพร้อมกับความเจริญของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการหลั่งไหลเข้ามาของ วัฒนธรรมต่างชาติมากมายอีกทั้งภาครัฐยังขาดการขาดส่งเสริมความมีเอกลักษณ์ในวัฒนธรรมไทย อันชัดเจนในหมู่ประชาชนให้มีความหวงแหนในมรดกทางวัฒนธรรมจึงทำให้เกิดเป็นการยอมรับ วัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีบทบาทแทนที่วัฒนธรรมดั้งเดิมของคนในสังคมไทยจึงทำให้ความ คิดเห็นของประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการและนิสิต นักศึกษา ที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม แตกต่างจากประชาชนกลุ่มอาชีพภาคการเกษตร

และประชาชนกลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน และข้าราชการ ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องด้วยประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษาส่วนมากเป็นกลุ่มเยาวชนอายุไม่เกิน ๒๐ ปีเป็นกลุ่มที่มีอายุน้อยที่สุดของกลุ่ม ซึ่งกล่าวได้ว่าเกิดมาในช่วงที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงสูงทั้งด้านเทคโนโลยีและความเจริญ รวมถึงการหลั่งไหลของวัฒนธรรมต่าง ๆ มากมายทั้งวัฒนธรรมภายในประเทศและวัฒนธรรมต่างประเทศ ผ่านระบบสื่อหลากหลายชนิดจึงทำให้ประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษาไม่มีโอกาสได้ซึมซับในขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นจึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน และข้าราชการ ที่เป็นกลุ่มที่มีอายุมากกว่าซึ่งในช่วงชีวิตที่ผ่านมาเคยได้มีโอกาสสัมผัสและผ่านประสบการณ์ในขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมมาก่อนจึงควรได้มีการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมและประเพณีอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะคนที่มีการสั่งสมและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันหากคนรุ่นใหม่ไม่เห็นความสำคัญภูมิปัญญาที่อาจเกิดการสูญหายได้ตามกาลเวลาเพราะขาดการเชื่อมโยงระหว่างอดีตกับปัจจุบันสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ **จากรุวรรณธรรมวัตร** ได้จำแนกวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้คือ การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็กหรือเยาวชน โดยทั่วไปเด็กมีความสนใจในช่วงเวลาสั้น ๆ ในสิ่งที่ใกล้ตัวซึ่งแตกต่างจากผู้ใหญ่กิจกรรมการถ่ายทอดต้องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจ เช่น การละเล่น การทดลองทำ (ตามตัวอย่าง) การเล่นปริศนาคำทาย เป็นต้น วิธีการเหล่านี้เป็น การส่งเสริมลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพที่สังคมปรารถนา ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งเน้นจริยธรรมที่เป็นสิ่งควรทำ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชนอีกรูปแบบหนึ่งเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการสืบทอดอุดมการณ์ให้ลูกหลานได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ช่วยให้เยาวชนรู้จักคิด รู้จักสังเกต รู้จักเปรียบเทียบ อันเป็นการเรียนรู้จากรากเหง้าของตนเอง เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจที่ได้เกิดมาในชุมชนท้องถิ่น เช่น การจัดทำโครงการเยาวชนรักษ์ถิ่น เป็นต้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมเรียนรู้การอยู่ร่วมกันฉันพี่น้องเป็นการปลูกฝังส่งเสริมความสามัคคีของคนในสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ **จรัญ พรหมอยู่** กล่าวว่าคนที่คนเราอยู่ร่วมกันเป็นสังคมใหญ่จะต้องมีระเบียบวินัยไว้ป้องกันมิให้เบียดเบียนกันเพื่อให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขซึ่งระเบียบของการควบคุมความประพฤติของคนในสังคมดังกล่าวจนเป็นที่ยอมรับของส่วนรวมเรียกว่า ประเพณี (Tradition) ซึ่งบางอย่างต้องรักษาเอาไว้ บางอย่างต้องปรับปรุงให้เหมาะกับยุคสมัย บางอย่างต้องถือเอาไว้เป็นแบบสากล มี ๓ ประการคือ ๑.จารีตประเพณี (Moral Custom) หมายถึงระเบียบ

ข้อบังคับของสังคมซึ่งมีผิด ถูก ชั่ว ดี ถ้าผู้ใดไม่ประพฤติปฏิบัติตามจารีตประเพณีก็ต้องถือว่าผิด กลายเป็นคนชั่วไม่เป็นที่ปรารถนาของสังคมนั้น จารีตประเพณีนี้ได้แก่กฎข้อบังคับ หรือระเบียบ ของสถาบันต่าง ๆ นั่นเอง ๒. ขนบประเพณี (Institutional Custom) หมายถึงระเบียบแบบแผน สำหรับยึดถือปฏิบัติตามเช่น การแต่งงาน เป็นจารีตประเพณี แต่มีขนบประเพณีสำหรับปฏิบัติตาม อีกหลายอย่าง เช่น การสู่ขอ การหมั้น การยกขันหมาก และพิธีแต่งงาน เป็นต้น จารีตประเพณีนั้น ส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกัน แต่ขนบประเพณีนั้นจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของท้องถิ่น ๓. ธรรมเนียมประเพณี (Conventional Custom) หมายถึงประเพณีที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติกันมาจน เป็นที่ยอมรับและยกย่องของสังคม ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มีบทลงโทษแต่จะถือว่าเป็นบุคคลที่น่า รังเกียจ ขาดการอบรมสั่งสอน ขาดการศึกษา หรือเป็นการเสื่อมารยาท เมื่อนำทั้งหมดมารวมกัน เรียกว่า วัฒนธรรม (Culture) ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญและเชิดชูเกียรติคุณของสังคมและ ประเทศชาติเพราะวัฒนธรรมเป็นเครื่องหมายแห่งความเจริญ ดังนั้นสังคมใดหรือชาติใดไรซึ่ง วัฒนธรรมย่อมเป็นที่ดูถูกดูแคลนของชาติอื่นและถูกมองว่าเป็นชาติที่ยังประกอบไปด้วยความป่าเถื่อนไรซึ่งกฎเกณฑ์ย่อมไม่เป็นที่ยอมรับและน่าคบหาสมาคมด้วย จึงทำให้ประชาชนกลุ่มอาชีพ นิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่าง จากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างหรือพนักงาน และข้าราชการ

และประชาชนกลุ่มอาชีพข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่มีการประกอบอาชีพภาคการเกษตร และค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่อง ด้วยประชาชนกลุ่มอาชีพข้าราชการ ย่อมมีความเข้าใจในการบริหารราชการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลต่อการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ถึงรูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานของระบบราชการเป็นอย่างดีว่ามีขั้นตอนอย่างไร สอดคล้องกับ แนวคิดของ **วัชร บวรณสิงห์** ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึงกระบวนการทางสังคมซึ่ง พิจารณาได้เป็นสามทางคือ ๑. ทางโครงสร้างเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นตอนของสายการบังคับบัญชา ๒. ทางหน้าที่เป็นขั้นตอนของ หน่วยงานที่ระบุหน้าที่ บทบาท ความรับผิดชอบ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆเพื่อให้สำเร็จ ตามเป้าหมาย ๓. ทางการปฏิบัติเป็นการบริหารดำเนินการในสถานการณ์ที่บุคคลต่อบุคคลกำลังมี ปฏิสัมพันธ์หรือร่วมทำปฏิกริยาเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ซึ่งระบบราชการนั้นมีขั้นตอน ระเบียบ แบบแผนและข้อจำกัดการทำงานตามลำดับขั้นการบังคับบัญชามาคอยกำกับควบคุมมากมาย

แตกต่างจาก ประชาชนที่ประกอบอาชีพการเกษตร และค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว ซึ่งเป็นงานอิสระ เป็นงานที่เป็นเจ้านายของตัวเองที่ไม่มีลำดับชั้นการบังคับบัญชา ขั้นตอนควบคุมการดำเนินงาน การรายงานผลการดำเนินงาน ตามระบบระเบียบของทางราชการมาคอยควบคุมกำกับจึงทำให้ ประชาชนที่ประกอบอาชีพข้าราชการมีความคิดเห็นแตกต่างจากประชาชนที่ประกอบอาชีพภาค การเกษตร และประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว

ผลการวิจัยด้านการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ พบว่าประชาชนกลุ่มอาชีพ รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการ และนิสิตนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ ต่างจากกลุ่มประชาชนกลุ่มอาชีพการเกษตร ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า เนื่องด้วยประชาชนกลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการและนิสิตนักศึกษา เป็นกลุ่มอาชีพที่มี ความสนใจติดตามความเปลี่ยนแปลงจากความทันสมัยของข้อมูลข่าวสารสิ่งรอบตัวอยู่เสมอ และ ต้องมีการเดินทางอยู่เป็นประจำในทุกวันจึงมีโอกาสนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ จัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เช่น ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว รวมถึงเอกสารชี้แจงข้อมูลข่าวสารหรือแผ่นพับ สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นาย อัครเดช สอน ประสิทธิ์ กล่าวว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อให้ความสำคัญด้านการประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบ เช่น เสียงตามสาย รถกระจายเสียง วิทยุชุมชน ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ๒ ป้ายซึ่ง ตั้งอยู่ในจุดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และการแจ้งโดยเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วน ตำบลเอง ซึ่งวิธีสุดท้ายนี้จะได้ผลดีมากกว่าวิธีอื่น ๆ เพราะประชาชนจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ที่ครอบคลุมชัดเจนและสามารถถามตอบข้อสงสัยในประเด็นต่าง ๆ ได้ดีกว่าอีกทั้งเป็นการเชื่อม ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับตัวแทนของประชาชนที่เข้าไปทำหน้าที่แทนพวกเขาโดย เมื่อทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่แล้วจะมีการบอกต่อกันแบบปากต่อปากทำให้เกิดการสื่อสารอย่าง รวดเร็วและมีการตื่นตัวต่อการรับข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ ดีกว่า จึงทำให้ประชาชนกลุ่มอาชีพ รับจ้างหรือพนักงาน ข้าราชการ และนิสิตนักศึกษา มีความ คิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ต่างจากกลุ่มประชาชนกลุ่มอาชีพการเกษตร

และประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษา ข้าราชการ และกลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน มีความ คิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่างจาก ประชาชนที่มีการประกอบ อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า

เนื่องจากประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว อาจจะไม่ค่อยให้ความสนใจต่อการประชาสัมพันธ์ของการบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบนมากนักเพราะเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องหรือมีประโยชน์กับธุรกิจที่ตนเองกำลังดำเนินกิจการอยู่ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบนจึงควรพิจารณาดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้วยการเชิญชวนและชี้้นำให้กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวได้เข้าใจและเล็งเห็นถึงผลประโยชน์อันสามารถทำให้เกิดเป็นรายได้และผลกำไรหากเข้าร่วมโครงการกับทางราชการและควรใช้การประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มประชาชนแต่ละกลุ่มด้วยวิธีการที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่ม เช่น การสรรหาเจ้าหน้าที่ ๆ มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะที่ผ่านการศึกษาและมีความเข้าใจด้านจิตวิทยาสื่อสารมวลชน โดยเป็นที่ยอมรับของประชาชนมาทำหน้าที่ออกแบบและดูแลดำเนินงานรับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะ สอดคล้องกับแนวความคิดของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีข้อชี้แนะแนวทางการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้คือ การส่งเสริมการเผยแพร่นั้นเมื่อมีการเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น ๆ ของแต่ละสาขาแล้วควรพิจารณาสื่อที่จะใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามวัตถุประสงค์และความเหมาะสม เพื่อให้ผู้รับมีโอกาสได้รู้จักและศึกษาค้นคว้าความรู้โดยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างเข้าใจถูกต้องและเหมาะสม จึงทำให้ประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการประชาสัมพันธ์แตกต่างจากประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษา รับจ้างหรือพนักงาน และกลุ่มข้าราชการ

และประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนที่ประกอบอาชีพข้าราชการ กลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงาน กลุ่มค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว และภาคการเกษตร อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกล้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องจากในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน เริ่มให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารแก่เด็กและเยาวชนมากขึ้นจึงทำให้นักศึกษากลุ่มเด็กและเยาวชนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นางสาว สุพินดา เกิดมาลี มีความคิดเห็นว่างค์การบริหารส่วนตำบลทำไม่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลผ่านหลายช่องทาง เช่น เสียงตามสาย ป้ายโฆษณา แผ่นพับ และเว็บไซต์ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลทำไม่ เป็นต้น การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์จึงพยายามมุ่งเน้นไปที่เด็กนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม

ให้มากในลักษณะย้าคิดย้าทำเพื่อเป็นการปลูกฝังสิ่งอันเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็ก ๆ จึงมองว่าน่าจะเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม ณ.ช่วงนี้ จึงทำให้ประชาชนกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างจากประชาชนกลุ่มอาชีพข้าราชการ รับจ้างหรือพนักงาน ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มภาคการเกษตร

๕.ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม และด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในเขตอำเภอกระทุ่มแบนนั้นระดับรายได้ของประชาชนไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นประชาชนผู้แสดงความคิดเห็นใช้ประสบการณ์สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอเป็นเกณฑ์ในการแสดงถึงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ไม่ได้ใช้ระดับของรายได้ที่แตกต่างกันมาเป็นเครื่องตัดสินชี้วัดแสดงความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเรียง ขจรศิลป์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกความเชื่อของบุคคลแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่งๆจากการใช้สติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจจะเป็นการพูดหรือเขียน อาจจะถูกต้องได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ ความคิดเห็นจึงไม่ถาวร และมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์ หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้น โดยมีได้เอารายได้ของตนเองมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเสมอไป

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบจากผลของการวิจัยทั้ง ๓ ด้านคือ ๑.ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน ๒.ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ๓.ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมมาเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวสามารถสรุปผลเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้นำและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรวมถึงผู้เกี่ยวข้องข้องควรปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนและเพื่อให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

๑. **ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน** พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้นำและผู้บริหารองค์การปกครองส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนคือควรมีการพัฒนาบทบาทการนำขององค์การบริหารส่วนตำบลในการริเริ่มจัดตั้งกลุ่มหัตถกรรมชุมชนในแต่ละตำบล โดย ๑. ให้การสนับสนุนด้านนโยบายและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากส่วนราชการและผู้นำท้องถิ่น รองลงมาคือ ๒. ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และชี้แนะถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะพึงได้รับจากการร่วมดำเนินงาน ๓. ควรมีการประชุมรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายองค์กรภาคประชาชนที่เข้มแข็ง ๔. ควรมีการจัดตั้งศูนย์ OTOP ภูมิปัญญาชุมชนภายในตำบลเพื่อเป็นที่จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ๕. ควรมีการจัดหาตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมที่พอเหมาะแก่การผลิตและเตรียมหาตลาดรองรับเพิ่มเติม เช่น ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ที่จัดอยู่เป็นประจำที่ศูนย์แสดงสินค้าเมืองทองธานี และที่ตลาดสนามหลวง ๒ ริมคลองทวีวัฒนา ๖. ควรมีการสนับสนุนเงินงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์การดำเนินงาน ๗. ควรมีการเปิดสอนหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา ๘. ควรมีบุคลากรภายในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้ ๙. ควรมีบุคลากรจากภายนอกมาฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ๑๐. ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ลงมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๒. **ด้านการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม** พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้นำและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรมีการพัฒนาบทบาทการดำเนินงานปรับปรุงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม คือควรมีการส่งเสริมแนวคิดสร้างจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม โดย ๑. ควรจัดกิจกรรมที่ทำให้กลุ่มเด็ก

เยาวชนและประชาชนเกิดความสนใจอยากเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น รองลงมาคือ ๒. ควรปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมอันดีงามแก่คนในท้องถิ่นให้รู้สึกภูมิใจกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ของท้องถิ่น ๓. ควรมีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานให้เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนวัดและโรงเรียนมีโอกาสเข้าร่วมอย่างทั่วถึงทำให้เกิดความเต็มใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานมากยิ่งขึ้น ๔. ควรจัดทำปฏิทินกิจกรรมพร้อมกับการจัดแข่งขันและมอบรางวัลเพื่อเป็นกำลังใจ ๕. ควรมีการสืบค้นหาประวัติ และรากเหง้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น ๖. ควรมีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีการเรียกประชุมวางแผนงานร่วมกับประชาชนก่อนที่จะมีการดำเนินงานและหลังจากดำเนินงานเสร็จแล้วควรมีการเรียกประชุมคณะทำงานเพื่อประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปแก้ไขในจุดที่บกพร่อง และควรแจ้งผลการดำเนินงานแก่ประชาชนให้รับทราบทั่วกันโดยการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

๓. ด้านการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้นำและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงการดำเนินงานด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือควรมีการพัฒนาบทบาทการดำเนินงาน โดย ๑. เน้นการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ ๒. จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะ ๓. ช่อมบำรุงอุปกรณ์การประชาสัมพันธ์ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ ๔. ควรจัดทำวารสาร ใบปลิว หรือแผ่นพับแจกกับประชาชน ๕. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ทาง Social Media เช่น face book , line , twitter หรืออื่น ๆ ๖. ควรศึกษาดูงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีผลงานด้านการประชาสัมพันธ์ ๗. ควรเปลี่ยนไปใช้การประชาสัมพันธ์โดยวิธีการอื่นที่เหมาะสม เช่น การประชาสัมพันธ์ด้วยรถกระจายเสียง สถานีวิทยุชุมชนภายในอำเภอกระทุมแบน สถานีโทรทัศน์เคเบิลทีวีของอำเภอกระทุมแบน เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้มีความครอบคลุมในเนื้อหาและเกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จึงได้เสนอแนะหัวข้อในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๑. ควรวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๒. ควรวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค การดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร

บรรณานุกรม

๑.ภาษาไทย

ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, มูลนิธิ. พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๐, ๑๕, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๓, ๒๕.

๒๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

ข้อมูลทุติยภูมิ

๑) หนังสือทั่วไป

กมล ทองธรรมชาติ และไพบุลย์ ช่างเรียน. (๒๕๐๓). สังคมการเมืองและการปกครองไทย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (๒๕๔๘). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โกวิท พวงงาม ผศ.ดร. (๒๕๔๓). การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชนจำกัด.

กฤษณา วงษาสันต์. (๒๕๔๒). วิถีไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เวิร์คเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (๒๕๔๕). รายงานวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมภูมิ

ปัญญาไทยในการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.

_____. (๒๕๔๕). รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

จรัญ พรหมอยู่. (๒๕๒๒). สังคมและวัฒนธรรมไทย. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร

สยามการพิมพ์.

จำลอง เงินดี. (๒๕๓๔). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชานินทร์ ศิลป์จารุ. ผศ., (๒๕๔๙). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSS.พิมพ์ครั้งที่ ๕.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์พรีนซ์.

_____. (๒๕๔๙). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSS.พิมพ์ครั้งที่ ๕.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์พรีนซ์.

บุญชม ศรีสะอาด. รศ.,ดร. (๒๕๔๕). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพมหานคร : โรง

พิมพ์สุวีริยาสาน.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (๒๕๓๔). วิจัยทางการศึกษา,(กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประครอง วรรณสุด. (๒๕๔๒). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ ๓).

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภากร แก้ววรรณ และคนอื่น ๆ. (๒๕๔๙). การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นปลาข้าวปุ้นบ้านหนองบัวน้อย ตำบลหนองสระปลา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี. บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประเวศ วะสี. (๒๕๓๐). การศึกษาชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

_____. (๒๕๓๔). การศึกษาชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. สรุปผลการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

_____. (๒๕๓๖). การศึกษาชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น : ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

นิภา เมธาวีชัย. (๒๕๔๓). วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

_____. (๒๕๔๓). วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

นิออน กลิ่นรัตน์. (๒๕๒๕). จิตวิทยาเบื้องต้น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภาควิชาจิตวิทยา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (๒๕๓๒). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยาอินเตอร์เนชันแนล.

ยิ่งยง เทาประเสริฐ. (๒๕๓๖). วิธีการดูแลรักษาสุขภาพในระบบการแพทย์พื้นบ้านแบบล้านนา. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้าน สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

วัชรวิ บูรณสิงห์. (๒๕๔๓). จริยธรรมและภาวะผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิเชียร เกตุสิงห์. (๒๕๒๔). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ศรีวัฒนาอินเตอร์พริ้น.

วุฒิสาร ตันไชย รศ. (๒๕๔๙). การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น : ความก้าวหน้าหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐. นนทบุรี : คลังวิชา.

ศรียรรณ จันทร์หงษ์. (๒๕๔๒). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องงานจักสานชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ : ศึกษากรณี โรงเรียนวัดยกระบัตร์ (ชุมชนบูรณอนุสรณ์) จังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สามารถ จันทร์สุรีย์. (๒๕๓๔). ภูมิปัญญาชาวบ้านนครราชสีมา. นครราชสีมา : ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น
เพื่อการพัฒนาวิทยาลัยครุศึกษานครราชสีมา.
- สุพิตรา สุภาพ. (๒๕๑๕). สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพิศวง ธรรมพันทา. (๒๕๓๒). พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : ดี . ดี . บู้คส์โตร์.
- สุโท เจริญสุข. (๒๕๓๕). หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร่
พิทยา.
- สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์. (๒๕๓๔). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนา
ชนบทในภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- เสรี พงศ์พิศ. (๒๕๒๕). คินดูร์รากเหง้าทางเลือกและทัศนะวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทียนวรรณ.
- _____. (๒๕๓๖). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป.
- อัจฉรา ภาณุรัตน์. (๒๕๔๕). เอกสารคำสอนรายวิชาท้องถิ่นศึกษา. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุรินทร์.
- อาคม วัลไชสง. (๒๕๔๗). หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อุทัย หิรัญโต. (๒๕๒๓). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อุทัย หิรัญโต. (๒๕๑๕). สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- เอกวิทย์ ณ. ถलग. (๒๕๔๐). ภูมิปัญญาชาวบ้าน ๔ ภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของ
ชาวบ้านไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

๒) บทความจากหนังสือรวมบทความ

- จารุวรรณ ธรรมวัตร. (๒๕๓๘). วิเคราะห์ภูมิปัญญาอีสาน. มหาสารคาม : โรงพิมพ์ศิริธรรมออฟ
เซ็ท.
- ชูวงศ์ ฉายบุตร. (๒๕๓๕). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ชูวงศ์ ฉายบุตร และ โกวิท พวงงาม. (๒๕๓๕). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ธนจรัส พูนสิทธิ์. (๒๕๔๑). การจัดการองค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (๒๕๓๑). การวัดทัศนคติ. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สารทิ วรรณตรง. (๒๕๔๗). แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น, วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์.

สมัยศ นาวิการ. (๒๕๔๕). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

๓) บทความในวารสาร

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษกร. (๒๕๒๖). การปกครองท้องถิ่นกับความร่วมมือของประชาชน. นิตยสารท้องถิ่น, ปีที่ ๒๑ (ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์), หน้า ๑-๕.

๔) บทความในสารานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๒๕). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด.

๕) บทความจากเว็บไซต์ (Web Site)

ไทยตำบลคอทคอม, ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗,

<[http:// www.thaitambon.com/tambon/tamplist.asp?ID=74](http://www.thaitambon.com/tambon/tamplist.asp?ID=74)

๖) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์

สำนักงานที่ว่าการอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร. ข้อมูลท้องถิ่น, มิถุนายน ๒๕๕๕.

๗) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

กฤษณี มหาวิรุฬห์. (๒๕๓๘). ทักษะในการดำเนินงานเบื้องต้นของประธานกรรมการหมู่บ้านตามโครงการรณรงค์คุณภาพชีวิตและความน่าเป็นพื้นฐาน จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประหยัด หงส์ทองคำ. (๒๕๑๘). การพัฒนาการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น อ้างอิงใน บุญมา แสงกล้า, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น, วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พระฉันทศักดิ์ ปภาโส (เงินนาม). (๒๕๕๕). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลวิชบุรี อำเภอวิชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด, วิทยานิพนธ์ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระมหาณรงค์ ชาตเมธี มาตนาเรียง. (๒๕๕๓). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริม

วัฒนธรรมท้องถิ่นของเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์, วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พิชัย สุขวุ่น. (๒๕๔๗). การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของสมาชิกองค์การ
บริหารส่วนตำบลและประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี, วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล. (๒๕๔๒). การปกครองท้องถิ่นและพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตย :
กรณีศึกษาสภาพตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยุพาพร จานประดับ. (๒๕๔๔). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัด
กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เยาวเรศ ภักดีจิตร. (๒๕๔๘). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการดำเนินการพัฒนา
ตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศักดิ์ชาย รินนาศักดิ์. (๒๕๔๖). ความต้องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของ
สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

สงวนชัย ถังมาส. (๒๕๕๑). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลนาชุมแสง อำเภอทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี, สารนิพนธ์สาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สมชาย ประเสริฐผล. (๒๕๑๘). ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลต่อการ
ดำเนินงาน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สันดีสุข กฤดากร.ม.ล. (๒๕๔๑). การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

_____. (๒๕๔๑). การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

๘) การสัมภาษณ์

เกษมธงชัย ไก่ฟ้า. (๒๕๕๗,๑๘ พฤษภาคม). ผู้มีความรู้การต่อเรือ-ปราชญ์ชาวบ้าน.สัมภาษณ์.
 ชาญคองกิจ จันทร์เกษม. (๒๕๕๗,๒๕ เมษายน). นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่าเสา.สัมภาษณ์.
 นิวัฒน์ ขวัญบุญ. (๒๕๕๗,๒๕ เมษายน). นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน.สัมภาษณ์.
 ประภาศรี (หนูเล็ก) พงศ์เมธา. (๒๕๕๕,๕ สิงหาคม). ผู้บริหารหนูเล็กเบญจรงค์.สัมภาษณ์.
 รัชณี ทองเพ็ญ - คุณ จริญญา พรพงศ์ไพศาล. (๒๕๕๗,๒๐ พฤษภาคม). ร้านแดงเบญจรงค์.สัมภาษณ์.
 สุปินดา เกิดมาลี. (๒๕๕๗,๖ พฤษภาคม). ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้.สัมภาษณ์.
 สมหมาย น่วมไม้พุ่ม. (๒๕๕๗,๑๖ พฤษภาคม). นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแคราย.สัมภาษณ์.
 เสกสรร อีสวัสดิ์. (๒๕๕๗,๓๐ เมษายน). นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางยาง.สัมภาษณ์.
 เสน่ห์ ทองสีมา. (๒๕๕๗,๑๘ พฤษภาคม). นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองไข้.สัมภาษณ์.
 อัครเดช สอนประสิทธิ์. (๒๕๕๗,๑๕ พฤษภาคม). หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
 คลองมะเดื่อ.สัมภาษณ์.
 อุไร แดงเอี่ยม. (๒๕๕๗,๒๐ กันยายน). ผู้บริหารอุไรเบญจรงค์.สัมภาษณ์.

๒.ภาษาอังกฤษ

Daniel Wit. (๑๙๗๖). A Comparative Servey of Local Gort and Administration.

อ้างใน โกวิท พวงงาม. (๒๕๔๓).การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติในอนาคต,
 กรุงเทพมหานคร,สำนักพิมพ์วิญญูชน.

Foster Charles R, Psychology for life today. อ้างใน บุญเรียง ขจรศิลป์. (๒๕๓๔).วิจัยทาง
 การศึกษา.

Harris G.Mongtagu. (๑๙๔๘). Comparative Local Government. อ้างใน โกวิท พวงงาม,
 การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต.

John J. Clark. (๑๙๕๗). Outline of Local Government of the United Kingdom.

อ้างใน โกวิท พวงงาม. (๒๕๔๓). การปกครองถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต,
 กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์วิญญูชน.

Oskamp, S., Attides and Opinion. อ้างใน สงวน สิทธิเลิศอรุณ. (๒๕๓๔). จิตวิทยาสังคม.

Webster, Webster's New York Dictionary, อ้างถึงใน สวัสดิ์ นาสมฝัน, ๒๕๔๐, หน้า ๖.

William A. Robson. (๑๙๕๓). Local Government in Encyclopendia of Social Science.

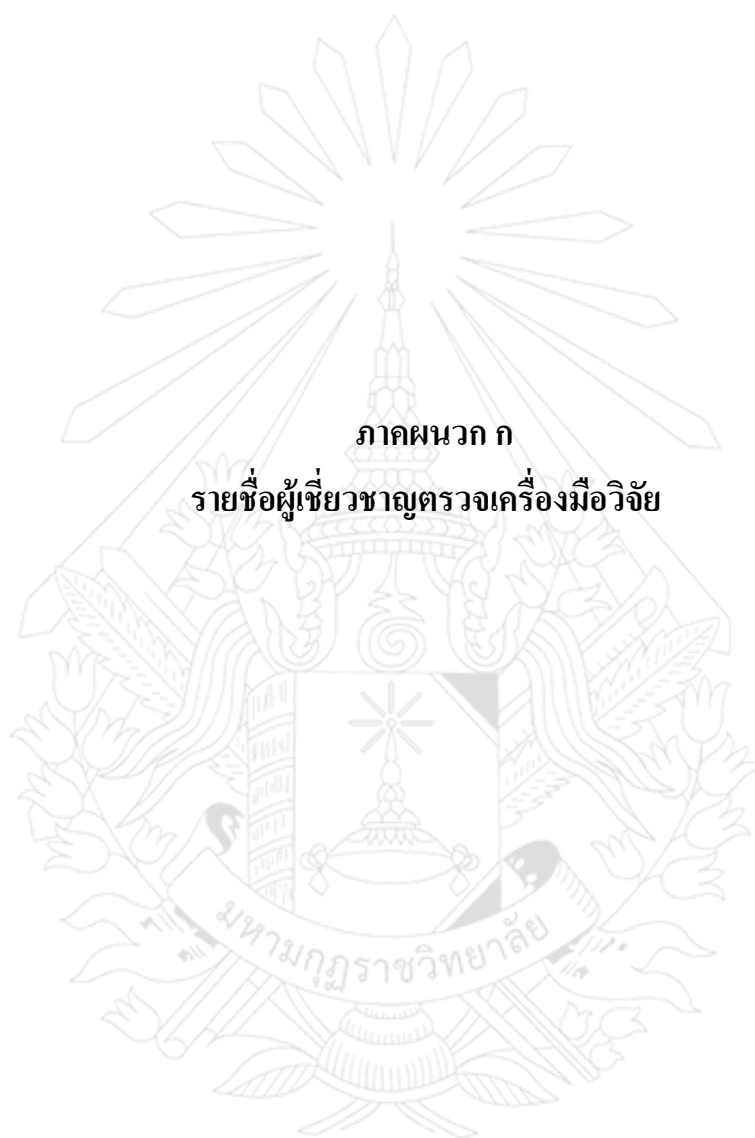
อ้างใน โกวิท พวงงาม. (๒๕๔๓). การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต
 ,กรุงเทพมหานคร,สำนักพิมพ์วิญญูชน.

William V. Holloway. (๑๙๕๕). State Local Government. อ้างใน โกวิท พวงงาม. (๒๕๔๓).
การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์
วิญญูชน.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

๑. รศ.(พิเศษ)ดร.สุกิจ ชัยมุสิก

วุฒิการศึกษา

Ph.D. Political Science

ตำแหน่งปัจจุบัน

ประธานสาขารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒. ดร.ชวลิต ไหลรินทร์

วุฒิการศึกษา

B.A., M.A. Political Science

Ph.D. Political Development of Thailand

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๓. รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร

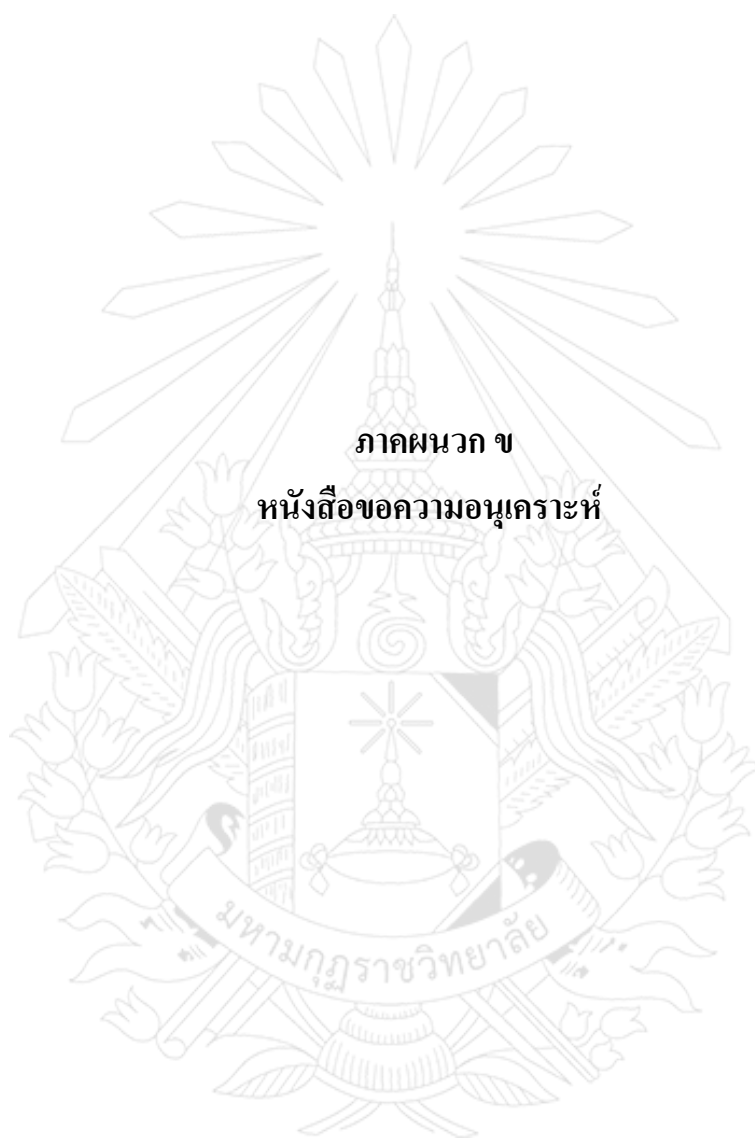
วุฒิการศึกษา

ป.ธ. ๕ ศน.บ.ศึกษาศาสตร์,

Ph.D., M.A. Political Science

ตำแหน่งปัจจุบัน

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ
การศึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์
การปกครองมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๔

ที่ ศธ ๖๐๐๒ / ว ๑๗๕

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผศ. (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านพระพุทธศาสนาและรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้เปิดติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รับ
ก. รัชชานนท์
16 เม.ย. 57

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙

ที่ ศธ ๖๐๐๒ / ว ๑๗๕

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.ชวลิต ไหลรินทร์

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านพระพุทธศาสนาและรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหาบุญศรี ญาณวชิโรดม.ศ.ดร.)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙

ที่ ศธ ๖๐๐๒ / ว ๑๗๕

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รศ.ศรชัย ท้าวมิตร

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านพระพุทธศาสนาและรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฒโฒ,ผศ.ตร.)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๐๐๒ / ๑๓๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถนนสาย-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเก็บข้อมูล (Try out)
เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการทดลองเก็บข้อมูล (Try out) เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลดังกล่าว
สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

ในนาม
๒๕๕๗
และขออภัย

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ๒๙ เม.ย. ๕๗

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถนนสาย-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๗ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๑๔๓

๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแคราย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บ
ข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุวสุโฒ, ผศ.ดร.)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙ โทรสาร : ๐-๒๕๔๔-๖๐๔๑

-๐๙๗.๗

Summa ๐๒๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๑๔๓

๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บ
ข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุจุฑาโฒ, ผศ.ดร.)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๕ โทรสาร : ๐-๒๕๔๔-๖๐๕๑

- วันทราบ
15 มี.ค. 57
อัครเดช
(นายอัครเดช สอนประสิทธิ์)
หัวหน้าสำนักปลัด 8

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๑๔๓

๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์ขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บ
ข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุวุฒโฒ, ผศ.ดร.)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐
โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

นางสุพินดา เกิดมาลี
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๑๔๓

๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาลัทธิสุตร
รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บ
ข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

เจริญพร

(นายชาญคงกอด จันทน์เกษม)

นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่าเสา

๒๙ มี.ย. ๒๕๕๗

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฺฒ, ผศ.ดร.)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๑๔๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถนนศาลา-นครชัยศรี
ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางยาง อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บ
ข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฒโฒ, ผศ.ดร.)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถนนศาลา-นครชัยศรี ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๗ โทรสาร : ๐-๒๕๔๔-๖๐๕๑

Atorn
30/4/2557

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๑๔๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถนนศาลา-นครชัยศรี
ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะหุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ เลขประจำตัว ๕๕๒๐๑๕๐๓๓๑๐๓๔ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกะหุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (PUBLIC
OPINION TOWARDS PERFORMANCE OF PROMOTING ON LOCAL KNOWLEDGE OF SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KRATUMBAN DISTRICT, SAMUTSAKORN
PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียน
งานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บ
ข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

อภิญญา

(นางอภิญญา กอด้วง)

ผยภอด้วงกรมบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฺฒโฒ, ผศ.ดร.)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถนนศาลา-นครชัยศรี ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙ โทรสาร : ๐-๒๕๔๔-๖๐๔๑

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นที่ตรงตามความเป็นจริงทุกข้อซึ่งข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย อีกทั้งทุกคำตอบของท่านจะได้รับการนำไปศึกษาวิจัยต่อยอดและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสืบไป

ตอนที่ ๑. เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒. เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร อันเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดศักยภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ ๓. เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended question) โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นและแนวทางการแก้ปัญหาที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ. โอกาสนี้

นาย เกรียงศักดิ์ แสงละออ
นักศึกษามหาบัณฑิตคณะรัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

ตอนที่ ๑. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริง

๑. เพศ

- () ชาย () หญิง

๒. อายุ

- () ๑.ต่ำกว่า ๒๐ ปี () ๒.ตั้งแต่ ๒๑ - ๓๐ ปี
 () ๓.ตั้งแต่ ๓๑ - ๔๐ ปี () ๔.ตั้งแต่ ๔๑ - ๕๐ ปี
 () ๕. มากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

- () ๑. ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๖ () ๒.มัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ ๑-๓
 () ๓.มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ ๔ - ๖ () ๔.อนุปริญญา-ระดับปริญญาตรี
 () ๕.สูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

๔. อาชีพ

- () ๑. การเกษตร () ๒.ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว
 () ๓.รับจ้างหรือพนักงาน () ๔.ข้าราชการ
 () ๕. นิสิตนักศึกษา

๕. รายได้

- () ๑.ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท () ๒.ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท
 () ๓.ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท () ๔.ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท
 () ๕.ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตอนที่ ๒. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

คำชี้แจง ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนโปรดพิจารณาว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่ท่านอาศัยอยู่ได้ดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละเรื่อง มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	การดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน	๕	๔	๓	๒	๑
๑.	มีการให้ความสำคัญสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนประจำตำบลในระดับใด					
๒.	มีเจ้าหน้าที่ให้ความสนใจในการเข้ามาติดต่อเพื่อสืบค้นหาภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นในระดับใด					
๓.	มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนและผู้ที่สนใจด้านหัตถกรรมชุมชนในระดับใด					
๔.	มีความสนใจในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินการจัดทำหัตถกรรมในระดับใด					
๕.	มีความสนใจในการติดต่อหาตลาดและช่องทางเพื่อจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมชุมชนในระดับใด					

ข้อ	ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑.	มีการส่งเสริมปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมในระดับใด					
๒.	มีการสนับสนุนด้านงบประมาณรวมถึงวัสดุอุปกรณ์เพื่อการจัดงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ท้องถิ่นในระดับใด					
๓.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และกำหนดเป้าหมายการจัดงานในระดับใด					
๔.	มีส่วนร่วมกับประชาชนดำเนินกิจกรรมที่สำคัญทางขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับใด					
๕.	มีการประเมินผลการดำเนินงานและแจ้งผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบในระดับใด					
ข้อ	ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑.	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสารโดยเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวอยู่ในระดับใด					
๒.	มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทราบถึงข้อมูลข่าวสารโดยป้ายประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับใด					
๓.	มีการประชาสัมพันธ์ด้วยเอกสารบทความหรือแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายกับประชาชนในระดับใด					
๔.	มีการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นมาชี้แจงข้อมูลข่าวสารกับประชาชนด้วยตนเองในระดับใด					
๕.	มีการจัดงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อแสดงสินค้าประจำตำบลอย่างเหมาะสมในระดับใด					

ตอนที่ ๓. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ขอความกรุณาได้โปรดเสนอแนะปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

๓.๑ ปัญหาด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชน

.....
.....

แนวทางการแก้ปัญหา.....

.....
.....
.....

๓.๒ ปัญหาด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

.....
.....

แนวทางการแก้ปัญหา.....

.....
.....
.....

๓.๓ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

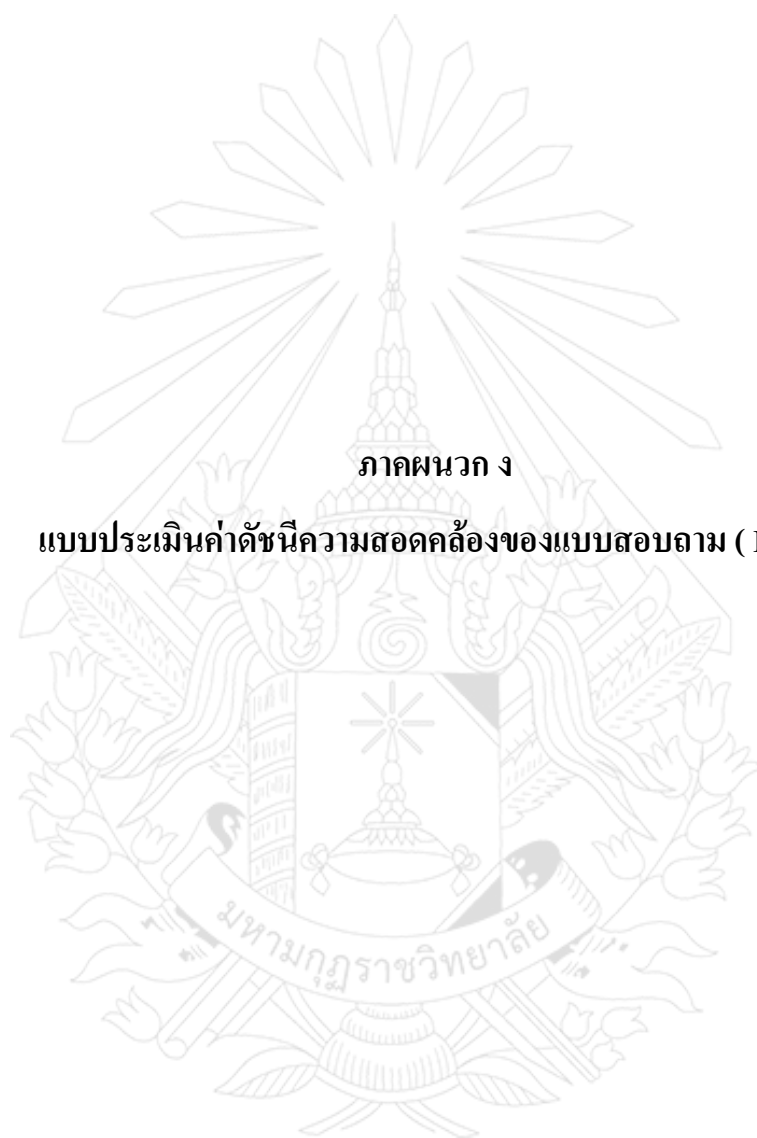
.....
.....

แนวทางการแก้ปัญหา.....

.....
.....
.....

ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ง

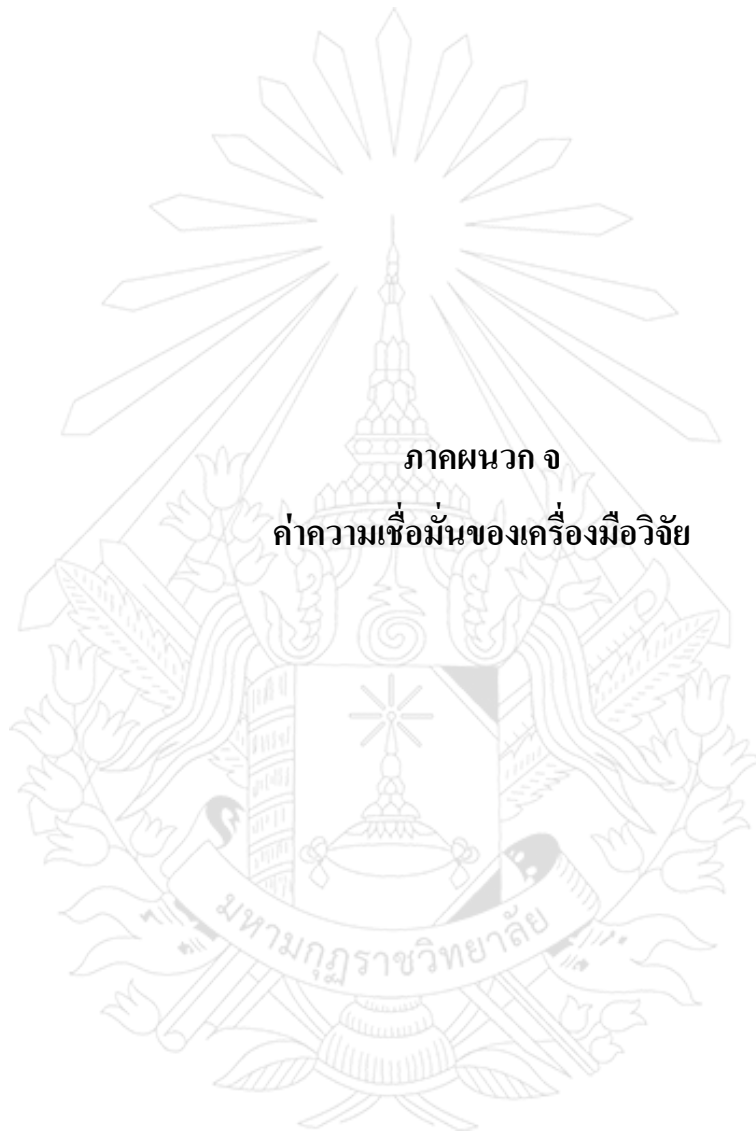
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC)

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อที่	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	รวม	
๑.	มีการให้ความสำคัญสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนประจำตำบลในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๒.	มีเจ้าหน้าที่ให้ความสนใจในการเข้ามาติดต่อเพื่อสืบค้นหาภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๓.	มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนและผู้สนใจด้านหัตถกรรมชุมชนในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๔.	มีความสนใจในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินการจัดทำหัตถกรรมในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๕.	มีความสนใจในการติดต่อหาตลาดและช่องทางเพื่อจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมชุมชนในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๖.	มีการส่งเสริมปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในระดับใด	+๑	๐	+๑	๒	๐.๖๗
๗.	มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการจัดงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ท้องถิ่นในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๘.	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และกำหนดเป้าหมายการจัดงานในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐

๙.	มีส่วนร่วมกับประชาชนดำเนินกิจกรรมที่สำคัญทางขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๑๐.	มีการประเมินผลการดำเนินงานและแจ้งผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๑๑.	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสารโดยเสียงตามสายอยู่ในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๑๒.	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงข้อมูลข่าวสารโดยป้ายประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๑๓.	มีการจัดทำเอกสารบทความหรือแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายกับประชาชนผู้สนใจในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๑๔.	มีการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นมาแจ้งข่าวสารแก่ประชาชนด้วยตนเองในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐
๑๕.	มีการจัดงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อแสดงสินค้าประจำตำบลอย่างเหมาะสมในระดับใด	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การ

บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance Item Deleted	Corrected Item Total correlation	Cronbach's Alpha If Item Deleted
๑.	๔๔.๑๔	๑๔๕.๓๖๖	.๘๔๕	.๕๕๗
๒.	๔๔.๔๕	๑๕๒.๓๕๖	.๗๑๐	.๕๖๐
๓.	๔๔.๑๔	๑๔๒.๕๐๕	.๘๓๒	.๕๕๗
๔.	๔๔.๓๘	๑๕๑.๘๑๕	.๖๖๖	.๕๖๑
๕.	๔๔.๖๖	๑๔๕.๐๕๑	.๗๕๕	.๕๕๕
๖.	๔๔.๒๑	๑๔๓.๘๑๓	.๗๘๕	.๕๕๕
๗.	๔๔.๐๗	๑๕๑.๑๓๘	.๗๓๐	.๕๕๕
๘.	๔๔.๒๑	๑๔๕.๘๑๓	.๗๕๕	.๕๕๘
๙.	๔๔.๒๘	๑๔๗.๘๕๐	.๗๘๑	.๕๕๘
๑๐.	๔๔.๔๑	๑๔๘.๘๒๓	.๗๕๕	.๕๕๕
๑๑.	๔๔.๑๐	๑๔๔.๕๕๓	.๗๕๘	.๕๕๘
๑๒.	๔๔.๓๑	๑๔๗.๕๗๕	.๘๓๐	.๕๕๘
๑๓.	๔๔.๗๕	๑๕๑.๖๗๐	.๗๖๔	.๕๕๕
๑๔.	๔๔.๔๕	๑๔๒.๓๕๖	.๘๕๗	.๕๕๖
๑๕.	๔๔.๖๖	๑๔๘.๒๓๔	.๖๕๑	.๕๖๐

Reliability Coefficients

N of case = ๓๐

N of item = ๑๕

Alpha = .๙๖๑

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบสัมภาษณ์**เรื่อง**

**ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

.....

คำชี้แจง

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปลายส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยการกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงเท่าที่สามารถเปิดเผยได้

ตอนที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๓ ด้านคือ

๑. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านรับผิดชอบอย่างไร ?

๒. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านรับผิดชอบอย่างไร ?

๓. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านรับผิดชอบอย่างไร ?

ตอนที่ ๑ ปึงจั้ยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ตำแหน่ง.....

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

สถานที่.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

๑. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านรับผิดชอบอย่างไร ?

.....
.....
.....
.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านรับผิดชอบอย่างไร ?

.....
.....
.....
.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านรับผิดชอบอย่างไร ?

.....
.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน

วันที่สัมภาษณ์ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๐๘.๐๐ น. - ๑๐.๑๐ น.

สถานที่ สำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้านเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึง นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเพื่อสัมภาษณ์และขออนุญาต ออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเพื่อนำผลที่ได้มาทำการ วิจัย โดยก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่นแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัยมีดังนี้

ผู้สัมภาษณ์ ขอรบกวนท่านนายกถึงการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมชุมชนใน พื้นที่เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ด้วยสภาพพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนนั้น โดยรวมมีสภาพเป็นสังคมเมือง ก่อนข้างสูง มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณสองหมื่นคน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย พนักงาน ข้าราชการ และอื่น ๆ โดยปัจจุบันมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยมาก เนื่องจากสภาพของ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมและที่ดินมีราคาแพงขึ้น โดยในช่วงของการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้น ได้ เคยมีการสนับสนุนเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้าง เช่นการส่งเสริมทักษะการประกอบ อาชีพภายใต้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เช่น การทำขนมชั้นชาววัง การทำยาหม่องและยาคุมสมุนไพร โดยตลอดการดำเนินงานทาง สำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนได้อำนวยความสะดวกด้านวิทยากรรวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ใน การดำเนินโครงการตลอดถึงมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายหลังการเข้าร่วมฝึกอบรม ได้รับความสนใจจากประชาชนพอสมควร

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ตลอดเวลาที่ผ่านมามีการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดทุกเทศกาลได้รับผลตอบรับที่ดีพอสมควรสังเกตได้ จากมีผู้สนใจมาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากพอสมควรในทุกครั้งที่มีการจัดงานและทางสำนักงาน

เทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเองก็พร้อมให้การสนับสนุนกิจกรรมอันเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอยู่แล้วหากมีการขอความร่วมมือมา เช่น การแห่ขบวนกินเจของศาลเจ้า และโรงเจต่างๆ การแห่หลวงพ่อบุศคโตของวัดอ่างทองผ่านคลองภาษีเจริญมาในเขตพื้นที่ รับผิดชอบของเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน ก็พร้อมยินดีที่จะอำนวยความสะดวกให้เนื่องด้วยเป็นการ เคารพบูชาของประชาชนมาหลอมรวมกันเป็นความรักความสามัคคีของชาวอำเภอกระทุ่มแบน

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

ผู้ถูกสัมภาษณ์ การประชาสัมพันธ์ก็จะมีเสียงตามสายเป็นหลัก ป้ายโฆษณา และการประสานงาน แข็งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางสมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเอง รวมถึงแจ้งผ่านสถานีเคเบิล ทีวีของอำเภอกระทุ่มแบน และผ่านทางช่องทาง Face book รวมถึงเปิดรับข้อมูลการเสนอแนะ ข้อมูลเพิ่มเติมผ่านเว็บไซต์ของทางสำนักงานเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนเป็นหลัก

ผู้สัมภาษณ์ โดยการบริหารงานในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ความสำคัญในด้านใด

ผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยประการสำคัญในการดำเนินงาน ณ.ปัจจุบันนี้จึงพยายามดูแลในส่วน ของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม คือ ถนน น้ำ ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง และอื่นๆให้อยู่ใน สภาพสมบูรณ์ อีกทั้งการเตรียมตัวรับการขยายตัวของเมืองที่จะกระจายความเจริญออกสู่ชานเมือง ในวันข้างหน้าโดยส่วนหนึ่งได้จัดซื้อที่ดินจำนวน ๒๔ ไร่ เพื่อสร้างเป็นพื้นที่สวนสาธารณะโดยจัด ปลุกไม้ยืนต้นและเตรียมการจัดสร้างสระว่ายน้ำรวมถึงอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย เพื่อให้ ประชาชนได้ใช้สอยประโยชน์ในการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการอย่างเต็มที่เพื่อเป็นการ คืบคลานประโยชน์จากภาษีกลับสู่พี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง ตลอดจนรวมถึงนโยบายที่เป็นถ้อยแถลงต่อ สภาทั้งในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนและการสร้างชุมชนเข้มแข็ง นโยบายด้านการส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นโยบายด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงนโยบายด้านการบริหารและการบริการประชาชนอย่างมี ประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทำควบคู่ไปพร้อมกัน

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย ชาญคงกิจ จันทร์เกษม

ตำแหน่ง นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลท่าเสา

วันที่สัมภาษณ์ ๒๘ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๔.๓๐ น.

สถานที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงนาย ชาญคงกิจ จันทร์เกษม นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลท่าเสา เพื่อสัมภาษณ์และขออนุญาต ออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา โดยก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์รวมถึงข้อมูลพื้นฐานของการดำเนินงาน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัยมีดังนี้

ผู้สัมภาษณ์ ขอถามท่านนายกต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริม หัตถกรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลท่าเสา

ผู้ถูกสัมภาษณ์ เนื่องด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสาเป็นผู้บริหารที่เพิ่งเข้ามารับตำแหน่ง หน้าที่ประมาณ ๕ เดือนเศษหลังจากการเลือกตั้งผ่านไป เมื่อเริ่มเข้าสู่ตำแหน่ง สิ่งที่พบคือปัญหา ความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ภายในองค์กร รวมถึงประชาชนในพื้นที่อีกบางส่วนที่ยังมีความเห็นแย้ง ต่อการให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน เนื่องจากเหตุผลด้านการเมืองท้องถิ่น ดังนั้นงานเร่งด่วน เป็นอันดับแรกสำหรับผู้บริหารต้องทำคือการประสานปัญหาภายในองค์กรให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ก่อน รวมถึงปัญหาความชำรุดด้าน โครงสร้างพื้นฐานที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วนคือ ความชำรุดของถนนให้ กลับมาเป็นปกติ ดังนั้นในหลักด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงยังมีได้เริ่มลงมือปฏิบัติใน ระยะเวลาอันใกล้นี้ ซึ่งในส่วนของตัวเองก็พอจะทราบถึงความสำคัญของภูมิปัญญาด้าน หัตถกรรมในท้องถิ่นที่มีอยู่และบางส่วน ได้สูญหายไปเนื่องจากขาดผู้สืบทอด คาดการณ์ว่าหลังจาก ที่ระบบงานเข้าสู่ภาวะปกติใน ๑ - ๒ ปีนี้แล้วจะได้มีการนำมาปฏิบัติขับเคลื่อนต่อไป

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางนายกพร้อมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสาก็ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมทำขวัญข้าว วันชานา ซึ่งผลการดำเนินงานยังไม่

ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องด้วยการดำเนินการรวมถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดงานระหว่างชาวนา และทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ยังมีความเห็นไม่ตรงกัน ดังนั้นผลจากการดำเนินการดังกล่าวจึงยังไม่ได้รับการตอบรับจากกลุ่มชาวนามากนักเนื่องจากต้องการจัดงานตามแบบที่กลุ่มตัวเองต้องการและเคยปฏิบัติสืบต่อกันมา แทนการจัดงานแบบมีการกำหนดรูปแบบอย่างเป็นทางการ รวมถึงระบบการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วยระบบราชการที่มีระเบียบเอกสารและรายละเอียด รวมถึงระยะเวลาในการเบิกจ่ายที่ล่าช้าก็ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการจัดงาน เบื้องต้นจึงยังคงต้องมีการทบทวนอีกครั้งต่อการสนับสนุนการจัดกิจกรรมทำขวัญข้าว วันชาวนา ในปีต่อไปอีกครั้งเพื่อความเหมาะสม

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

ผู้ถูกสัมภาษณ์ การประชาสัมพันธ์ก็จะมีหอกระจายข่าวของหมู่บ้านเป็นหลัก ป้ายโฆษณา หนังสือชี้แจงและการแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา รวมถึงการประสานงานความร่วมมือกำนันและผู้ใหญ่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านจะเข้าใจในข้อมูลได้ผลดีกว่าวิธีการอื่นๆ

ผู้สัมภาษณ์ โดยการบริหารในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ความสำคัญในด้านใด

ผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยในปัจจุบันสิ่งที่ดำเนินการอยู่ก็คือ การดำเนินงานด้านสาธารณูปโภค เช่น การวางท่อระบายน้ำ ปรับภูมิทัศน์สองข้างถนน และการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีให้สมเหตุ สมผลตามอำนาจหน้าที่และข้อกำหนดกำหนด รวมถึงการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพน้ำเนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่มากกว่าแต่ก่อน จึงเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อชุมชนและการเกษตร โดยเฉพาะการทำนาซึ่งมีพื้นที่การทำนาเป็นจำนวนมากในเขตตำบลท่าเสา

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย เสกสรร ฮีสวัสดิ์

ตำแหน่ง นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

วันที่สัมภาษณ์ ๓๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๑.๔๕ น. – ๑๒.๓๐ น.

สถานที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้านเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงนาย เสกสรร ฮีสวัสดิ์ นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลบางยาง เพื่อสัมภาษณ์และขออนุญาตออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบาง โดยก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ **บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัยมีดังนี้**

ผู้สัมภาษณ์ ขอลาท่านนายกต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลบางยาง

ผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยสภาพพื้นที่ของตำบลบางยางนี้มีสภาพความสมบูรณ์ด้านสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ สวนกล้วยไม้ สวนมะพร้าว สวนมะม่วง และไม้ผลอื่น ๆ เป็นรายได้หลักของคนในชุมชน ดังนั้นสภาพสังคมจึงเป็นแบบสังคมนอกเกษตร ซึ่งเป็นความต้องการส่วนใหญ่ของคนในชุมชน โดยส่วนตัวของนายเองที่เข้ามาบริหารในพื้นที่จากการเลือกตั้งของประชาชนก็มีความคิดเห็นและมีความต้องการเช่นเดียวกับประชาชน ที่ต้องการรักษาวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นแบบดั้งเดิมเอาไว้ให้มากที่สุด โดยเน้นดูแลด้านสิ่งแวดล้อม เน้นความเป็นชุมชนน่าอยู่อาศัย คำนึงถึงสุขภาพของประชาชนเป็นหลัก จึงปฏิเสธการเปิดรับภาคอุตสาหกรรมและหมู่บ้านจัดสรรอย่างสิ้นเชิง เพราะเล็งเห็นว่าหากสิ่งแวดล้อมสูญเสียไปแล้วนั้นจะไม่สามารถแก้ไขให้กลับมาเป็นอย่างเดิมได้อีก โดยส่วนตัวมองอย่างนั้น ส่วนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ค่อยมีการกล่าวถึงหรือนำมาพูดถึงกันมากนัก และส่วนตัวมองว่ามักจะเกี่ยวข้องกับการผลิตเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ซะมากกว่า ซึ่งไม่ใช่แนวทางด้านผลิตผลทางการเกษตรหลักในพื้นที่ ซึ่งที่จะมีการดำเนินการอยู่บ้างก็จะเป็นกิจกรรมของทางวัดอ่างทอง ที่กำลังจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นชุมชนจีน บริเวณชั้นล่างของวิหารหลวงพ่อสุคตโคต ซึ่งจะเป็นสถานที่เก็บรวบรวมสิ่งอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม โดยรวบรวมมาจากประชาชนในพื้นที่ร่วมกันนำมาถวายให้วัดได้จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ในทุกๆเทศกาลทางองค์การบริหารส่วนตำบลบางยางจะร่วมกับทางวัดในพื้นที่จัดกิจกรรมที่สำคัญในทางประเพณี และวันสำคัญทางศาสนาอยู่เสมอ ในทุกครั้งก็จะมีชาวบ้านมาร่วมงานค่อนข้างมากโดยทุกคนต่างก็ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นอย่างดีค่อนข้างน่าพึงพอใจ

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

ผู้ถูกสัมภาษณ์ การประชาสัมพันธ์ก็จะมีเสียงตามสายเป็นหลัก ป้ายโฆษณา และการแจ้งข่าวจากเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ซึ่งวิธีนี้ดูจะได้ผลดีมากที่สุดเพราะชาวบ้านจะให้ความสนใจและตื่นตัวกับข่าวสารค่อนข้างมากกว่าวิธีอื่น ๆ

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม

ตำแหน่ง นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลแคราย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

วันที่สัมภาษณ์ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๑.๐๐ น. – ๑๒.๐๐ น.

สถานที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถึง นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลแคราย เพื่อขอสัมภาษณ์และขออนุญาต ออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลแคราย โดยนาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้สัมภาษณ์ ทราบดังนี้

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอถามท่านนายกต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริม หัตถกรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลแคราย

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ปัจจุบันนี้สภาพพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในตำบลแครายนี้เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนมากเนื่องจากความเจริญที่หลังไหลเข้ามาภายในพื้นที่ ส่งผลให้ปัจจุบันนี้มีประชากรแฝงที่ไม่ใช่คนในพื้นที่ดั้งเดิมมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเนื่องจากการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจส่งผลให้มีการเกิดขึ้นของ โรงงานอุตสาหกรรมและการเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านจัดสรร จากปัจจัยดังกล่าวนี้จึงส่งผลต่อความเสื่อมโทรมของการใช้พื้นที่ ๆ ขาดการจัดการดูแลรับผิดชอบที่ดี ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียจากแหล่งชุมชนหนาแน่นและ โรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวตำบลแครายที่เคยประกอบอาชีพทำนา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการเกษตรอื่น ๆ ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากความไม่พร้อมของคุณภาพดินและน้ำรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมที่เปิดกว้างขึ้นคนรุ่นใหม่มักจะไม่นิยมที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างคนรุ่นก่อน จึงมุ่งหน้าหางาน ทำตาม โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอื่น ตามความถนัดและความสนใจที่ตนเองได้ศึกษามา สิ่งต่างๆดังกล่าวเหล่านี้ส่งผลวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเริ่มสูญหายไปพร้อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เคยมี เช่น ในสมัยก่อนในตำบลแครายนี้จะมีการทอเสื่ออก และเสื่อกระจูดไว้ใช้กันเองตามบ้านแทนการหาซื้อเนื่องจากมีวัตถุดิบอยู่ภายในชุมชนอยู่แล้ว โดยเป็นงานที่แม่บ้านมีเวลาว่างจากการหุงหาอาหาร ดูแลบ้านเสร็จแล้วทำเป็นงานอดิเรกและสอนแก่ลูก ๆ หลาน ๆ ให้ช่วยกันทำ รวมถึงการจัก

สถานงานไม้ไผ่ เช่น เครื่องมือหาปลาชนิดต่าง ๆ มี ลุ่ม ตะข่องขังปลา ไซ เฝือก ลอบ และอื่น ๆ ล้วนเป็นงานที่พ่อบ้านและลูกๆร่วมกันทำขึ้นมาไว้ใช้กันเองทั้งสิ้น เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและเป็น การสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่คนในครอบครัว ปัจจุบันภาพเหตุการณ์ดังกล่าวได้สูญหายไปหมดแล้วตามกาลเวลาและการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในปัจจุบันนี้เมื่อมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยในชุมชนแคระมากขึ้นจึงส่งผลสู่การรวมตัวกันหรือรวมกลุ่มกันเพื่อขับเคลื่อนด้านใดให้เกิดผลนั้นเป็นเรื่องยากเพราะแต่ละคนล้วนใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ต่างคนต้องต่อสู้กับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นขาดการปฏิสัมพันธ์กันเหมือนอย่างแต่ก่อน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ไม่ได้มีนโยบายใดในการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาอย่างเป็นรูปธรรมเนื่องด้วยการขาดเสียงเรียกร้องและการรวมกลุ่มกันของชาวบ้าน

ผู้สัมภาษณ์ ถามถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลแคระฯ จัดงานด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นประจำในทุกเทศกาลสำคัญเสมอ โดยมีการเรียกประชุมสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละหมู่บ้านพร้อมตัวแทนภาคประชาชนมาร่วมกำหนดแนวทางการจัดงานอยู่เสมอและทุกๆครั้งก็จะมี การประเมินผลการดำเนินงานเพื่อศึกษาถึงข้อบกพร่องเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดงานในครั้งต่อไป

ผู้สัมภาษณ์ ถามถึงด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลแคระฯ จัดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม โดย ๑.ป้ายประชาสัมพันธ์ ๒.เสียงตามสาย ๓.รถกระจายเสียง ๔.เจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลไปแจ้งด้วยตัวเอง

ผู้สัมภาษณ์ ถามถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา

ผู้ถูกสัมภาษณ์ การแก้ไขปัญหาเป็นไปได้ยากเพราะสภาพสังคมที่เจริญขึ้นมีการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงเป็นจำนวนมากไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการ ประชาชนเองก็ขาดการรวมตัวกัน และขาดการเล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่จะนำแนวคิดนี้สู่การพิจารณาในวันต่อไปว่าจะมีโอกาสในการดำเนินการให้เป็นผลบ้างหรือไม่ก็ต้องดูที่เสียงตอบรับจากประชาชนอีกครั้งหนึ่งเพราะโดยส่วนตัวก็เล็งเห็นถึงความสวยงามในอดีตที่เคยมีในพื้นที่ตำบลแคระแห่งนี้อยากให้เป็นไปได้และกลับมามีชีวิตอีกครั้ง โดยในขณะนี้สิ่งสำคัญที่ต้องพยายามดูแลอย่างดีก็คือระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นคือ น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก ให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากสิ่งพื้นฐานอย่างสมบูรณ์ก่อนเป็นเรื่องสำคัญ

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย เสน่ห์ ทองสีมา

ตำแหน่ง นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

วันที่สัมภาษณ์ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๑.๐๐ น. – ๑๒.๐๐ น.

สถานที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถึง นาย เสน่ห์ ทองสีมา นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ เพื่อขอสัมภาษณ์และขออนุญาต ออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ โดยนาย เสน่ห์ ทองสีมา ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้สัมภาษณ์ทราบดังนี้

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอถามท่านนายกต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริม หัตถกรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลหนองนกไข่

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ปัจจุบันนี้สภาพพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลหนองนกไข่นี้ มีสภาพเป็นสังคมภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เป็นแหล่งสะสมภูมิปัญญาชาวบ้านจากรุ่นสู่รุ่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งตลอดเวลาของการดำรงตำแหน่งนายกกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกิจกรรมด้านการรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการหาครูฝึกสอนและวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินการ อยู่เสมอ เช่น การจัดทำดอกไม้จันทน์ของกลุ่มแม่บ้าน กล้าวยไม้ประดิษฐ์ แหมพู ยาสระผมจากสมุนไพรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น การนวดประคบ การนวดแผนโบราณ เป็นต้น โดยหากประชาชนมีการร้องขอให้ดำเนินการด้านการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นก็พร้อมที่จะให้การสนับสนุนเช่นกัน

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามองถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่ให้การส่งเสริมจัดงานด้านการส่งเสริม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดทุกเทศกาลเป็นประจำโดยเฉพาะประเพณีประจำท้องถิ่นที่สำคัญคืองานห่อข้าวต้มมัดเพื่อบูชาสมเด็จพระเจ้าตากสิน อันเป็นที่เคารพยิ่งของชาวหนองนกไข่ ที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๒๗-๒๘ ธันวาคมของทุกปี โดยจะจัดขึ้นภายในวัดหนองนกไข่ ซึ่งเป็นวัดประจำตำบลโดยจะมีประชาชนมาร่วมงานเป็นจำนวนมากเพื่อเข้าร่วมงาน ภายในงานทุกคน

ต่างแสดงออกและให้ความสำคัญเพราะเห็นว่าเป็นงานประเพณีประจำท้องถิ่นและเป็นมงคลชีวิต หากได้มีโอกาสเข้าร่วมงาน และเป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีของคนในชุมชนเป็นอย่างดี

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามถึงด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่จัดการประชาสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ผ่านเสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ และให้เจ้าหน้าที่ลงไปแจ้งข่าวสารแก่ประชาชนทราบโดยเสมอ โดยวิธีที่ได้ผลดีคือการแจ้งโดยเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเพราะความที่เป็นตัวแทนของประชาชนย่อมได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากกว่าวิธีอื่น

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นางสาว สุพินดา เกิดมาลี

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

วันที่สัมภาษณ์ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๑๑.๐๐ น. – ๑๒.๐๐ น.

สถานที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ถึงนาย บุญเลิศ มาพิทักษ์ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลท่าไม้ เพื่อขอสัมภาษณ์และขออนุญาตออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ โดยนาย บุญเลิศ มาพิทักษ์ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลท่าไม้พิจารณาจึงมอบหมายให้นางสาว สุพินดา เกิดมาลี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้สัมภาษณ์ทราบโดยก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัยมีดังนี้

ผู้สัมภาษณ์ ขอดำเนินการสัมภาษณ์การดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลท่าไม้

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ด้วยสภาพพื้นที่ภายในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้นั้นมีลักษณะพื้นที่เป็นภาคอุตสาหกรรมและเขตชุมชนประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ และภาคเกษตรกรรมประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่โดยตลอดช่วงระยะเวลาดำเนินการที่ผ่านมาโดยนาย บุญเลิศ มาพิทักษ์ และกลุ่มชาวบ้านต่างก็มีแนวความคิดเห็นที่ตรงกันที่จะได้อุรุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม วิถีชีวิตรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงได้ร่วมกันดำเนินการโดยเริ่มจากการรวมกลุ่มชาวบ้านมาจัดตั้งเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับประชาชน มีการติดตามผลการดำเนินงานตลอดช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา และได้รับแรงตอบรับบนความร่วมมือร่วมใจที่ดีจากชาวบ้านมาโดยตลอด ตัวอย่างผลงานในกลุ่มส่งเสริมอาชีพเช่น ๑.ไข่เค็มพอกดินนาเกลือ ไอโอดีน ๒.ขนมเปียก ขนมโก๋ ถั่วตัด งาตัด ขนมงานแต่ง ๓.กาแฟโบราณ ๔.ผลิตภัณฑ์ สบู่ แชมพู เครื่องสำอางสมุนไพรจากธรรมชาติ และอื่นๆ โดยในการดำเนินการนั้นได้มีการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือ OTOP ขึ้นโดยมีชาวบ้านให้ความสนใจเข้าร่วมกันเป็นอย่างดี โดยแบ่งเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและกลุ่มเครื่องสำอาง กลุ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวและเรียนรู้ โดยได้

ส่งเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาให้คำแนะนำ ติดตาม จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ หาช่องทางตลาดในการจำหน่ายสินค้า และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลผ่านหลายช่องทาง เช่น เสียงตามสาย ป้ายโฆษณา แผ่นพับ และเว็บไซต์ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์ ถามถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมโดยส่วนใหญ่จะใช้วัดเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรม คือ วัดนางสาว และวัดท่าไม้ โดยทุกครั้งของการจัดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน ด้วยการมาพบปะสังสรรค์และร่วมดำเนินกิจกรรม รูปแบบของการจัดกิจกรรมจึงมุ่งเน้นไปที่ต้องการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดงาน โดยก่อนการจัดงานจะมีการเชิญตัวแทนจากภาคประชาชนเข้าร่วมประชุมหารือกำหนดแนวทาง รูปแบบ และหมายกำหนดการจัดงาน โดยมีลักษณะการแบ่งงานกันทำระหว่างภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณ เครื่องมือ และวัสดุในการจัดงานทุกครั้งเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกกับพี่น้องประชาชน หลังจากเสร็จการจัดงานแล้วก็จะมีการประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและชี้แจงถึงผลการดำเนินงานโดยผ่านป้ายประชาสัมพันธ์และหนังสือชี้แจงจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง

ผู้สัมภาษณ์ ถามถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ๑.ปัญหาของการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนนั้นสิ่งที่พบคือตลาดรองรับสินค้ายังมีไม่เพียงพอต่อการผลิต เนื่องจากที่ผ่านมาจะอาศัยการจัดแสดงสินค้า OTOP เป็นที่จำหน่ายสินค้าแต่เนื่องจากการจัดงานดังกล่าวจะมีขึ้นเพียงครั้งละไม่กี่วันจึงยังขาดความต่อเนื่องไม่เป็นตลาดประจำสำหรับผู้ผลิต ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงพยายามหาช่องทางจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเพิ่มเติมโดยในเบื้องต้นนี้กำลังติดต่อศูนย์แสดงสินค้า OTOP ที่ภาคในพื้นที่สนามหลวง ๒ เขตทวีวัฒนา เพื่อนำสินค้าของชุมชนไปจัดแสดงและจำหน่ายแก่ผู้สนใจ

๒.ปัญหาด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม คือช่วงหลังมานี้จะมีผู้มาร่วมงานน้อยลงและส่วนใหญ่ของผู้ที่มาร่วมงานจะเป็นผู้สูงอายุและเด็กเล็ก ส่วนกลุ่มวัยรุ่นรวมถึงคนในวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๓๐ ปีจะขาดหายไปเนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ภาระจากการทำงาน ไม่ชอบและไม่สนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น การจัดให้มีการแสดงลิเกหรือการแสดงพื้นบ้านจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากกลุ่มดังกล่าวแต่หากจัดให้มีการแสดงคอนเสิร์ตกลุ่มดังกล่าวจะเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และการจัดแสดงคอนเสิร์ตนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณได้เนื่องจากข้อขัดข้องระเบียบของทางราชการ วิธีการ

แก้ปัญหาคือกำลังมองหาแนวทางใหม่ๆในการนำเสนอกิจกรรมเพื่อเพิ่มจำนวนกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานที่ขาดหายไปให้กลับมาเข้าร่วมกิจกรรม

๑. ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์นั้นจากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่าประชาชนให้ความสนใจในกิจกรรมต่างๆที่ได้จัดขึ้นนั้นมีจำนวนผู้เข้าร่วมลดลงเนื่องจากประชาชนยังขาดความสนใจในกิจกรรมที่เน้นด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมเหตุผลส่วนหนึ่งอาจมาจากความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีเข้ามาแทนที่จึงได้มีการซึมซับและรับเอาวัฒนธรรมจากแหล่งอื่นๆเข้ามาแทนที่ประชาชนจะมุ่งสนใจแต่เรื่องใหม่ๆที่เป็นกระแสรายวัน ดังนั้นถ้ามีการจัดการแสดงลิเก โขน หรือการแสดงพื้นบ้านก็จะไม่มีคนสนใจเข้าร่วมแล้วหรืออาจจะมีก็เป็นจำนวนที่น้อยมากเฉพาะผู้สูงอายุเท่านั้น ดังนั้นการเผยแพร่จึงพยายามมุ่งเน้นไปที่นักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมให้มากในลักษณะย้ำคิดย้ำทำเพื่อเป็นการปลูกฝังสิ่งอันเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็ก ๆ จึงมองว่าน่าจะเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม ณ.ช่วงนี้

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์

ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน

จังหวัดสมุทรสาคร

วันที่สัมภาษณ์ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๓๐ น. – ๑๒.๐๐ น.

สถานที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถึง

นาย บัญชา ฤทธิศาสตร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ เพื่อขอสัมภาษณ์และขออนุญาตออกเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ โดยนาย บัญชา ฤทธิศาสตร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อติดการพิจารณาพร้อมทั้งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อจึงได้มอบหมายให้

นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์ หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้สัมภาษณ์ทราบดังนี้

บทสัมภาษณ์ตาม โครงสร้างของงานวิจัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอถามท่านหัวหน้าต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลคลองมะเดื่อ

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ในพื้นที่ตำบลคลองมะเดื่อนี้มีสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาอยู่หลายอย่างหากแต่ขาดการติดต่อสืบค้นและสนับสนุนส่งเสริมอย่างจริงจังจากทางส่วนราชการทั้งในส่วนท้องถิ่นเองรวมถึงในระดับอำเภอและระดับจังหวัด ซึ่งอยู่ในภารกิจของทางหน่วยงานพัฒนาการชุมชนอำเภอและพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับกรมพัฒนาชุมชน ดังนั้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจึงมีแต่เพียงผู้ผลิตเครื่องเบญจรงค์อยู่เพียง ๒ รายคือ บุราณเบญจรงค์และชัยวัฒน์เบญจรงค์ เท่านั้นที่เป็นผู้ผลิตสินค้าหัตถกรรมชุมชนเนื่องด้วยผู้ผลิตทั้ง ๒ รายนี้ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาอันรวมทั้งมีการทำงานด้านการตลาดอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ประสบความสำเร็จด้านยอดขายเป็นอย่างสูง ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองจึงมิได้ลงไปจัดหาตลาดเพิ่มเติมหรือให้การสนับสนุนแต่อย่างใด อีกทั้งยังไม่มีภารกิจริเริ่มแนวคิดด้านนี้จากภาคประชาชนซึ่งหากทางภาคประชาชนเสนอมาทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยินดีให้การส่งเสริมสนับสนุนโดยส่วนตัวมองว่าการจะดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลนั้นควรต้องมีการร่วมมือกันในทุกภาคส่วน โดยมีหน่วยงานพัฒนาการชุมชนระดับจังหวัดและ

ระดับอำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมประสานความร่วมมือกันของทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ้มแบน ให้ดำเนินงานไปโดยพร้อมเพียงกัน

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามถึงด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอในทุกเทศกาลตลอดทั้งปี เช่น การจัดงานวันผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ การจัดงานหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษา เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี และความสามัคคีกันของคนในชุมชน ซึ่งทุกครั้งที่ผ่านมาก็ได้รับการตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดี สืบเนื่องจากมีผู้ร่วมงานเป็นจำนวนมากทุกครั้งที่จัดงานโดยส่วนมากผู้ที่มาร่วมงานจะเป็นผู้สูงอายุและจะมีคนในครอบครัวติดตามมาคอยดูแลซึ่งส่วนตัวมองว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัวที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของสังคม

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามถึงด้านการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อให้ความสำคัญด้านการประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ เช่น เสียงตามสาย รถกระจายเสียง วิทยุชุมชน ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ๒ ป้าย และตั้งอยู่ในจุดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และการแจ้งโดยเจ้าหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ซึ่งวิธีสุดท้ายนี้จะได้ผลดีมากกว่ววิธีอื่นๆ เพราะประชาชนจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุมชัดเจนและสามารถถามข้อสงสัยในประเด็นต่าง ๆ ได้ดีกว่าอีกทั้งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับตัวแทนของประชาชนที่เข้าไปทำหน้าที่แทนพวกเขาโดยเมื่อทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่แล้วจะมีการบอกต่อกันแบบปากต่อปากทำให้เกิดการสื่อสารอย่างรวดเร็วและมีการตื่นตัวต่อการรับข่าวสารนั้นนับว่าเป็นความสำเร็จอย่างยิ่ง

ผู้สัมภาษณ์ ถ้ามถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา

ผู้ถูกสัมภาษณ์ มองในภาพรวมปัจจุบันนี้ยังไม่มีการให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อเป็นดังนี้จึงขาดการแสวงหาแหล่งภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นอย่างจริงจังทั้งๆที่มีอยู่และอาจจะค่อย ๆ สูญหายไปเพราะขาดผู้สืบทอด อีกทั้งการที่ไม่มีการส่งเสริมอย่างชัดเจนจึงทำให้ผู้ที่มีฝีมือด้านภูมิปัญญาไม่กล้าแสดงตัวหรือไม่กล้าเปิดเผยตัว เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้รับการตอบรับที่ดีจากภาคสังคมหรือเปล่าจึงอาจถึงเลและไม่กล้าที่จะแสดงออก ดังนั้นจึงมองว่าควรจะมีหน่วยงานกลางคือหน่วยงานพัฒนาชุมชนและสำนักงานวัฒนธรรมทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอเป็นผู้ประสานความร่วมมือกันของทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ้มแบนในการร่วมกันดำเนินการอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และภาคประชาชนเองก็ยังมีความเข้มแข็งในภาค

ครัวเรือนที่มีความเหนียวแน่นในความสัมพันธ์อันดีของคนในครอบครัวที่จะเป็นแรงส่งเสริมผลักดันให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล นาย เกษมธงชัย (เล็ก) ไก่ฟ้า

อาชีพ ช่างผู้มีความรู้ด้านการต่อเรือและเรือจำลอง - ปราชญ์ชาวบ้าน

วันที่สัมภาษณ์ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. – ๑๐.๓๐ น.

สถานที่ ร้านแสงทองคอนกรีต ๒๕ ม.๕ ต.ท่าเสา อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอถามคุณลุงเล็กถึงการให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ถ้าภาครัฐและส่วนราชการเห็นความสำคัญและให้การส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจริงจัง ภูมิปัญญาจะสร้างประโยชน์ให้กับท้องถิ่นได้อีกมากมายปัจจุบันเด็กรุ่นใหม่ไม่ค่อยให้ความสนใจและทำอะไรก็มักจะไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเหตุเพราะขาดความจริงจังทั้งที่ปัจจุบันโอกาสเปิดกว้างมากกว่าสมัยก่อนตั้งเยอะเช่น การตลาดสมัยนี้สามารถส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ เครื่องมืออุปกรณ์ในปัจจุบันก็ทันสมัยและมีมาก วัตถุดิบที่ต้องใช้มีอยู่มากมายรอบ ๆ ตัวแต่เด็กสมัยนี้และคนรุ่นหลังๆก็ไม่สามารถสร้างผลงานเป็นชิ้นเป็นอันอะไรให้เห็นได้มากนัก มีแต่รอให้ใครคนหนึ่งคิดอะไรสักอย่างขึ้นมา ที่เหลือก็รอทำตามนี้แหละการขาดภูมิปัญญาและยังสำคัญเมื่อขาดการส่งเสริมภูมิปัญญาในวันนี้ วันต่อ ๆ ไปในข้างหน้าเราก็จะอยู่กับแบบขาดไร่ซึ่งภูมิปัญญาแล้วตั้งคมมันจะอยู่รอดได้อย่างไรหากตั้งคมขาดไร่ซึ่งภูมิปัญญา

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล คุณ รัชณี (แดง) ทองเพ็ญ และ คุณ จรรย์ (เหน่ง) พรพงศ์ไพศาล

อาชีพ เจ้าของร้านแดงเบญจรงค์

วันที่สัมภาษณ์ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. – ๑๐.๓๐ น.

สถานที่ ร้านแดงเบญจรงค์

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอรบกวนพี่แดงและพี่เหน่งถึงการให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ในส่วนตัวที่ทำงานด้านเบญจรงค์มองว่าการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นส่วนมากในส่วนของการราชการในระดับท้องถิ่นคือเริ่มตั้งแต่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นยังทำงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรมชุมชนได้ไม่ดีเท่าที่ควรยังคงพบปัญหาและอุปสรรคหลายอย่าง โดยเริ่มจากผู้นำที่ยังไม่มองเห็นถึงความสำคัญและตัวเจ้าหน้าที่เองก็ก็เป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ขาดความสนใจอันเป็นประการสำคัญของการดำเนินงานด้านการส่งเสริมหัตถกรรม ปัจจุบันที่กลุ่มงานเบญจรงค์ยังคงดำเนินงานกันอยู่ได้นั้นหลักเลยคือการรวมกลุ่มกันดำเนินการกันเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเทศบาลตำบลคอนไก่อดี และหน่วยงานจากส่วนกลางหลายหน่วยงาน รวมถึงสถาบันทางการศึกษาหลายแห่งที่เห็นความสำคัญจึงได้ติดต่อเข้ามาศึกษาถึงข้อมูลและร่วมปรึกษาถึงแนวทางสู่การต่อยอดนำไปสู่การฝึกหัดบุคลากรในองค์กรของตัวเอง โดยเริ่มต้นโครงการหากหวังให้ส่วนราชการเข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมนั้นคงจะยากจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการรวมกลุ่มกันดำเนินงานด้วยความเข้มแข็งก่อนส่วนราชการเมื่อเห็นว่ามีผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จดีแล้วจึงจะเข้ามาร่วมสนับสนุน และด้วยความเปลี่ยนแปลงในทางสังคมที่เกิดขึ้นส่งผลให้คนในชุมชนเองก็ไม่ค่อยมองเห็นถึงความสำคัญที่สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพเพื่อเกิดรายได้ กลุ่มผู้ที่สนใจกลับเป็นเด็กต่างจังหวัดที่ปัจจุบันเข้ามาหัดและฝึกเขียนลายเบญจรงค์ที่ร้านเกิดเป็นรายได้แก่ตัวเองและส่งเงินเลี้ยงดูคนทางบ้านได้ และหลายคนพอมีความรู้ความชำนาญก็กลับไปเปิดร้านเป็นของตัวเองในต่างจังหวัด โดยส่วนตัวไม่รู้สึกหวงแหนในวิชาความรู้อยากจะทำถ่ายทอดให้กับเด็กและคนรุ่นหลังได้สืบทอด มีสถานศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานราชการหลายแห่งสนใจนำนักศึกษา และเจ้าหน้าที่รวมถึงผู้สนใจมาศึกษาดูการทำงาน เราก็พร้อมยินดีให้ความร่วมมือด้วยหวังว่างานด้านเบญจรงค์จะมีการสืบทอดอีกต่อไป

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อ-สกุล คุณ อุไร แดงเอี่ยม ประธานกลุ่มหมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่อี

อาชีพ เจ้าของร้านอุไรเบญจรงค์และโฮมสเตย์

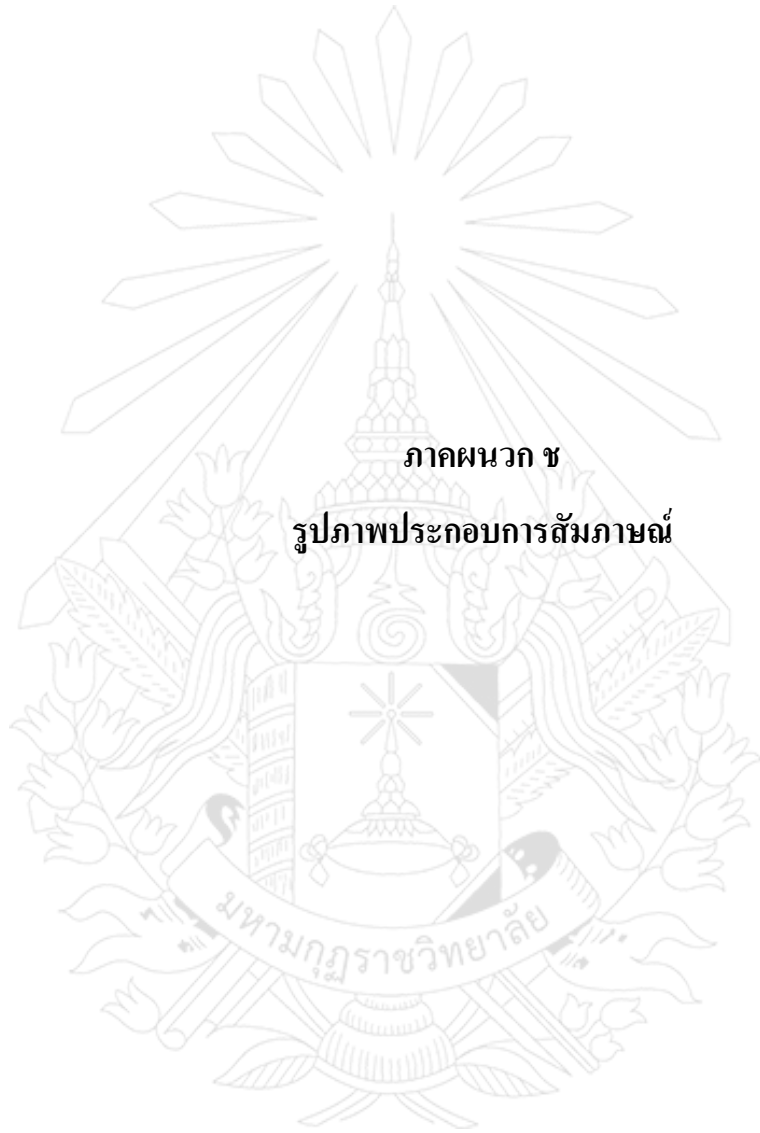
วันที่สัมภาษณ์ ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๑.๐๐ น. – ๑๑.๓๐ น.

สถานที่ ร้านอุไรเบญจรงค์

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอถามคุณอาถึงการให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ปัจจุบันการทำงานด้านเบญจรงค์ ณ.เวลานี้ประสบผลสำเร็จค่อนข้างมากจากการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาทำให้พบกับประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่มาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอๆ โดยทั้งนี้ก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากส่วนราชการหลายหน่วยงานเช่น สำนักงานเทศบาลตำบลดอนไก่อี กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสาคร และอีกหลายหน่วยงาน ได้มองเห็นประโยชน์และเล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงมีการติดต่อเข้ามาพบปะพูดคุยเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการกับกลุ่มหมู่บ้านเบญจรงค์ตำบลดอนไก่อี ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือในด้านงบประมาณ สนับสนุนการจัดกิจกรรม “งานสืบสานสืบสานลายเส้นเบญจรงค์ดอนไก่อี” ที่จัดขึ้นเป็นประจำ งบประมาณต้นเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อเป็นการแนะนำเผยแพร่ของดีประจำตำบลอันมาจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งผลตอบรับจากการจัดงานดีขึ้นทุกปีมีผู้สนใจมาร่วมงานมากขึ้นเรื่อยๆ โดยส่วนตัวรู้สึกพึงพอใจต่อการให้การสนับสนุนจากหน่วยงานราชการทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับส่วนกลาง ปัจจุบันงานด้านเบญจรงค์ได้ก้าวไกลสู่สายตาชาวโลกมากยิ่งขึ้นชาวต่างประเทศให้ความสนใจมากโดยเฉพาะชาวญี่ปุ่น เพราะงานด้านเบญจรงค์นั้นเป็นการสะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตของชาวบ้าน ผ่านลวดลายอันสวยงาม แสดงถึงความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยส่วนตัวไม่ขอให้ทุกคนมองข้ามสิ่งอันเป็นภูมิปัญญาเหล่านี้ ถ้าทุกคนมองอย่างลึกซึ้ง มองอย่างพิจารณาจะมองเห็นคุณค่าในมรดกทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรม สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน โดยต้องเริ่มต้นจากความมีใจรักและเข้าร่วมกลุ่มกันดำเนินงานทุกสิ่งอย่างต้องเริ่มต้นจากการทำด้วยตนเองช่วยเหลือตัวเองไปก่อน จึงจะรอความช่วยเหลือจากราชการมาทีหลัง เราสามารถอยู่รอดและมีอนาคตที่ดีได้ด้วยภูมิปัญญาของตัวเอง

ภาคผนวก ข
รูปภาพประกอบการสัมมนา

รูปภาพที่ ๑
สัมภาษณ์ นาย นิวัฒน์ ขวัญบุญ
นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน

รูปภาพที่ ๒

สัมภาษณ์ นาย ชาญคงกิจ จันทร์เกษม
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา

รูปภาพที่ ๓
สัมภาษณ์ นาย เสกสรร ฮีสวัสดิ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง

รูปภาพที่ ๔
สัมภาษณ์ นาย สมหมาย น่วมไม้พุ่ม
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย

รูปภาพที่ ๕
สัมภาษณ์ นาย เสน่ห์ ทองสีมา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกไข่

รูปภาพที่ ๖
สัมภาษณ์ นางสาว สุพินดา เกิดมาลี
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้

รูปภาพที่ ๗
สัมภาษณ์ นาย อัครเดช สอนประสิทธิ์
หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ

รูปภาพที่ ๘

สัมภาษณ์ นาย เกษมรงค์ชัย ไก่ฟ้า
ผู้เชี่ยวชาญการต่อเรือและเรือจำลอง

รูปภาพที่ ๕

สัมภาษณ์ คุณ รัชณี ทองเพ็ญ - คุณ จรัญ พรพงศ์ไพศาล
เจ้าของร้านแดงเบญจรงค์

รูปภาพที่ ๑๐

สัมภาษณ์ คุณ อุไร แดงเอี่ยม

ประธานกลุ่มหมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไถ่ดี - เจ้าของร้านอุไรเบญจรงค์

รูปภาพที่ ๑๑
สัมภาษณ์ คุณ ประภาศรี พงศ์เมธา
เจ้าของร้านหนูเล็กเบญจรงค์

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ -นามสกุล** : นายเกรียงศักดิ์ แสงละออ
- วัน เดือน ปีเกิด** : วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗
- ภูมิลำเนา** : ๒๕ หมู่ ๕ ซอยสุขนครวิทย์ ๒๕ ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัด สมุทรสาคร ๗๔๑๑๐
- ที่อยู่ปัจจุบัน** : ๒๕ หมู่ ๕ ซอยสุขนครวิทย์ ๒๕ ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัด สมุทรสาคร ๗๔๑๑๐
- การศึกษา**
- พ.ศ. ๒๕๒๗ : นักธรรมชั้นตรี (น.ธ. ตรี) สำนักเรียนวัดอ่างทองจังหวัดสมุทรสาคร
- พ.ศ. ๒๕๕๕ : ปริญญาตรีคณะสังคมศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ ๑)
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
- ประสบการณ์การทำงาน**
- พ.ศ. ๒๕๓๗ : ผู้บริหารร้านแสงทองคอนกรีต เลขที่ ๒๕ หมู่ ๕ ตำบลท่าเสา
ถึงปัจจุบัน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๗๔๑๑๐